

Kestävää kehitystä edistävä kielten opetus

Tehtäväpaketti englannin kielen opetukseen

Kestävää kehitystä edistävä kielten opetus

Tehtäväpaketti englannin kielen opetukseen

EKKO

Soila Merijärvi, Salla-Riikka Kuusalu, Minna Majjala, Eva Malessa, Päivi Laine,
Maarit Mutta, Mareen Patzelt, Riikka Ullakonoja ja Leena-Maria Heikkola

Kestävää kehitystä edistävä kielten opetus

Tehtäväpaketti englannin kielen opetukseen

Kirjoittajat:

Soila Merijärvi, Salla-Riikka Kuusalu, Minna Maijala, Eva Malessa, Päivi Laine, Maarit Mutta, Mareen Patzelt, Riikka Ullakonoja ja Leena-Maria Heikkola

Turun yliopisto
Kieli- ja käännöstieteiden laitos
20014 Turun yliopisto

Kansi:
Soila Merijärvi, Canva

Kuvat:
Soila Merijärvi, Canva

Taitto:
Soila Merijärvi ja Päivi Laine

Turku
ISBN: 978-952-02-0760-1

Oppimateriaalit ovat syntyneet Koneen Säätiön (apurahan numero: 202006277) antaman arvokkaan tuen ansiosta. Kiitämme säätiötä lämpimästi.

Tämä teos on lisensoitu Creative Commons BY-NC-SA 4.0 Kansainvälinen -käyttöluvalla. Tarkastele käyttö lupaa osoitteessa <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>.

SISÄLLYS

OPPIMATERIAALIN KÄYTTÄJÄLLE

TAITOTASO: A1–A2

Ekologinen ulottuvuus: Ekotreffit

Kulttuurinen ulottuvuus: Tapojen tarinat

Sosiaalinen ulottuvuus: Kymmenen tärkeää asiaa

Sosiokulttuurinen ulottuvuus: EKKO-puu

Taloudellinen ulottuvuus: Ekologinen ostoslista

Holistinen tehtäväkokonaisuus: Kyltti huomiselle

TAITOTASO: A2–B1

Ekologinen ulottuvuus: Tulevaisuuden elinympäristöt

Kulttuurinen ulottuvuus: Haastattelut monikielisyydestä

Kulttuurinen ulottuvuus: Kulttuurista perinnöksi

Sosiaalinen ulottuvuus: Tunteet kuuluviksi

Taloudellinen ulottuvuus: Boikotin jäljillä

Holistinen tehtäväkokonaisuus: Globaalista paikalliseen

Holistinen tehtäväkokonaisuus: Kestävyysspäiväkirja

TAITOTASO: B1–B2

Ekologinen ulottuvuus: Merten muoviroska

Ekologinen ulottuvuus: Metsän monet äänet

Ekologinen ulottuvuus: Vetoamus luonnon puolesta

Kulttuurinen ulottuvuus: Salakielen murtaminen

Sosiaalinen ulottuvuus: Arjen esteet

Taloudellinen ulottuvuus: Demokraattinen talous

Taloudellinen ulottuvuus: Kestävää matkailua

Holistinen tehtäväkokonaisuus: Väittely tulevaisuudesta

OPPIMATERIAALIN KÄYTTÄJÄLLE

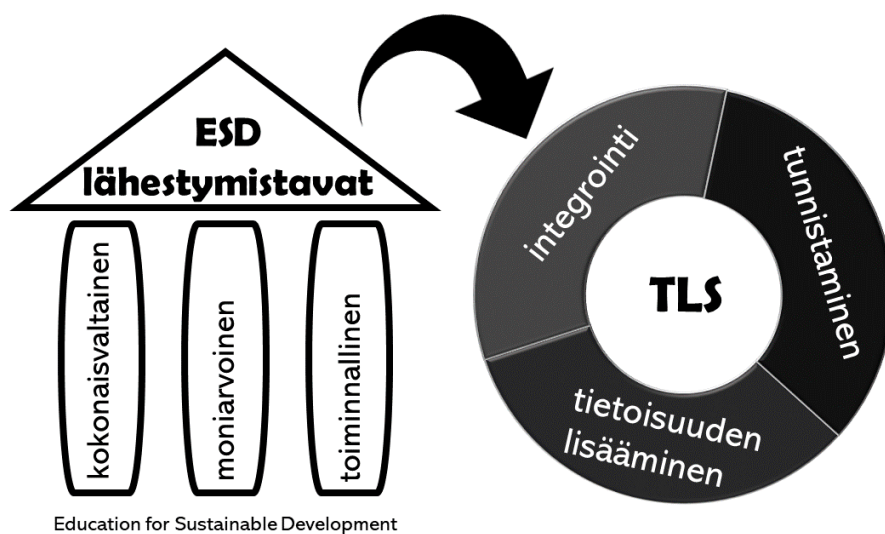
Kestävää kehitystä edistävä kielten opetus: Tehtäväpaketti englannin kielen opetukseen kokoaa Eettisesti kestävä kielten opetus -hankkeen (EKKO) julkaisemat kielikohtaiset tehtäväkokonaisuudet yhteen teokseen. Julkaisun tarkoitus on helpottaa tehtävien käyttämistä ja niiden periaatteisiin voi tutustua lyhyesti tehtäväpaketin alussa. Lisää tehtävien lähtökohdista ja hankkeen tutkimuksista voi lukea teoksesta Kestävää kehitystä edistävä kielten opetus ja hankkeen verkkosivuilta. Iloa ja intoa kielten opetuksen ja kestävyyskasvatuksen yhdistämiseen!

Oppimateriaalien kehittäminen EKKO-hankkeen tavoitteena

Kielten opetus on vahvasti sidoksissa ympäröivään maailmaan, ja globaalit muutokset, kuten ilmastonmuutos ja maahanmuutto, ovat asettaneet myös kielten opetuksen uusien haasteiden eteen. Eettisesti kestävä kielten opetus -hankkeen (EKKO, Koneen Säätiö 2021–2025) lähtökohdana oli kysymys, miten kestävä kehityksen periaatteita voidaan edistää kielten opetuksessa ja kielten opettajien koulutuksessa. Tutkimustavoitteiden lisäksi keskeinen tavoite oli kehittää tutkimustietoon perustuvia kestävä kehityksen tavoitteiden toteutumista edistäviä ja oppijoita osallistavia toimintamuotoja. Kun hanke käynnistyi vuonna 2021, kielten opetuksen ja oppimisen kentällä ei ollut juurikaan tarkasteltu, millainen rooli kielten opetuksella voisi olla kestävä kehityksen tavoitteiden edistämässä. Hankkeen aikana aiheeseen liittyvä tutkimustieto on kuitenkin lisääntynyt merkittävästi. Kestävyyskasvatuksen rooli on viimeisen kymmenen vuoden aikana vahvistunut myös suomalaisessa koulutuksessa. Esimerkkinä tästä voisi mainita Opetushallituksen (2021) laatiman kestävä kehityksen oppaan, jossa avataan kestävä kehityksen sisältöjä ja annetaan neuvoja, materiaaleja ja esimerkkejä siitä, miten kestävyyskasvatusta voi huomioida opetuksessa globaalikasvatuksen sekä toiminnan omistajuuden ja yksilöiden osallisuuteen liittyvien kysymysten kautta. Tutkimusten mukaan kestävyysaiheiden integrointi käytännön opetukseen on osoittautunut haasteellisesti erityisesti kielten opettajille. Tämän vuoksi on tärkeää kehittää konkreettisia oppimateriaaleja, joiden yhdistäminen opetukseen on vaivatonta.

Kestävän kielten opetuksen tavoitteena on yhdistää kielen oppimisen ja kestävän kehityksen tavoitteet sekä edistää oppijälähtöisyyttä, muutostoimijuutta ja reflektointia, jotka ovat kestävyyskasvatuksen (*Education for Sustainable Development*, ESD) keskiössä. Kestävyyskasvatus on UNESCO:n (2018) kehittämä käsite, ja sen rooli on keskeinen kestävän kehityksen tavoitteiden toteuttamisessa. Kestävyyskasvatus juurruttaa kestävyystavoitteet kaikkiin koulutuksen osa-alueisiin. Sen toteutusperiaatteiden mukaisesti oppiminen on elinikäinen prosessi, joka vahvistaa kokonaisvaltaisesti kognitiivisia, sosiaalisia, emotionaalisia ja käyttäytymiseen liittyviä taitoja. Kestävyyskasvatus on kokonaisvaltainen lähestymistapa oppimiseen, ja se edistää kestävän kehityksen tavoitteita hyödyntämällä toiminnallisia ja oppijakeskeisiä menetelmiä, opiskelijoiden aktiivista roolia sekä vuorovaikutusta vertaisryhmien ja yhteisöjen kanssa. Kielten opetuksen erityinen merkitys kestävyyskasvatuksessa on vahvistaa oppijoiden kykyä ymmärtää ja arvostaa kielellistä ja kulttuurista moninaisuutta sekä toimia kulttuurien välittäjinä, mikä korostuu myös eurooppalaisen viitekehyksen tavoitteissa.

Tässä kirjassa esitellyt materiaalit perustuvat EKKO-hankkeen aikana kehitettyyn kestävästä kehitystä edistävään kielten opetuksen malliin (*Transformative language teaching for sustainability*, TLS, kuvio 1), jossa yhdistetään kielten opetuksen ja kestävyyskasvatuksen tavoitteita. Lähtökohtana on kestävyyskasvatuksen mukaisten sisältöjen ja menetelmien tunnistaminen ja tietoisuuden lisääminen kielten opetuksessa sekä niiden integroiminen kielten oppitunneille.

Kuvio 1. Kestävää kehitystä edistävän kielten opetuksen TLS-malli.

Mallin lisäksi materiaalien kehittämässä huomioitiin myös kestävyyskasvatuksen alan tutkimuskirjallisuutta. Haluamme kuitenkin painottaa, ettei kielten opetusta voida kokonaisuudessaan toteuttaa kestävyyskasvatuksen viitekehityksessä mutta että kestävään kehitykseen liittyviä aiheita voidaan – ja tulisi – käsitellä myös kielten tunneilla. Kestävyyskasvatuksen menetelmät, kuten keskustelut, projektityöskentely ja reflektointi, sopivat erinomaisesti kielten oppimiseen. Ne kuitenkin jäävät joskus taka-alalle, kun huomio keskittyy perinteisiin painopisteisiin, kuten kielioppiin, tai laajalti käytettyihin mekaanisiin työtapoihin, esimerkiksi aukkotehtäviin ja monivalintatehtäviin.

EKKO-hankkeessa materiaalien kehittämisen keskeisenä tavoitteena oli tuottaa kieltenopettajille vapaasti saatavilla olevia, helposti käyttöönotettavia kestävyyskasvatuksen materiaaleja. Aiempi tutkimus on osoittanut, että kieltenopettajat hyödyntävät mielellään valmiita materiaaleja, sillä omien materiaalien laatiminen on usein aikaa vievää. Lisäksi kestävä kehityksen teemat näkyvät kielten oppikirjoissa vaihtelevasti, ja erityisesti reflektointiin ohjaaminen on todettu haasteelliseksi.

Hankkeen materiaalien avulla halusimme tukea opettajia lisäämään opetukseen reflektointia, oppijälähtöisyyttä ja kestävä kehityksen eri ulottuvuuksia. Tavoitteena on rohkaista opettajia suunnittelemaan oppitunteja siten, että oppijat voivat pohtia kestävyteen liittyviä kysymyksiä sekä omassa elämässään että kielen oppimisen yhteydessä.

Hankkeessa kehitettyjen tehtävien tavoitteena on tarjota malleja, joiden avulla kielten opettajat ja opettajaksi opiskelevat voivat jatkaa kestävyyskasvatuksen mukaisten tehtävien suunnittelua ja muokata niitä omaan opetukseensa sopiviksi. Materiaaleja saa myös jakaa eteenpäin, kunhan alkuperäiset tekijät mainitaan, käyttö pysyy ei-kaupallisena ja muunnelmät jaetaan samalla avoimella lisenssillä (CC BY-NC-SA 4.0). Materiaalit on siis tarkoitettu elämään opettajien arjessa: niitä saa soveltaa, täydentää ja rakentaa uusiksi, kunhan avoimuus ja tekijöiden näkyvyys säilyvät.

Kestävää kehitystä edistävät kielten oppimisen materiaalit

EKKO-hankkeen tutkijat ovat laatineet kielten opetukseen vapaasti saatavilla olevia kestävä kehitystä edistäviä oppimateriaaleja ja opettajan oppaan. Tehtävien tarkoituksena on antaa mahdollisuus täydentää kielten opetuksessa yleisesti käytössä olevia oppimateriaaleja ja tarjota toiminnallisia ja kestävyyskasvatusta ja kielten oppimista uudella tavalla yhdistäviä tehtäväkokonaisuuksia.

Tehtävissä on huomioitu kaikki neljä kestävän kehityksen ulottuvuutta (ekologinen, kulttuurinen, sosiaalinen ja taloudellinen kestävyys). Lisäksi laadittiin holistisia tehtäviä, joissa yhdistyvät kaikki ulottuvuudet. Haasteellista tehtävien laatimisessa oli vetää rajoja ulottuvuuksien välille. Määrittelimme ekologisen kestävyden turvaamaan ympäristön ja luonnonvarojen säilymisen, kulttuurisen kestävyden vaalimaan monikulttuurisuutta ja perintöä, sosiaalisen kestävyden edistämään ihmisoikeuksia ja yhdenvertaisuutta sekä taloudellisen kestävyden vähentämään talouskasvun ja ylikulutuksen haitallisia vaikutuksia.

Opetusmateriaalit on suunniteltu soveltumaan yläkouluun, toiselle asteelle ja aikuisten opetukseen eri tasoille oppijoille (eurooppalaisen viitekehyksen taitotasot A1–B2). Materiaaleja on laadittu useille kielille: englantiin, espanjaan, ranskaan, ruotsiin, saksaan, suomeen ja venäjään. Tähän tehtäväpakettiin on koottu englannin kielen tehtävät EKKO-hankkeen verkkosivustolla julkaistuista materiaaleista (<https://sites.utu.fi/kestavakieltenopetus/englanti>).

Materiaaleihin kuuluvat sekä opettajan että oppijan kortit. Opettajan kortissa kuvataan tehtävien kestot, eurooppalaisen viitekehyksen mukaiset taitotasot, kestävyysulottuvuus, johon tehtävät kytkeytyvät, sekä kielet, joille oppijan kortit on tehty. Kestävyysulottuvuus näkyy myös korttien pohjaväreissä: esimerkiksi ekologista kestävyttä käsittelevät tehtäväkortit ovat vihreitä. Opettajan kortin alussa esitellään kokonaisuuden kestävyyskasvatus- ja kielitaitotavoitteet sekä annetaan ohjeet tuntiin valmistautumiseen. Olemme pyrkineet tekemään tehtävien integroinnista mahdollisimman vaivatonta laatimalla opettajalle ja oppijalle omat kortit. Opettajan kortista löytyvät tehtävien ratkaisut, eikä opettajan tarvitse hankkia erityisiä lisämateriaaleja. Oppijan kortti sisältää useimmiten kaiken tarvittavan materiaalin, esimerkiksi kielioppitehtävässä tarvittavien sääntöjen kertauksen tai sanastoapua suullisiin tehtäviin. Oppijan kortin voi tulostaa tai tallentaa sellaisenaan tai muokata CC-lisenssin ohjeiden mukaisesti omaan käyttöön sopivaksi.

Jokaiseen tehtävään on liitetty teemaan sopiva kansainvälinen päivä, jotta opettaja voi helposti sijoittaa tehtäväkokonaisuuden ajankohtaiseen ja merkitykselliseen yhteyteen. Ekologinen ostoslista -tehtävä on tästä hyvä esimerkki: se voidaan kytkeä maailman ruokapäivään 16. lokakuuta, jolloin huomio kiinnittyy ruokaturvaan, ravitsemukseen ja kestävien ruokajärjestelmien edistämiseen. Päivämääriä voi käyttää auttamaan opetuksen suunnittelussa kokonaisvaltaisesti ja rakentamaan oppijoille ymmärrystä siitä, miten kielten opetus ja kestävän kehityksen teemat lomittuvat toisiinsa eri kalenterivuoden hetkinä.

Tehtäväkokonaisuudet rakentuvat neljästä toistuvasta tehtävätyypistä:

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

- Lyhyt tehtävä, joka johdattaa teemaan, esimerkiksi lehtiartikkelin lukeminen tai pelillinen aktiviteetti.
- Oppija saa valmiuksia osallistua aktiivisesti kokonaisuuden työskentelyyn tutustumalla aiheeseen ja aktivoimalla teemaan liittyvää sanastoa.
- TLS-mallin mukaisesti lämmittelytehtävän tavoitteena on lisätä tietoisuutta käsiteltävästä kestävyysulottuvuudesta ja siihen liittyvästä aihepiiristä.

KIELITAITOTEHTÄVÄ

- Tehtävän tavoitteena on tukea kielitaidon karttumista, esimerkiksi sanasto- ja kielioppitehtävien kautta.
- Tehtävät on suunniteltu niin, että oppija käyttää kohdekieltä ja harjoittelee sen käyttöä yhdessä muiden oppijoiden kanssa.
- TLS-malliin pohjautuen kielitaitotehtävät lisäävät tietoisuutta ja taitoja käsitellä tiettyä kestävyysulottuvuutta ja aihepiiriä oppijalähtöisesti.

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS -TEHTÄVÄ

- Muutostoimijuutta edistäviä tehtäviä ovat esimerkiksi väittelyt tai mielipidetekstien kirjoittaminen.
- Muutostoimijuutta harjoitellaan tehtävissä kirjoittamalla, keskustelemalla tai väittelemällä jostakin kestävän kehityksen temasta.
- TLS-mallin mukaisesti muutostoimijuutta vahvistavissa tehtävissä korostuvat oppijalähtöisyys ja kriittisen ajattelun harjoittelu.

REFLEKTIOTEHTÄVÄ

- Reflektointitehtävissä vahvistetaan aiemmin opittua esimerkiksi pohdintatehtävien ja ajatuskarttojen laatimisen kautta.
- Reflektointia harjoitellaan pohtimalla kriittisesti omia valintoja kestävän tulevaisuuden näkökulmasta.
- TLS-mallin mukaisesti reflektointi tekee aiheen käsittelystä kokonaisvaltaista ja sitoo sen oppijan omaan arkeen ja ympäristöön.

Vuosikalenteri

15.9.	Kansainvälinen demokratian päivä	Kyltti huomiselle	16 RAUHA, OIKEUDEN- MUKAISUUS JA HYVÄ HALLINTO
25.9.	SDG Flag Day	Kestävyyspäiväkirja	17 YHTEISTYÖ JA KUMPPANUUS
26.9.	Euroopan kielten päivä	Salakielen murtaminen	4 HYVÄ KOULUTUS
27.9.	Maailman turismipäivä	Kestävää matkailua	8 IHMISARVOISTA TYÖTÄ JA TALOUSKASVUA
10.10.	Kansainvälinen koulutuksen päivä	Kymmenen tärkeää asiaa	4 HYVÄ KOULUTUS
16.10.	Maailman ruokapäivä	Ekologinen ostoslista	2 EI NÄLKÄÄ
10.12.	Ihmisoikeuksien päivä	Väittely tulevaisuudesta	16 RAUHA, OIKEUDEN- MUKAISUUS JA HYVÄ HALLINTO
9.12.	YK:n kansainvälisen korruptionvastaisen päivä	Boikotin jäljillä	16 RAUHA, OIKEUDEN- MUKAISUUS JA HYVÄ HALLINTO
3.12.	Kansainvälinen vammaisten päivä	Arjen esteet	10 ERIARVOISUUDEN VÄHENTÄMINEN

24.1.	Kansainvälinen koulutuksen päivä	Globaalista paikalliseen	4 HYVÄ KOULUTUS
20.2.	Sosiaalisen oikeudenmukaisuuden päivä	Demokraattinen talous	10 ERIARVOISUUDEN VÄHENTÄMINEN
21.2.	Kansainvälinen äidinkielen päivä	Haastattelut monikielisydestä	4 HYVÄ KOULUTUS
1.3.	Kansainvälinen kohteliaisuuspäivä	Tapojen tarinat	16 RAUHA, OIKEUDENMUKAISUUS JA HYVÄ HALLINTO
3.3.	Maailman luontopäivä	Vetoomus luonnon puolesta	15 MAANPÄÄLLINEN ELÄMÄ
13.3.	Maailman kierrätyspäivä	Ekotreffit	12 VASTUULLISTA KULUTTAMISTA
20.3.	Kansainvälinen onnellisuuden päivä	Tunteet kuuluviksi	3 TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA
21.3.	Kansainvälinen metsien päivä	Metsän monet äänet	15 MAANPÄÄLLINEN ELÄMÄ
18.4.	Kansainvälinen kulttuuriperinnön päivän	Kulttuurista perinnöksi	11 KESTÄVÄT KAUPUNGIT JA YHTEISÖT
22.4.	Earth Day	Tulevaisuuden elinympäristöt	13 ILMASTOTEKOJA
21.5.	Kulttuurisen moninaisuuden päivä	EKKO-puu	10 ERIARVOISUUDEN VÄHENTÄMINEN
25.5.	Muoviton päivä	Merten muoviroska	14 VEDENALAINEN ELÄMÄ

TAITOTASO

A1–A2

Ekotreffit

KESTO	15 + 15 + 30 + 15	KIELET
TAITOTASO	A1-A2	englanti, espanja, ranska, ruotsi, saksa, suomi
ULOITTUVUUS	ekologinen	
TAVOITTEET		
KESTÄVYYSKASUATUS	KIELITAITO	
<ul style="list-style-type: none"> • pohtia, mitä kierrättäminen on ja millaisia mahdollisuuksia on kierrättää omassa arjessa • ymmärtää kierrätyksen merkitys ekologiselle kestävyydelle 	<ul style="list-style-type: none"> • oppia kierrätyssanastoa • harjoitella ilmaisemaan ajatuksia • harjoitella keskustelutaitoja • opetella tekemään muistiinpanoja 	
VALMISTAUTUMINEN		
ENNEN TUNTIA	MATERIAALIT	
<ul style="list-style-type: none"> • Tulosta/tallenna oppijan kortti. • Tulosta Paras kierrätysvinkki -tunnustus. 	<ul style="list-style-type: none"> • oppijan kortti • muistiinpanovälineet 	

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

KESTO	15 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	sanastotehtävä
TYÖMUOTO	pienryhmä	KIELITAITO	ääntäminen

1. Ohjeista oppijat katsomaan oppijan kortin lämmittelytehtävän ohjeet ja tekemään alleviivaukset ohjeiden mukaan.
2. Varmista, että oppijat tietävät sanojen merkitykset.
3. Harjoittele sanojen ääntämistä oppijoiden kanssa.

KIELITAITOTEHTÄVÄ

KESTO	15 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	roolipeli
TYÖMUOTO	yksilötyö	KIELITAITO	kierrättyssanasto

1. Pyydä oppijoita keksimään kuvitteellinen ekologinen hahmo.
 - Kannusta mielikuvituksen käyttöön!
2. Pyydä oppijoita täyttämään hahmon tiedot infokorttiin.

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

KESTO	30 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	keskustelu
TYÖMUOTO	parityö	KIELITAITO	suullinen

- Järjestä noin 20 minuutin fiktiiviset ekotreffit (pikatreffailu, speed dating).**
 - Jokainen oppija esittää omaa ekologista hahmoaan.
 - Tehtävänä on tutustua niin moneen hahmoon kuin ehtii.
 - Jokainen pikatapaaminen kestää 2 minuuttia.
- Ohjeista oppijoita kirjoittamaan muistiin jokaisen hahmon nimi ja kierrätysvinkki.**
- Toimi ekotreffien vetäjänä ja kellota tapaamiset.**

REFLEKTIOTEHTÄVÄ

KESTO	15 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	keskustelu
TYÖMUOTO	luokkakeskustelu	KIELITAITO	suullinen

- Ohjeista oppijat valitsemaan edellisen tehtävän kierrätysvinkeistä heidän mielestään paras.**
- Pyydä jokaista kirjoittamaan tämä vinkki oppijan korttiin.**
- Ohjeista oppijoita kiertelemään luokassa ja etsimään saman vinkin valinneet oppijat.**
- Pyydä oppijoita muodostamaan ryhmä saman vinkin valinneiden kanssa.**
- Julista luokan paras kierrätysvinkki suurimman ryhmän mukaan.**
- Täytä viimeisen sivun Paras kierrätysvinkki -tunnustus ja ripusta se luokan seinälle.**

LÄMMITTELYTEHTÄVÄN RATKAISUT

ENVIRONMENTAL ACTIONS	ITEMS	RECYCLING TIPS
<p>recycling, to recycle to save to turn off to close to walk to cycle to travel by bus/train/ metro/tram to fix, to repair to borrow to wash to reduce to eat vegetarian food nature conservation sorting, to sort</p>	<p>paper cardboard glass metal plastic organic waste bottle can bag clothes lamp battery newspaper bicycle, bike trash</p>	<p>to use a reusable bag to use your own water bottle to take a short shower to use little water to use little electricity to repair yourself to reuse to take out the trash to sort well to buy second-hand to borrow from a friend to buy from a thrift store</p>

Huom! Esimerkkivastaukset tehty brittienglannilla.

ECO-DATING

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

1. Alleviivaa sanoista diftongit.
2. Varmista, että tiedät sanojen merkitykset.
3. Harjoittele sanojen ääntämistä opettajan johdolla.

ENVIRONMENTAL ACTIONS	ITEMS	RECYCLING TIPS
recycling, to recycle to save to turn off to close to walk to cycle to travel by bus/train/ metro/tram to fix, to repair to borrow to wash to reduce to eat vegetarian food nature conservation sorting, to sort	paper cardboard glass metal plastic organic waste bottle can bag clothes lamp battery newspaper bicycle, bike trash	to use a reusable bag to use your own water bottle to take a short shower to use little water to use little electricity to repair yourself to reuse to take out the trash to sort well to buy second-hand to borrow from a friend to buy from a thrift store

DIFTONGIT

- Liukuva äänne, joka muodostuu kahdesta vokaalista yhdessä tavussa.

ɪə here	eɪ wait	ʊə tourist	ɔɪ boy
əʊ show	eə hair	aɪ my	aʊ cow

KIELITAITOTEHTÄVÄ

1. Keksi kuvitteellinen ekologinen hahmo.
2. Täytä hahmon infokortti englanniksi.
 - Käytä mielikuvitusta!

MY ECO CHARACTER

Hobbies

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

first name

surname

age

occupation

city

civil status

What do I do to help the environment?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Picture

 What things do I recycle?

.....

.....

.....

My best recycling tip

.....

.....

.....

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

I. Osallistu luokan ekotreffeille.

- o Esitä omaa ekologista hahmoasi.
- o Tutustu niin moneen hahmoon kuin ehdit.
- o Kirjoita muistiin jokaisen hahmon nimi ja kierrätysvinkki viimeisen sivun muistiinpanoihin.
- o Jokainen pikatapaaminen kestää 2 minuuttia.

ESIMERKKI ESITTÄYTYMISESTÄ

Hi, nice to meet you!

My name is David. I am 24 years old. I am a teacher from New York. I am single.

In my daily life, I cycle to work and I try not to waste food.

I always recycle batteries.

My best recycling tip is...

HYÖDYLLISIÄ LAUSEITA

Kysymyksiä:

How do you spell your name?
Excuse me, can you repeat that?

Ohjeita:

Time starts.
Time is over.
Swap partners.

REFLEKTIO TEHTÄVÄ

1. Valitse edellisen tehtävän kierrätysvinkeistä mielestäsi paras.
2. Kirjoita vinkki alla olevaan laatikkoon.
3. Kiertele luokassa ja etsi saman vinkin valinneet oppijat ja muodosta heidän kanssaan ryhmä.

The best recycling tip

.....

.....

.....

Tapojen tarinat

KESTO	15 + 15 + 40 + 20	KIELET
TAITOTASO	A1-A2	englanti, espanja, ranska, ruotsi, saksa, suomi
ULOTTUVUUS	kulttuurinen	

TAVOITTEET

KESTÄVYYSKASVATUS	KIELITAITO
<ul style="list-style-type: none">tunnistaa ja arvostaa eri kulttuurien tapoja ja käytäntöjäosallistua kulttuurienväliseen vuorovaikutukseen kunnioittavasti ja tietoisestipohtia kulttuurieroja ja omaa suhtautumista niihin	<ul style="list-style-type: none">ymmärtää ja käyttää yksinkertaisia tervehdys- ja kohteliaisuusfraaseja ja -ilmauksiaosallistua yksinkertaiseen vuorovaikutustilanteeseentunnistaa kulttuurisesti merkityksellisiä ilmauksia ja käytäntöjä

VALMISTAUTUMINEN

ENNEN TUNTIA	MATERIAALIT
<ul style="list-style-type: none">Tulosta/tallenna oppijan kortti.Varaa oppijoille tabletit.Varaa hiljainen tila/tilat kuvaukseen.	<ul style="list-style-type: none">oppijan korttitabletit(editointiohjelma)

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

KESTO	15 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	kuva-analyysi
TYÖMUOTO	parityö	KIELITAITO	suullinen

- 1. Pyydä oppijoita tutustumaan parin kanssa oppijan kortin lämmittelytehtävän kuviin.**
- 2. Pyydä oppijoita keskustelemaan tekoälyn luomista piirroksista.**
 - o **Minkälaisista tilanteista on kyse?**
 - o **Mitä piirroksissa tapahtuu?**
 - o **Ovatko tilanteet samanlaisia kuin omassa kulttuurissasi vai toimivatko ihmiset eri tavalla, kuin olet itse tottunut?**
 - o **Miten hyvin nämä kuvat edustavat kohdekielisen maan/maiden kulttuuria? Ovatko ne realistisia vai liioiteltuja?**
- 3. Keskustelkaa havainnoista yhdessä luokan kanssa ja pohtikaa kriittisesti kuvien mahdollisia stereotyyppioita ja niiden aiheuttamia negatiivisia ilmiöitä.**

KIELITAITOTEHTÄVÄ

KESTO	15 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	aukkotehtävä
TYÖMUOTO	parityö	KIELITAITO	sanasto

- 1. Pyydä oppijoita täyttämään parin kanssa tai yksin oppijan kortin kielitaitotehtävän moniste liittyen erilaisiin arkipäiväisiin ja juhlallisiin tilanteisiin.**
- 2. Käy oppijoiden kanssa läpi oikeat vastaukset.**

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

KESTO	40 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	videokuvaus
TYÖMUOTO	ryhmätyö	KIELITAITO	suullinen

1. Jaa oppijat 3–4 hengen ryhmiin.
2. Pyydä oppijoita valitsemaan oppijan kortin oppiminen ja muutostoimijuus -tehtävän laatikosta tilanne, josta he tekevät lyhyen videon muille oppijoille.
3. Neuvo oppijoita suunnittelemaan käsikirjoitus tilanteelle, jonka he näyttelevät. Heidän tulisi myös pohtia:
 - Mitä kaikkea tilanteessa kuuluu ottaa huomioon?
 - Millaisia ovat tilanteeseen sopivat kohteliaisuusfraasit?
4. Jaa oppijoille tabletit videoiden kuvausta varten.
5. Osoita oppijoille hiljainen tila, jossa he voivat kuvata videon.

LISÄTIETOJA

Oppijat voivat muokata videoita tableteilla iMovien tai Samsung studion avulla.

REFLEKTIO TEHTÄVÄ

KESTO	20 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	loppupohdinta
TYÖMUOTO	luokkakeskustelu	KIELITAITO	kuullunymmärrys

1. Esittäkää oppijoiden videot yksi kerrallaan luokan edessä.
2. Pyydä oppijoita videoiden katsomisen jälkeen vielä kertomaan, mitä uutta he oppivat videoista ja miltä heidän mielestään tilanteet tuntuivat.

KIELITAITOTEHTÄVÄN VASTAUKSET

ENGLANTI

- **Tip**
- **ask**
- **tea**
- **gift**
- **please**
- **weather**
- **push**
- **smile**
- **Halloween**

Cultural Stories

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

1. Keskustele parin kanssa tekoälyn luomista piirroksista.
2. Minkälaisista tilanteista on kyse?
3. Mitä piirroksissa tapahtuu?
4. Ovatko tilanteet samanlaisia kuin omassa kulttuurissasi vai toimivatko ihmiset eri tavalla, kuin olet itse tottunut?
5. Miten hyvin nämä kuvat edustavat englanninkielisten maiden kulttuuria? Ovatko ne realistisia vai liioiteltuja?

KIELITAITOTEHTÄVÄ

I. Täytä aukot päättämällä oikea vastaus viereisestä kuvasta.

1. _____ servers, taxi drivers, and hotel staff (usually 15–20%).

2. When you enter a restaurant, _____ a staff member for a free table.

3. Offer your guest _____ and ask if they would like milk or sugar.

4. Bring a small _____ with you when you visit someone's home.

5. Be polite and say “_____”, “thank you”, and “sorry” frequently.

6. Engage in small talk about neutral topics such as sports, travel, or the _____.

7. Wait your turn in queues; do not _____ or skip the line.

8. Greet people with a _____ and maintain eye contact.

9. Give out sweets or chocolates to children who knock on your door on _____.

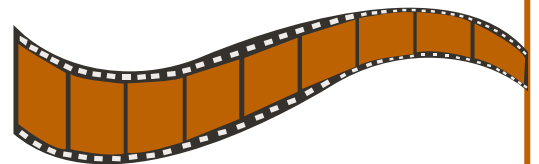
OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

1. Valitkaa ryhmän kanssa alla olevasta laatikosta tilanne, josta teette lyhyen opetusvideon muille oppijoille.
2. Suunnitelkaa käsikirjoitus tilanteelle. Pohtikaa myös seuraavia kysymyksiä:
3. Mitä kaikkea tilanteessa kuuluu ottaa huomioon?
4. Millaisia ovat tilanteeseen sopivat kohteliaisuusfraasit?
5. Kuvatkaa opetusvideo hiljaisessa tilassa ja editoikaa videota tarvittaessa.

a problem at the train station, visiting someone at their home (UK), walking a dog in the park (Canada), encounter in the elevator, falling in a public place, toasting at a wedding, birthday celebration, trick-or-treating at Halloween (USA), afternoon tea party (UK), meeting a host family, queuing at a bus stop, visiting a British home, small talk at a Barbecue (New Zealand), airport immigration desk (USA), bumping into someone (Canada), first date, Super Bowl party (USA), Thanksgiving dinner (USA), high school prom (USA), ordering at Tim Hortons (Canada)

KIELITAITOTEHTÄVÄ

1. Esittäkää video luokan edessä muille oppijoille.
2. Keskustele videoiden katsomisen jälkeen luokan kanssa, mitä uutta opit muiden videoista ja miltä nämä englanninkieliset tilanteet sinusta tuntuvat.

Kymmenen tärkeää asiaa

KESTO	15 + 15 + 20 + 10	KIELET
TAITOTASO	A1-A2	englanti, espanja, ranska, ruotsi, saksa, suomi
ULOTTUVUUS	sosiaalinen	
TAUOITTEET		
KESTÄVYYSKASVATUS	KIELITAITO	
<ul style="list-style-type: none">tutustua sosiaalisen kestävyysaihepiireihin: hyvinvointi, ystävyys, perhe, terveys ja mielekäs arkipohtia omia arvoja, hyvinvointia ja itselle tärkeitä asioita	<ul style="list-style-type: none">opetella sosiaaliseen kestävyteen liittyvää sanastoaharjoitella yksinkertaisten lauseiden muodostamistaharjoitella kysymistä	
VALMISTAUTUMINEN		
ENNEN TUNTIA	MATERIAALIT	
<ul style="list-style-type: none">Tulosta/tallenna oppijan kortit.Valmistele Oppiminen ja muutostoimijuus -tehtävän kuvakortit.	<ul style="list-style-type: none">oppijan korttiOppiminen ja muutostoimijuus -tehtävän kuvakortit	

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

KESTO	15 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	elävä patsas
TYÖMUOTO	yksilötyö	KIELITAITO	sanasto

1. Ohjeista luokka esittämään eläviä patsaita:

- Pyydä kaikkia oppijoita esittämään yhtä aikaa kuulemansa sana kehollisesti.
- ### 2. Lue viimeisen sivun kohdekieliset sanat yksi kerrallaan riittävän hitaasti.
- Varmista, että oppijat ymmärtävät sanojen merkitykset.
- ### 3. Pyydä jokaista oppijaa valitsemaan viisi sanaa, jotka oli mukava esittää.
- Ohjeista heidät kirjoittamaan sanat ja niiden merkitykset ylös oppijan kortin puhekupliin.

KIELITAITOTEHTÄVÄ

KESTO	15 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	keskustelu
TYÖMUOTO	parityö	KIELITAITO	mieltymyksen ilmaus

- ### 1. Jaa oppijat pareihin.
- ### 2. Ohjeista parit tutustumaan kielitaitotehtävän kielioppilaatikkoon.
- ### 3. Pyydä pareja kyselemään toisiltaan tärkeitä asioita oppijan kortin mallin mukaan.
- Mistä pidät? Minä pidän...
 - Mistä olet kiinnostunut? Minä olen kiinnostunut...
 - Mistä välität? Minä välitän...
 - Mikä on tärkeää sinulle ? on minulle tärkeä.

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

KESTO	20 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	korttipeli
TYÖMUOTO	ryhmätyö	KIELITAITO	suullinen

1. Jaa oppijat 3–4 hengen peliryhmiin.
2. Jaa jokaiselle ryhmälle 25–30 kuvakorttia kuvapuoli alaspäin.
3. Ohjeista ryhmille pelin säännöt:
 - Pelin tavoite on saada viisi korttia, joista jokainen kuvaa oppijalle tärkeää asiaa.
 - Oppijat valitsevat 2–3 korttia, jotka kuvaavat heille tärkeitä asioita, ja pitävät ne itsellään.
 - Loput kortit vaihdetaan.
 - Jokainen voi vaihtaa vuorollaan yhden kortin.
 - Vaihdettaavaa korttia tarjotaan muille pelaajille.
 - Muut pelaajat saavat seuraavaksi järjestyksessä tarjota vaihtokorttia.
 - Vuorossa oleva pelaaja kertoo, hyväksyykö vai hylkääkö tarjouksen.
 - Jos pelaaja kieltäytyy kaikista tarjouksista, hän voi vaihtaa kortin nostamalla pöydältä uuden ja laittamalla vanhan sivuun.
 - Kun pelaaja on saavuttanut haluamansa kortit, hän asettaa ne oikeinpäin eteensä.
 - Peli päättyy, kun kaikilla on sopivat viisi korttia.

REFLEKTIO TEHTÄVÄ

KESTO	10 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	10 tärkeää asiaa
TYÖMUOTO	yksilötyö	KIELITAITO	kirjallinen

1. Ohjeista oppijoita kirjoittamaan oppijan kortin laatikkoon kohdekielellä kymmenen tärkeää asiaa, jotka liittyvät sosiaaliseen kestävyYTEEN.

LÄMMITTELYTEHTÄVÄN SANALISTA

family

friend

relative

pet

home

good food

health

school or work

nature

hobby

vacation

rest

music

phone

exercise

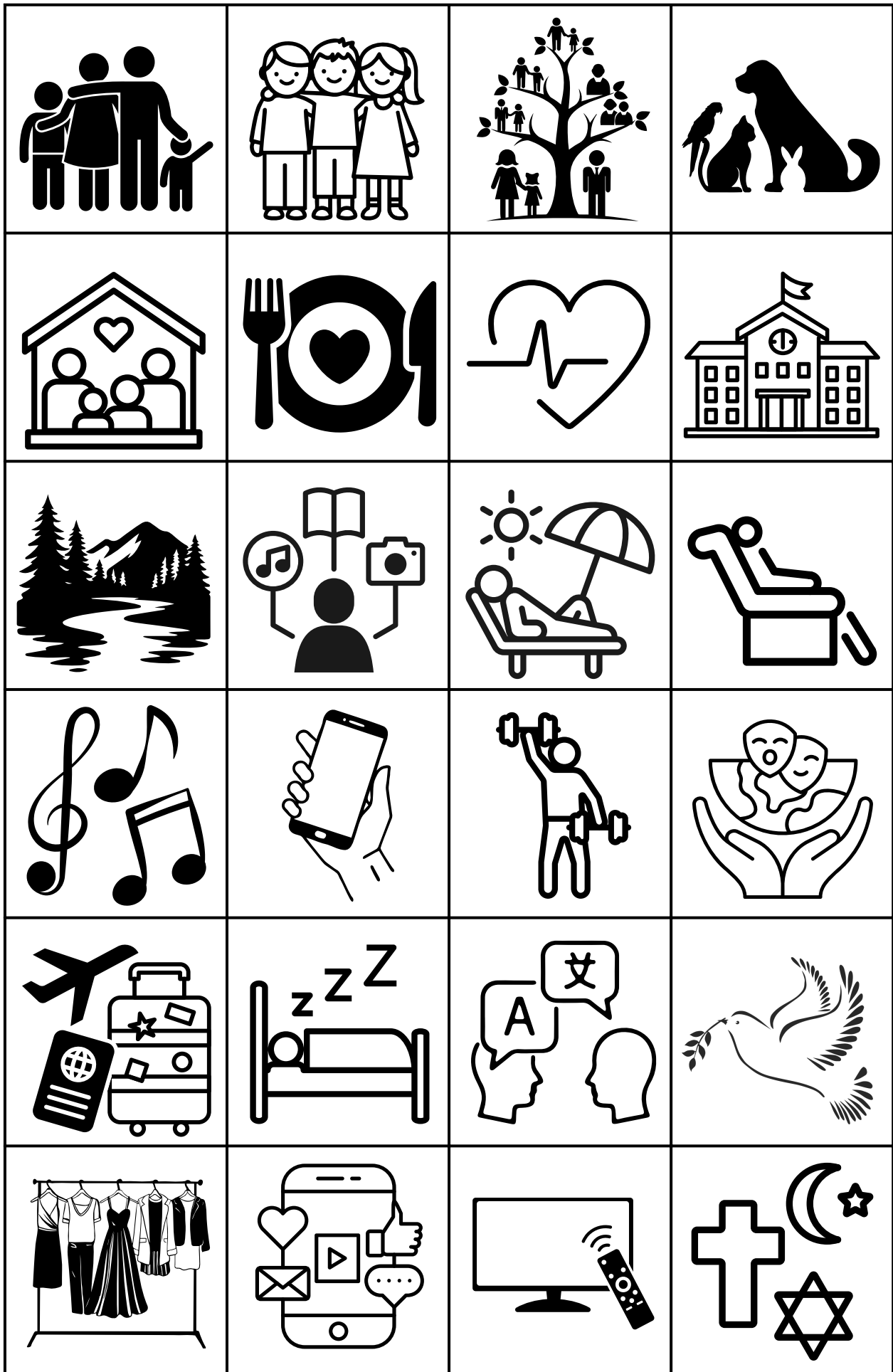
culture

traveling

sleeping

language

peace

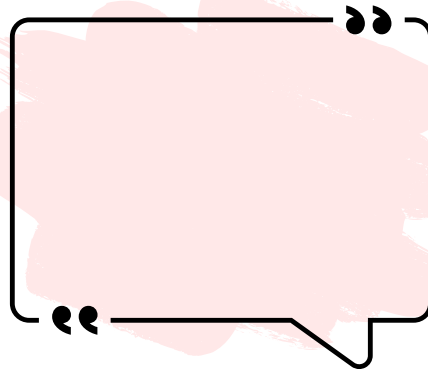

Ten important things

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

1. Esitä elävää patsasta eli esitä opettajan sanoma sana kehollisesti.
2. Valitse lopuksi viisi sanaa, jotka oli mukava esittää.
3. Kirjoita sanat ja niiden merkitykset alla oleviin puhekupliin.

KIELITAITOTEHTÄVÄ

1. Tutustu alla olevan laatikon avulla, miten voit kertoa pitämistäsi asioista englanniksi.

2. Kysy parilta hänelle tärkeistä asioista.

- *What do you like? – I like...*
- *What are you interested in? – I am interested in...*
- *What do you care about? – I care about...*
- *What is important to you? – ... is important to me.*

I like

I am interested in

I care about

X is/are important to me

family
friend
relative
pet
home
good food
health
school
work
nature
hobby
holiday
rest
music
phone
exercise
culture
travelling
sleeping
language
peace

Verbs to express likes and interests

to like something

I like coffee. I like ice cream.

to be interested in something

I am interested in cars. I am interested in motorcycles.

to care about something

I care about my sister. I care about my friends.

to be important to someone

Family is important to me. My relatives are important to me.

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

- 1. Pelin tavoite on saada viisi korttia, joista jokainen kuvaa sinulle tärkeää asiaa.**
- 2. Opettaja jakaa ryhmille kuvakortit. Nosta niistä itsellesi viisi korttia.**
- 3. Valitse 2–3 korttia, jotka kuvaavat sinulle tärkeitä asioita. Pidä ne itselläsi.**
- 4. Vaihda loput kortit.**
 - o **Uuorollasi voit vaihtaa yhden kortin. Tarjoa vaihdettavaa korttia muille pelaajille.**
 - *I have the card: nature. Does anyone want to trade?*
 - o **Muut pelaajat saavat seuraavaksi järjestyksessä tarjota vaihtokorttia.**
 - *I have the card: relatives. Do you want to trade?*
 - o **Kerro, hyväksytkö vai hylkäätkö tarjouksen.**
 - *I want to trade.*
 - *I don't want to trade.*
 - o **Jos kieltäydyit kaikista vaihdoista, voit vaihtaa kortin nostamalla pöydältä uuden ja laittamalla vanhan sivuun.**
 - o **Kun olet saavuttanut haluamasi kortit, aseta ne oikeinpäin eteesi.**
- 5. Peli päättyy, kun kaikilla on sopivat viisi korttia.**

REFLEKTIO TEHTÄVÄ

Social sustainability means that everyone is included, treated fairly, and able to live a safe and good life.

- 1. Kirjoita alla olevaan laatikkoon englanniksi sinulle kymmenen tärkeää asiaa, jotka liittyvät sosiaaliseen kestävyYTEEN.**

- o *Health, nature and music are important to me.*

.....

.....

.....

.....

EKKO-puu

KESTO	10 + 20 + 20 + 10	KIELET
TAITOTASO	A1-A2	englanti, espanja, ranska, ruotsi, saksa, suomi
ULOTTUVUUS	sosiokulttuurinen	
TAVOITTEET		
KESTÄVYYSKASVATUS	KIELITAITO	
<ul style="list-style-type: none">• ymmärtää, että kestävyys ei koske vain ympäristöä vaan myös ihmisoikeuksia, tasa-arvoa ja kulttuurien kunnioittamista• oppia liittämään kestävä kehityksen arvot omaan arkeen ja kielenkäyttöön• harjoitella kriittistä ajattelua	<ul style="list-style-type: none">• oppia kestävään kehitykseen liittyvää sanastoa• kehittää kirjallista ilmaisua	
VALMISTAUTUMINEN		
ENNEN TUNTIA	MATERIAALIT	
<ul style="list-style-type: none">• Tulosta/tallenna oppijan kortit.• Etsi Agenda 2030 -tavoitteet verkosta ja heijasta ne taululle.	<ul style="list-style-type: none">• oppijan kortti• Agenda 2030 -tavoitteet	

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

KESTO	10 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	kääntäminen
TYÖMUOTO	yksilötyö	KIELITAITO	kestävyyssanasto

1. Ohjeista oppijat selvittämään oppijan kortin lämmittelytehtävän sanojen merkitykset.

KIELITAITOTEHTÄVÄ

KESTO	20 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	EKKO-puu
TYÖMUOTO	yksilötyö	KIELITAITO	kestävyyssanasto

- Ohjeista oppijat kirjoittamaan oppijan kortin puun oksille asioita, jotka liittyvät kestävän kehityksen sosiaaliseen tai kulttuuriseen ulottuvuuteen.
 - Oppijat voivat käyttää apuna lämmittelytehtävän sanoja.
- Ohjeista oppijat kirjoittamaan puun juuriin asioita, jotka ovat näiden tekojen ja arvojen perusta.
 - Mitä tarvitaan, jotta nämä asiat onnistuvat?

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

KESTO	20 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	kirjoittaminen
TYÖMUOTO	yksilötyö	KIELITAITO	kirjallinen ilmaisu

1. Pyydä oppijoita valitsemaan kolme oksaa ja ja jokaiseen oksaan yksi juurisyy.
2. Ohjeista oppijat kirjoittamaan kohdekielellä kolme lyhyttä lausetta, jossa he yhdistävät valitut oksat juurisyihin:
 - *Meillä on juhlia yhdessä, koska arvostamme kulttuureja.*
 - *Opimme kieliä, koska koulutus on tärkeää.*

REFLEKTIO TEHTÄVÄ

KESTO	10 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	pohdinta
TYÖMUOTO	yksilötyö	KIELITAITO	sanaston kertaus

1. Ohjeista oppijat pohtimaan kestävän kehityksen tavoitteiden yhteyttä puuhun.
2. Sosiaaliseen ja kulttuuriseen ulottuvuuteen sopivat erityisesti nämä tavoitteet:
 - **Tavoite 4: Hyvä koulutus**
 - **Tavoite 5: Sukupuolten tasa-arvo**
 - **Tavoite 10: Eriarvoisuuden vähentäminen**
 - **Tavoite 16: Rauha, oikeudenmukaisuus ja hyvä hallinto**
 - **Tavoite 17: Yhteistyö ja kumppanuudet**
3. Ohjeista oppijat lisäämään kestävyystavoitteiden numerot lehtiin ja juurien pätyihin.

LÄMMITTELYTEHTÄVÄN SANAT

1. Yhteiset juhlat
2. Turvallisuus
3. Ystävällisyys
4. Perinteet
5. Rauha
6. Monikielisyys
7. Kielten oppiminen
8. Yhteistyö ja auttaminen
9. Reilu kauppa (Fair Trade)
10. Tasa-arvo koulussa ja työssä
11. Kunnioitus eri kulttuureja kohtaan
12. Kulttuuritapahtumat (musiikki, taide, ruoka)

KIELITAITOTEHTÄVÄN SANAT

1. Vapaus ja demokratia
2. Yhteiset säännöt
3. Koulutus kaikille
4. Suvaitsevaisuus
5. Empatia
6. Ihmisoikeudet
7. Luottamus
8. Oikeudenmukaisuus
9. Avoimuus

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS: ESIMERKKILAUSEET

- 1. We have celebrations together because respect for other cultures is important.**
- 2. We learn languages because education is important.**
- 3. We help others because kindness is important.**
- 4. We work together because cooperation is important.**
- 5. We respect other cultures because every person is important.**
- 6. We speak many languages because multilingualism is important.**
- 7. We help at school because help for everyone is important.**
- 8. We live together because peace is important.**
- 9. We feel safe because safety is important.**
- 10. All people are equal because equality is important.**
- 11. We go to school because education for everyone is important.**

The EKKO tree

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

I. Suomenna laatikon sanat.

shared celebrations

language learning

security

cooperation and support

kindness

Fair Trade

traditions

equality at school and at work

peace

respect for other cultures

multilingualism

cultural events (music, art, food)

KIELITAITOTEHTÄVÄ

1. Kirjoita seuraavan sivun puun oksille asioita, jotka liittyvät kestävän kehityksen sosiaaliseen tai kulttuuriseen ulottuvuuteen.

- Voit käyttää apunasi lämmittelytehtävän sanoja.

2. Kirjoita puun juuriin asioita, jotka ovat näiden tekojen ja arvojen perusta

- Mitä tarvitaan, jotta nämä asiat onnistuvat?

IDEOITA JUURILLE

freedom and democracy

tolerance

trust

shared rules

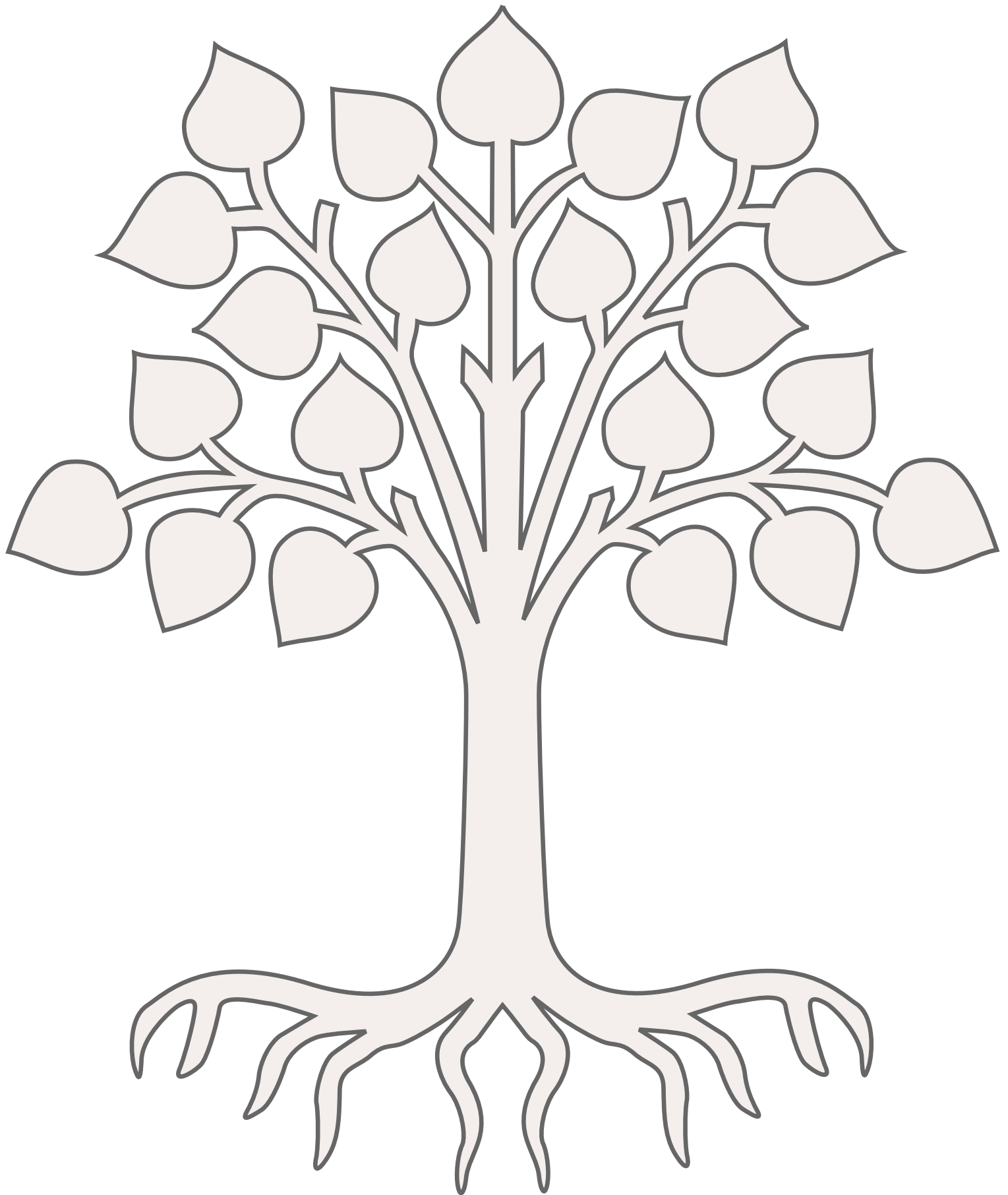
empathy

fairness

education for all

human rights

openness

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

- 1. Valitse kolme oksaa ja jokaiseen oksaan yksi juurisyy.**
- 2. Kirjoita englanniksi kolme lyhyttä lausetta, jossa yhdistät oksan juurisyyhyn:**
 - *We celebrate together because we value cultures.*
 - *We learn languages because education is important.*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

REFLEKTIO TEHTÄVÄ

- 1. Pohdi, miten kestävän kehityksen tavoitteet voisivat yhdistyä puuhun.**
- 2. Sosiaaliseen ja kulttuuriseen ulottuvuuteen sopivat erityisesti nämä tavoitteet:**
 - **tavoite 4: Quality Education**
 - **tavoite 5: Gender Equality**
 - **tavoite 10: Reduced Inequalities**
 - **tavoite 16: Peace, Justice and Strong Institutions**
 - **tavoite 17: Partnerships for the Goals**
- 3. Lisää kestävyystavoitteiden numerot lehtiin ja juurien pätyihin**

Ekologinen ostoslista

KESTO	10 + 20 + 25 + 20	KIELET
TAITOTASO	A1-A2	englanti, espanja, ranska, ruotsi, saksa, suomi
ULOTTUVUUS	taloudellinen	
TAUOITTEET		
KESTÄVYYSKASUATUS	KIELITAITO	
<ul style="list-style-type: none"> tunnistaa ekologisesti kestäviä vaihtoehtoja arkipäivän ruokavalinnoissa oppia tekemään tietoisia valintoja ruokaostoksissa ymmärtää, miten ruoan valmistuksessa voi ottaa huomioon ekologisuuden 	<ul style="list-style-type: none"> oppia ruokasanastoa harjoitella kestäviin valintoihin liittyvää sanastoa oppia vertailemaan vaihtoehtoja yksinkertaisin lausein oppia ilmaisemaan omia ruokavalintojaan 	
VALMISTAUTUMINEN		
ENNEN TUNTIA	MATERIAALIT	
<ul style="list-style-type: none"> Tulosta/tallenna oppijan kortti. Varaa oppitunnille ruokakaupan mainoksia kohdekielellä ja suomeksi. 	<ul style="list-style-type: none"> oppijan kortti muistiinpanovälineet ruokakaupan mainoksia 	

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

KESTO	10 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	keskustelu
TYÖMUOTO	parityö	KIELITAITO	ympäristösanasto

1. Tarkastelkaa yhdessä oppijan kortin kuvia eri tuotteista.
2. Ohjeista oppijat sanomaan kohdekielellä, mikä tuote on hyvä ympäristölle yksinkertaisilla lauseilla: Lasipullo on hyvä. Muovipullo ei ole hyvä.
3. Anna oppilaille esimerkkejä kohdekielellä ja harjoitelkaa niiden ääntämistä.

KIELITAITOTEHTÄVÄ

KESTO	20 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	tiedonhaku
TYÖMUOTO	yksilö- ja ryhmätyö	KIELITAITO	tuotesanasto

1. Jaa oppijoille ruokakaupan mainoksia kohdekielellä ja suomeksi.
2. Näytä oppijoille esimerkkejä erilaisista tuotteista ja opasta, miten he voivat löytää kohdekieliset vastineet tuotteille.
3. Pyydä oppijoita etsimään kohdekielisestä mainoksesta:
 - o luomutuotteet
 - o paikalliset tuotteet
 - o muovittomat tuotteet
4. Pyydä oppijoita kirjoittamaan oppijan kortille tuotteiden nimet perusmuodossa.
5. Jaa oppijat ryhmiin ja pyydä heitä vertailemaan löytämiään tuotesanoja ja pohtimaan, mitä oppijan kortin esimerkkilauseet tarkoittavat.
6. Käy luokan kanssa yhdessä läpi esimerkkilauseiden merkitykset ja ääntäminen.
 - o Leipä on paikallista.
 - o Ostan tuotteita, joita ei pakata muoviin.
 - o Kahvi on reilun kaupan tuote.
 - o Tuote on ekologinen.
 - o Kassi on ympäristöystävällinen.
 - o Ruoka on vegaanista.
 - o Vesi on puhdasta.
 - o Minulla on muoviton pullo.
 - o Me kierrätämme.

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

KESTO	25 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	ostoslista
TYÖMUOTO	pari- ja ryhmätyö	KIELITAITO	ruokasanasto

1. Jaa oppijat pareihin.
2. Ohjeista parit valitsemaan yksi kohdemaan tai -kulttuurin perinneruoka.
3. Pyydä pareja selvittämään
 - o mitä raaka-aineita ruokaan tarvitaan
 - o miten ruoasta voi tehdä mahdollisimman ympäristöystävällisen version.
4. Pyydä pareja tekemään ostoslista raaka-aineista.
5. Muodosta pareista pienryhmät ja ohjeista ryhmät lukemaan ostoslistat ääneen.
6. Kehota ryhmiä pohtimaan, voisiko ostoslistoista tehdä vieläkin ympäristöystävällisempiä.

REFLEKTIO TEHTÄVÄ

KESTO	20 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	pohdinta
TYÖMUOTO	yksilö- ja parityö	KIELITAITO	ruokasanasto

1. Ohjeista oppijat tekemään ekologinen ruoka-annos lautasmallin mukaan.
2. Pyydä oppijoita huomioimaan seuraavat asiat:
 - o tuotteet ovat paikallisia
 - o vuodenaika ja saatavuus
 - o proteiinin ympäristövaikutukset
3. Jaa oppijat pareihin ja pyydä heitä kertomaan toisilleen, miten annos eroaa heidän normaalista arkiruoastaan.

Ecological Shopping List

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

1. Kerro parillesi, mikä tuote on parempi ympäristölle esim.

- *A glass bottle is good. A plastic bottle is bad.*

2. Voit kertoa myös, mikä on mielestäsi hyvä ekologinen ostos.

- *I buy a local apple.*

a plastic bottle

a glass bottle

a paper bag

a plastic bag

a local apple

a foreign apple

KIELITAITOTEHTÄVÄ

1. Tutki ruokakaupan mainosta. Katso, mitä tuotteita siinä on.
2. Kirjoita tuotteiden nimet englanniksi. Kirjoita sana perusmuodossa ja artikkeli.

ORGANIC PRODUCTS

LOCAL PRODUCTS

PLASTIC-FREE PRODUCTS

3. Vertailkaa ryhmässä keräämiänne sanoja.
4. Pohtikaa ryhmässä, mitä seuraavat virkkeitä tarkoittavat.

SENTENCES

The bread is local.

I buy products that are not packed in plastic.

The coffee is fair trade.

The product is ecological.

The bag is environmentally friendly.

The food is vegan.

The water is clean.

I have a plastic-free bottle.

We recycle.

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

- 1. Valitse parin kanssa jonkun englanninkielisen maan perinneruoka (esim. Fish and Chips, Full English Breakfast, Mac and Cheese).**
- 2. Selvittäkää, mitä raaka-aineita ruokaan tarvitaan ja miten ruoasta voi tehdä mahdollisimman ympäristöystävällisen version.**
- 3. Tee parin kanssa ostoslista raaka-aineista.**
- 4. Muodostakaa pienryhmä toisen parin kanssa ja lukekaa ostoslistanne ääneen.**
 - *I buy pasta, milk, butter and cheese.*
- 5. Miettikää ryhmässä, voisiko ostoslistoista tehdä vieläkin ympäristöystävällisempiä.**
 - *Whole grain pasta is better than white pasta.*

SHOPPING LIST

REFLEKTIOITEHTÄVÄ

1. Tee itsellesi ekologinen ruoka-annos lautasmallin mukaan. Huomioitavaa:

- tuotteet ovat paikallisia.
- vuodenaika ja saatavuus
- proteiinin ympäristövaikutukset

2. Kerro parille, miten annos eroaa normaalista arkiruuoastasi.

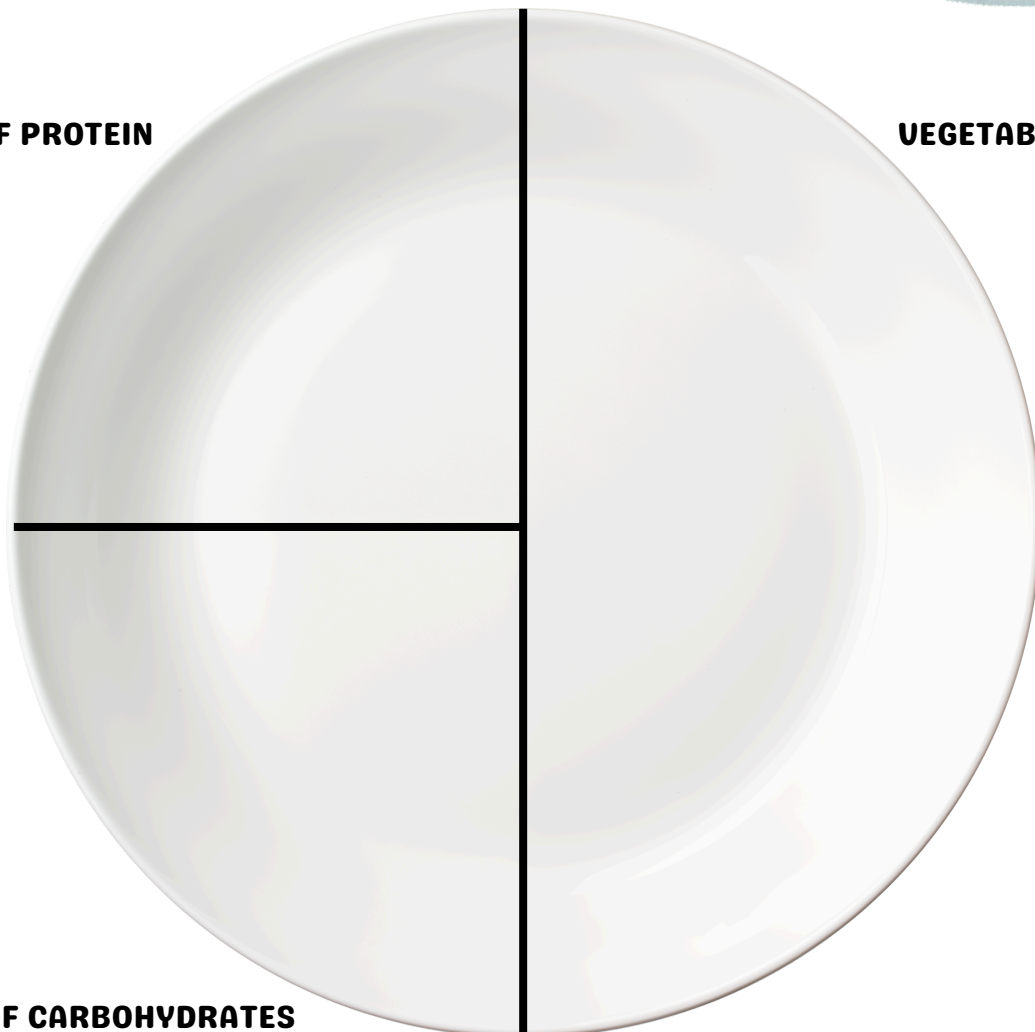
- *I usually eat chicken.*
- *I usually eat fewer vegetables.*
- *I usually eat more pasta.*
- *I usually drink soda.*

DRINK

SOURCE OF PROTEIN

VEGETABLES

SOURCE OF CARBOHYDRATES

Kyltti huomiseksi

KESTO	20 + 20 + 30 + 20	KIELET
TAITOTASO	A1-A2	englanti, espanja, ranska, ruotsi, saksa, suomi
ULOITTUVUUS	holistinen	
TAVOITTEET		
KESTÄVYYSKASUATUS	KIELITAITO	
<ul style="list-style-type: none">tutustua Agenda 2030 -tavoitteisiinpohtia, miten Agenda 2030 -tavoitteisiin voidaan vaikuttaarohkaista toimijuuteen	<ul style="list-style-type: none">harjoitella pakollisuuden tai välttämättömyyden ilmaisemistaoppia kestävään kehitykseen liittyvää sanastoakehittää suullista ja kirjallista ilmaisua	
VALMISTAUTUMINEN		
ENNEN TUNTIA	MATERIAALIT	
<ul style="list-style-type: none">Tulosta/tallenna oppijan kortti.Tutustu Suomen YK-liiton Kestävän kehityksen tavoitteet -kirjaseen.Valmistele kylttien askarteluvälineet.Leikkaa sopivankokoisia paperiarkkeja äänestystä varten.	<ul style="list-style-type: none">oppijan korttikartonkia, tusseja ja muita askarteluvälineitäpaperia äänestykseennoppia	

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

KESTO	20 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	lautapeli
TYÖMUOTO	ryhmätyö	KIELITAITO	kestävyyssanasto

1. Jaa oppijat ryhmiin.
2. Ohjeista oppijat pelaamaan oppijan kortin lautapeliä.
 - Heitä noppaa ja etene nopan silmäluvun osoittamaan ruutuun.
 - Kerro peliryhmälle, mikä laatikon sanoista sopii ruudun kestävyystavoitteeseen.
 - Väärästä vastauksesta menettää seuraavan pelivuoron.
 - Jokaiseen kohtaan on kaksi oikeaa vastausta.
 - Voitte tarvittaessa varmistaa oikean vastauksen opettajalta.

KIELITAITOTEHTÄVÄ

KESTO	20 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	kielioppi
TYÖMUOTO	parityö	KIELITAITO	täytyä-rakenne

1. Käykää oppijoiden kanssa läpi kielioppilaatikko täytyä-rakenteen muodostamisesta.
2. Ohjeista oppijat tekemään kielioppitehtävä parin kanssa.
 - Lue parille ääneen yksi ongelmista ja pari ehdottaa siihen vastausta käyttämällä meidän täytyy -rakennetta.
 - Käytämme paljon muovia. → Meidän täytyy kieltää muovikassit.

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

KESTO	30 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	vaikuttaminen
TYÖMUOTO	ryhmätyö	KIELITAITO	täytyä-rakenne

1. Jaa oppijat takaisin ryhmiin.
2. Pyydä ryhmiä valitsemaan yksi Agenda 2030 -tavoitteista.
 - Ryhmät voivat tutustua tavoitteisiin Suomen YK-liiton Kestävän kehityksen tavoitteet -kirjasen avulla (sivut 62–65).
3. Pyydä ryhmiä tutustumaan tavoitteeseen ja valitsemaan vielä yksi alatavoitteista, jota ryhmä haluaisi erityisesti ajaa.
 - Voitte tutustua alatavoitteisiin Suomen YK-liiton Kestävän kehityksen tavoitteet -kirjasen avulla (sivut 66–129) tai etsimällä niistä yksinkertaiset ja erikieliset versiot verkosta.
4. Pyydä ryhmiä kuvittelemaan, että he ovat menossa mielenosoitukseen, jossa ajetaan alatavoitetta.
5. Ohjeista ryhmät tekemään mielenosoitukseen kyltti, jossa käytetään meidän täytyy -rakennetta.
 - *Meidän täytyy taata puhdas juomavesi kaikille!* (alatavoite 6.1).

Suomen YK-liiton Kestävän kehityksen tavoitteet -kirjanen

REFLEKTIO TEHTÄVÄ

KESTO	20 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	esitelmä
TYÖMUOTO	ryhmätyö	KIELITAITO	pohdinta

1. Jaa jokaiselle ryhmälle papereita äänestystä varten.
 - Tarvitset jokaiselle ryhmälle yhtä monta paperia kuin esittäviä ryhmiä on.
2. Ohjeista oppijat esittelemään kyltit ryhmä kerrallaan luokan edessä lukemalla ääneen kyltin teksti.
3. Pyydä ryhmiä päättelemään jokaisen kyltin oikea tavoite kirjoittamalla numero paperille ja nostamalla se ylös.
4. Kun kaikki ovat nostaneet veikkauksensa esille, pyydä esittelevää ryhmää paljastamaan oikea vastaus.

LÄMMITTELYTEHTÄVÄN RATKAISU

TAUOITTEISIIN 1-17 YHDISTYVÄT SANAT

1. koulu, kirja
2. ruoka, pelto
3. lääkäri, terveys
4. opettaja, oppilas
5. raha, tasa-arvo
6. vesi, kaivo
7. aurinko, energia
8. työ, tehdas
9. kauppa, keksintö
10. kaupunki, koti
11. juna, katu
12. roska, kierrätys
13. ilma, metsä
14. meri, kala
15. puu, eläin
16. rauha, laki
17. ystävä, yhteistyö

KIELITAITOTEHTÄVÄN RATKAISU

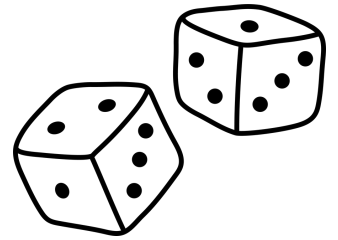
1. We use a lot of plastic. We must ban plastic bags.
2. We throw food away. We must share extra food.
3. There is trash in the sea. We must clean up beaches.
4. We use a lot of electricity. We must invest in solar energy.
5. We use a lot of water. We must reduce water use.
6. The city is dirty. We must penalize littering.
7. We buy a lot of things. We must restrict large online retailers.
8. Children are not learning to read. We must support education.
9. There are not enough jobs. We must support local products.
10. We don't know how to work together. We must listen to others.

A Sign for Tomorrow

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

1. Heitä noppaa ja etene nopan silmäluvuun osoittamaan ruutuun.
2. Kerro peliryhmälle, mikä laatikon sanoista sopii ruudun kestävyystavoitteeseen.
 - o Väärästä vastauksesta menetät seuraavan pelivuoron.
 - o Jokaiseen kohtaan on kaksi oikeaa vastausta.
3. Voitte tarvittaessa varmistaa oikean vastauksen opettajalta.

START GOAL	1 NO POVERTY	2 ZERO HUNGER	3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING	4 QUALITY EDUCATION	5 GENDER EQUALITY
17 PARTNERSHIPS FOR THE GOALS	book sea peace factory friend sun law tree student energy well animal school garbage shop water forest recycling train field invention home doctor equality work city fish air teacher cooperation money food health street				6 CLEAN WATER AND SANITATION
16 PEACE, JUSTICE AND STRONG INSTITUTIONS					7 AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY
15 LIFE ON LAND					8 DECENT WORK AND ECONOMIC GROWTH
14 LIFE BELOW WATER	13 CLIMATE ACTION	12 RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION	11 SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES	10 REDUCED INEQUALITIES	9 INDUSTRY, INNOVATION AND INFRASTRUCTURE

KIELITAITOTEHTÄVÄ

1. Opettele käyttämään täytyä-verbiä alla olevan kielioppilaatikon avulla.
2. Lue parille ääneen yksi ongelmista ja pari ehdottaa siihen vastausta käyttämällä meidän täytyy -rakennetta.

◦ *We use a lot of plastic.* → **We must ban plastic bags.**

MUST

- **Must on modaalinen apuverbi, joka ilmaisee pakkoa, tarvetta ja vahvaa suositusta.**
- **Sitä voi käyttää presensissä ja futuurissa.**
- **Must ei taivu subjektin eli tekijän mukaan.**
- **subjekti + must + verbin perusmuoto**
- **subjekti + must + not + verbin perusmuoto (lyhenee muotoon → mustn't)**

We must protect nature.

We must help people in need.

I must turn off the lights when I leave.

You must listen to other people.

They must make clean energy for the city.

Students must learn about climate change.

Companies must reduce pollution.

We mustn't waste food.

You mustn't harm animals.

Students mustn't bully others.

protect: suojella
in need: avun tarpeessa
clean energy: puhdas energia
climate change: ilmastonmuutos
reduce: vähentää
pollution: saasteet
waste: tuhjata
harm: vahingoittaa
bully: kiusata
support: tukea
reduce: vähentää
solar energy: aurinkoenergia
penalize: rangaista
littering: roskaaminen
restrict: rajoittaa
large online retailers:
suuret verkkokaupat

We use a lot of plastic.
We throw food away.
There is trash in the sea.
We use a lot of electricity.
We use a lot of water.
The city is dirty.
We buy a lot of things.
Children are not learning to read.
There are not enough jobs.
We don't know how to work together.

- ...support education.
- ...ban plastic bags.
- ...support local products.
- ...listen to others.
- ...share extra food.
- ...clean up beaches.
- ...reduce water use.
- ...invest in solar energy.
- ...penalize littering.
- ...restrict large online retailers.

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

1. Valitkaa ryhmässä yksi Agenda 2030 -tavoitteista.

- **Voitte tutustua tavoitteisiin Suomen YK-liiton Kestävän kehityksen tavoitteet -kirjasen avulla (sivut 62-65).**

2. Tutustukaa tavoitteeseen ja valitkaa vielä yksi alatavoitteista, jota haluaisitte erityisesti ajaa ryhmässänne.

- **Voitte tutustua alatavoitteisiin Suomen YK-liiton Kestävän kehityksen tavoitteet -kirjasen avulla (sivut 66-129).**

3. Kuvitelkaa, että olette menossa mielenosoitukseen, jossa ajetaan alatavoitetta.

4. Tehkää mielenosoitukseen kyltti, jossa käytätte "meidän täytyy" -rakennetta.

- *We must guarantee clean drinking water for everyone! (alatavoite 6.1)*

Suomen YK-liiton Kestävän kehityksen
tavoitteet -kirjanen

We must
guarantee clean
drinking water for
everyone!

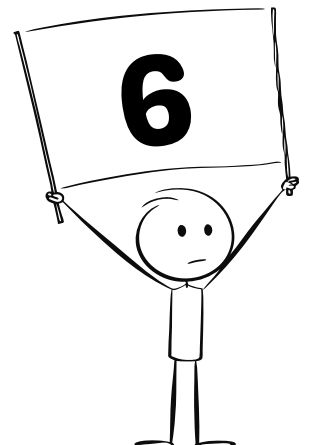

REFLEKTIO TEHTÄVÄ

1. Kyltit esitellään ryhmä kerrallaan luokan edessä lukemalla ääneen kyltin teksti.

2. Yrittäkää jokaisen esitellyn kyltin yhteydessä päätellä kyltin tavoitteen numero kirjoittamalla se paperille ja nostamalla se ylös.

3. Kun kaikki ovat nostaneet veikkauksensa esille, ryhmä kertoo oikean vastauksen.

TAITOTASO

A2-B1

Tulevaisuuden elinympäristöt

KESTO	20 + 20 + 30 + 20	KIELET
TAITOTASO	A2-B1	englanti, espanja, ranska, ruotsi, saksa, suomi
ULOTTUVUUS	ekologinen	
TAVOITTEET		
KESTÄVYYSKASUATUS	KIELITAITO	
<ul style="list-style-type: none">• pohtia ihmisen, teknologian ja luonnon välisiä suhteita• tunnistaa ilmastonmuutoksen, luonnon monimuotoisuuden katoamisen ja kaupunkiympäristöjen muutoksen keskeisiä vaikutuksia• harjoitella tulevaisuusajattelua	<ul style="list-style-type: none">• oppia ympäristöön liittyvää sanastoa• harjoitella futuurin käyttöä• oppia keskustelemaan ympäristön tulevaisuudesta ja tekoälyn käytöstä	
VALMISTAUTUMINEN		
ENNEN TUNTIA	MATERIAALIT	
<ul style="list-style-type: none">• Tulosta/tallenna oppijan kortti.• Luo oppimisalusta kuvien tallentamista varten.	<ul style="list-style-type: none">• oppijan kortti• oppimisalusta• tietokone tai tabletti tekoälyä varten	

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

KESTO	20 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	kuvanhaku
TYÖMUOTO	yksilötyö	KIELITAITO	sanasto

- 1. Pyydä oppijoita pohtimaan, miltä heidän elinympäristönsä näyttää tulevaisuudessa ja etsimään kaksi kuvaa, jotka vastaavat kysymyksiin:**
 - o Mikä sinua pelottaa tulevaisuudessa?
 - o Mikä antaa sinulle toivoa tulevaisuuteen?
- 2. Ohjeista oppijoita otsikoimaan kuvat ja lataamaan ne määrittelemällesi oppimisalustalle (esim. Moodle, Padlet tai Itslearning).**

KIELITAITOTEHTÄVÄ

KESTO	20 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	kielioppi
TYÖMUOTO	yksilö- ja ryhmätyö	KIELITAITO	futuuri

- 1. Kertaa oppijan kortin avulla kohdekielen futuurin käyttö.**
- 2. Ohjeista oppijat kirjoittamaan kuvaus heidän valitsemiinsa kuviin käyttäen futuuria.**
- 3. Jaa oppijat ryhmiin.**
- 4. Ohjeista oppijat esittelemään kuvansa ryhmälle.**

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

KESTO	30 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	tekoälyn käyttö
TYÖMUOTO	yksilötyö	KIELITAITO	ympäristösanasto

1. Pyydä oppijoita luomaan tekoälyllä kuva heidän tulevaisuuden elinympäristöstään. Ohjeista

- o luomaan kuva omasta kodistaan ja sen ympäristöstä vuonna 2050.
- o liittämään kuvaan ympäristöön liittyvää sanastoa esimerkiksi puhekuplien avulla.

2. Ohjeista lopuksi otsikoimaan kuvat ja lataamaan ne määrittelemällesi oppimisalustalle (esim. Moodle, Padlet tai Itslearning).

REFLEKTIO TEHTÄVÄ

KESTO	20 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	pohdinta
TYÖMUOTO	yksilö- ja ryhmätyö	KIELITAITO	futuuri

1. Kehota oppijoita esittelemään ryhmälle heidän tekoälyllä tekemänsä kuvat kohdekielellä.
2. Pyydä oppijoita kertomaan ryhmälle, minkälaisia muutoksia kuvassa on heidän nykyiseen elinympäristöönsä verrattuna.
 - o Ohjeista käyttämään futuuria.
3. Kehota oppijat pohtimaan, onko tekoälyn käyttö eettistä, ja jatkamaan annettuja lauseita.
 - o Minun mielestäni tekoälyn käyttö on eettistä, koska...
 - o Minun mielestäni tekoälyn käyttö ei ole eettistä, koska...
4. Pyydä oppijat lukemaan tekemänsä virkkeet ryhmälle ääneen.

Future Living Environments

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

1. Think about what your living environment will look like in the future. Find two pictures that answer these questions:
 - What scares you about the future?
 - What gives you hope for the future?
2. Give titles to the pictures and upload them to the learning platform.

KIELITAITOTEHTÄVÄ

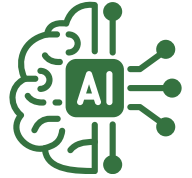
1. Practice using the future tense in English with the help of the box below.
2. Write a description for the pictures you chose using the future tense:
 - Governments will not act fast enough to stop climate change.
 - Young people will create a cleaner and safer world.
3. Present your pictures to the group in English.

FUTURE TENSES

will + pääverbin perusmuoto	<i>People will use more electric cars. There will be fewer green parks.</i>
be going to	<i>We are not going to solve the plastic problem soon.</i>
kestopreesens	<i>Governments are working on new climate agreements.</i>
yleispreesens	<i>The environmental conference starts in March.</i>

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

1. **Create an AI-generated image of your future living environment.**
 - Create an image of your own home and its surroundings in the year 2050.
 - Add vocabulary to the image, for example, using speech bubbles.
2. **Upload the image to the shared learning platform.**

REFLEKTIO TEHTÄVÄ

1. **Present your image to your group in English.**
2. **Describe to the group the differences between the image and your current living environment. Use the future tense, for example:**
 - *In the future, there will be fewer trees.*
 - *In the future, I will not need a car.*
3. **Reflect on whether using AI is ethical. Why? Why not? Continue the sentences in the box with your opinion.**
4. **Read the sentences to your group.**

In my opinion, the use of AI is ethical because

.....
.....
.....

In my opinion, the use of AI is not ethical because

.....
.....
.....

Haastattelut monikielisyudesta

KESTO	2 x 60	KIELET
TAITOTASO	A2-B1	englanti, espanja, ranska, ruotsi, saksa, suomi, venäjä
ULOITTUVUUS	kulttuurinen	

TAVOITTEET

KESTÄVYYSKASVATUS	KIELITAITO
<ul style="list-style-type: none">• vähentää eriarvoisuutta• lisätä kielten arvostusta• pohtia omaa kieli-identiteettiä• ymmärtää monikielisyiden ja vuorovaikutusosaamisen merkitys	<ul style="list-style-type: none">• oppia kieleen ja kulttuuriin liittyvää sanastoa• kerrata kysymyssanat ja kysymysten muodostaminen• kehittää vuorovaikutustaitoja

VALMISTAUTUMINEN

ENNEN TUNTIA	MATERIAALIT
<ul style="list-style-type: none">• Tulosta/tallenna oppijan kortti.• Selvitä haastateltavat ennen toista oppituntia.• Käännä viimeisen tehtävän peukkuäänestyskysymykset kohdekielelle.	<ul style="list-style-type: none">• oppijan kortti• tabletit tai puhelimet

OPPITUNTI I

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

KESTO	20 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	kieliprofiili
TYÖMUOTO	yksilö- ja parityö	KIELITAITO	kielisanasto

- 1. Pyydä jokaista oppijaa täyttämään oppijan kortin kielipassi.**
 - Oppijan kortin kielitaitoarviossa 5 tähteä tarkoittaa erinomaista kielitaitoa.
- 2. Jaa oppijat pareiksi.**
- 3. Ohjeista parit täydentämään yhteistyössä oppijan korttien ajatuskartat:**
 - Missä kuulen tai näen eri kieliä?
 - Korosta oppijoita huomioimaan kaikki ympäristönsä kielet: kuuleeko oppija esimerkiksi lomalla italiaa, paikallisessa ravintolassa kiinaa tai katsooko hän monikielisiä videoita?

LISÄTIETOJA

Oppijan korttia laajempi kielipassi on ladattavissa OPH:n Eurooppalainen kielisalkku, Kielipassi, vuosiluokat 7-9 -nettisivulta.

KIELITAITOTEHTÄVÄ

KESTO	20 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	keskustelu
TYÖMUOTO	ryhmätyö	KIELITAITO	kysyminen

- 1. Ohjeista parit pienryhmiin (2 paria/ryhmä).**
- 2. Pyydä oppijoita kertaamaan ohjeet kysymysten tekemisestä.**
- 3. Ohjeista parit tutustumaan toistensa kielipasseihin ja ajatuskarttoihin oppijan kortin haastattelukysymysten avulla:**
 - Mitä kieliä osaat?
 - Missä olet oppinut eri kieliä?
 - Missä kuulet ja näet eri kieliä?
- 4. Pyydä pareja kirjoittamaan kohdekielellä kolme kielipassiin tai ajatuskarttaan liittyvää lisäkysymystä.**
- 5. Ohjeista pareja kysymään toisiltaan myös lisäkysymykset.**

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

KESTO	20 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	haastattelu
TYÖMUOTO	ryhmätyö	KIELITAITO	kysyminen

1. Käykää yhdessä läpi oppijan kortin vinkit haastattelun tekemiseen.
2. Keskustele oppijoiden kanssa siitä, mitä tulee pitää mielessä, kun haastattelee erilaisia ihmisiä.
3. Kerro oppijoille ohjeet:
 - Suunnitelkaa pienryhmissä haastattelu haastateltavan kielitaustasta ja monikielisyydestä.
 - Apuna voi käyttää edellisen tehtävän kysymyksiä ja vastauksia.
 - Kirjoittakaa ylös haastattelurunko, jossa on 6–8 kysymystä.
4. Pyydä palauttamaan haastattelurungot, jotta voit kommentoida ja korjata niitä ennen seuraavaa oppituntia.
5. Valitse haastateltavat ennen seuraavaa oppituntia:
 - Haastattelevatko oppijat toisiaan?
 - Onko koulussanne kohdekielen puhujia?
 - Voitteko toteuttaa haastattelut esim. Zoomissa yhteistyökoulun kanssa?

OPPITUNTI 2

KIELITAITOTEHTÄVÄ

KESTO	10 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	muokkaukierros
TYÖMUOTO	ryhmätyö	KIELITAITO	kysyminen

1. Palauta ryhmille haastattelurungot.
2. Jaa ryhmille haastateltavien tiedot.
3. Pyydä ryhmiä tekemään tarvittavat korjaukset ja muokkaukset haastattelurunkoihin.

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

KESTO	20 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	haastattelu
TYÖMUOTO	ryhmätyö	KIELITAITO	kysyminen

1. Muistuta oppijoita vielä vinkeistä haastatteluun (oppijan kortti) ja mahdollisista pelisäännöistä, joita olette sopineet.

- Haastattelut voidaan videoida tai äänittää riippuen haastateltavan suostumuksesta.

2. Sovi ryhmien kanssa haastattelujen pituus (esim. 3–5 minuuttia).

3. Neuvo ryhmiä menemään erillisiin tiloihin tekemään haastattelut.

4. Pyydä ryhmiä palaamaan luokkaan haastattelujen valmistuttua.

LISÄTIETOJA

Haastattelut voidaan tehdä hyödyntämällä oppijoiden puhelimia tai esimerkiksi koulun tabletteja.

REFLEKTIOTEHTÄVÄ

KESTO	30 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	esitys
TYÖMUOTO	ryhmätyö	KIELITAITO	suullinen

1. Pyydä ryhmiä valmistautumaan haastattelujen esittämiseen.

2. Kerro, että ryhmät antavat palautetta jokaisesta esityksestä.

- Pyydä ryhmiä kirjoittamaan kohdekielellä vähintään yksi positiivinen asia jokaisesta esityksestä.

3. Pyydä jokainen ryhmä yksi kerrallaan luokan eteen esittämään nauhoitteensa tai videonsa.

4. Pyydä muita ryhmiä kertomaan positiiviset palautteet kohdekielellä jokaisen esityksen välissä.

5. Anna esitysten jälkeen palautetta haastatteluista:

- Mitkä asiat yllättivät positiivisesti?
- Missä asioissa olisi vielä parannettavaa?

6. Järjestä lopuksi vielä peukkuäänestys oppijoille (peukku ylös, alas tai keskelle) ja kysy heiltä kysymykset kohdekielellä:

- Oliko haastattelun tekeminen helppoa?
- Oletko tyytyväinen tekemäänne haastatteluun?
- Ymmärrätkö, mitä monikielisyys tarkoittaa?
- Oletko mielestäsi monikielinen?

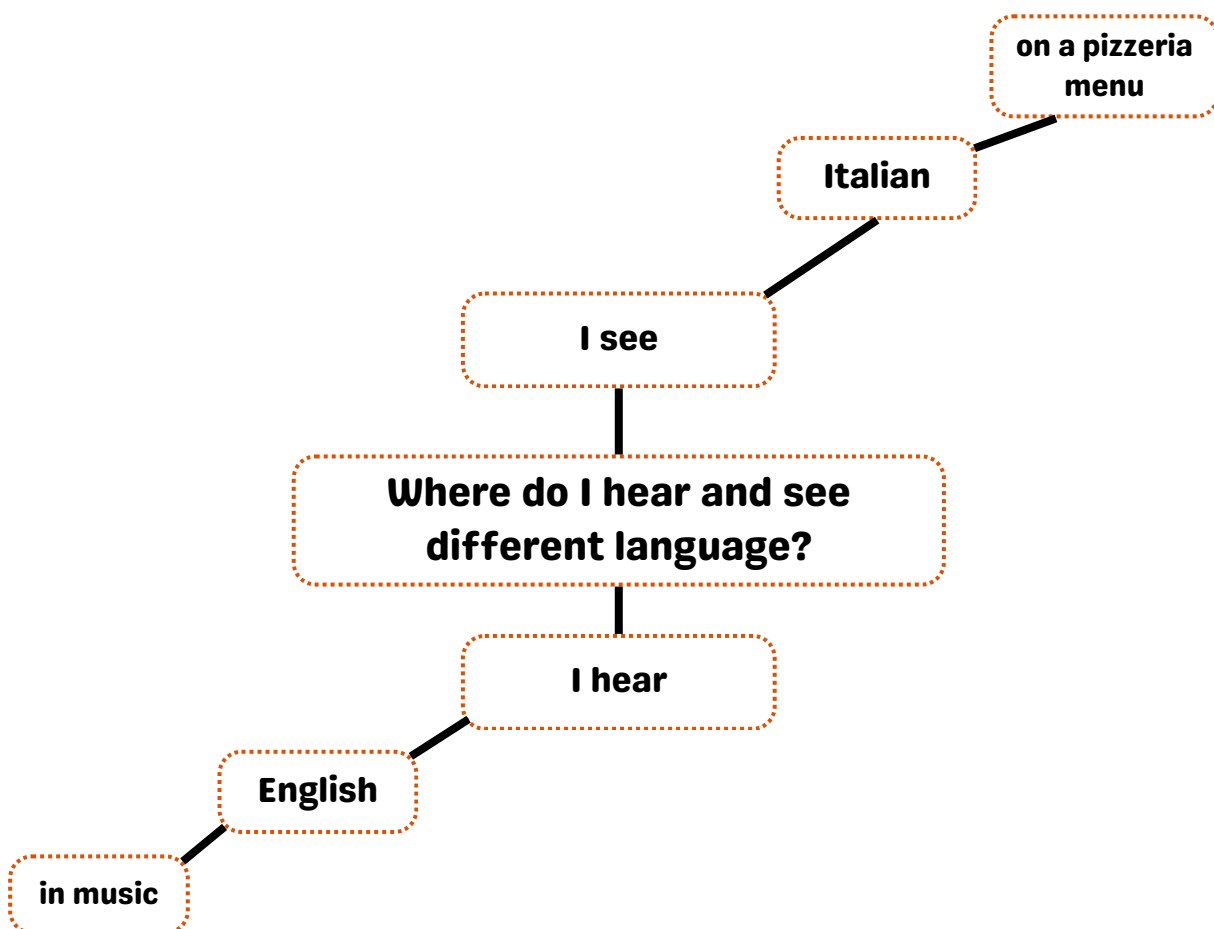

Interviews about multilingualism

OPPITUNTI I

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

1. Fill in the language passport from the next page.
2. Fill in each of your mind maps by working together with a partner:
 - Where do I hear and see different languages?

MY LANGUAGE PASSPORT

Name:

Place and time:

LANGUAGES LEARNED AT SCHOOL

Fill in the languages you have learned at school and assess your language skills by coloring the stars.

Language	Grades	
.....	☆☆☆☆☆
.....	☆☆☆☆☆
.....	☆☆☆☆☆
.....	☆☆☆☆☆

LANGUAGES LEARNED OUTSIDE SCHOOL

Fill in the languages you have learned outside school and assess your language skills by coloring the stars.

Language	How?	
.....	☆☆☆☆☆
.....	☆☆☆☆☆
.....	☆☆☆☆☆
.....	☆☆☆☆☆

KIELITAITOTEHTÄVÄ

1. Check how to form questions using the box below.
2. In groups, ask each other the following questions:
 - **What languages do you know?**
 - **Where did you learn different languages?**
 - **Where do you hear and see different languages?**
3. Come up with three additional questions and write them down. Ask each other the additional questions.

KYSYMYSTEN TEKEMINEN

Kysymys alkaa apuverbillä:

- *Do you speak English?*
- *Can you speak other languages?*

Kysymys alkaa kysymyssanalla:

- Kysymyssana + apuverbi + tekijä + verbi
 - *Where did you learn English?*
 - *What language do you speak at home?*

Interrogative words

what	mikä, mitä	which	mikä, kumpi
how	miten	why	miksi
who, whom	kuka, kenen	where	missä
whose	kenen	when	koska

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

- 1. Together, review the tips for interviewing in the box below.**
- 2. Plan an interview in small groups about the interviewee's language background and multilingualism.**
- 3. You can use the questions from the previous task for help.**
- 4. Write an interview outline with 6–8 questions on the next page.**
- 5. Submit the interview outline to the teacher**

TIPS FOR AN INTERVIEW

- **Formulate clear and comprehensible questions.**
- **Practice the pronunciation of the questions.**
- **Choose a quiet place for the interview.**
- **Be friendly and polite.**
- **Introduce yourself before the interview and explain to the interviewee why you are interviewing them.**
- **Remember to ask permission to record or film the interview.**
- **At the beginning of the recording, state the name of the person recording and the name of the interviewee.**
- **Ask one question at a time; don't talk over the interviewee.**
- **Listen and ask clarifying questions if needed—don't be afraid of pauses.**

OPPITUNTI 2

KIELITAITOTEHTÄVÄ

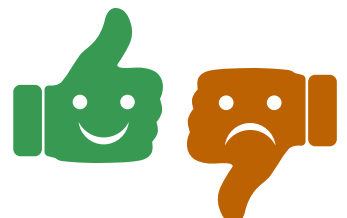
1. Write down the interviewee's information.
2. Make the necessary corrections and edits to the interview outline.

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

1. Review the interview tips together with the class.
2. Go to a separate space to conduct the interview.
3. The interviews can be video- or audio-recorded, depending on the interviewee's consent.
4. Return to the classroom once the interview is finished.

REFLEKTIO TEHTÄVÄ

1. Prepare to present your interviews.
2. Write down at least one positive thing in English about each presentation.
3. After each presentation, share your positive feedback.
4. Respond to the teacher's final questions using your thumbs:
Thumbs up: yes
Thumbs sideways: maybe
Thumbs down: no

Kulttuurista perinnöksi

KESTO	10 + 10 + 50 + 15	KIELET
TAITOTASO	A2-B1	englanti, espanja, ranska, ruotsi, saksa, suomi
ULOTTUVUUS	kulttuurinen	

TAVOITTEET

KESTÄVYYSKASVATUS	KIELITAITO
<ul style="list-style-type: none">• ymmärtää kulttuurin ja kulttuuriperinnön ero• vahvistaa empatiaa ja kulttuurista lukutaitoa• pohtia, miksi kulttuuriperintöä tulisi suojella ja mikä on sen merkitys nyky-yhteiskunnassa	<ul style="list-style-type: none">• laajentaa kulttuuriin, historiaan ja yhteiskuntaan liittyvää sanastoa• harjoitella puhe- ja esitystaitoja• kehittää keskustelutaitoja kulttuurieroista ja yhteisistä arvoista

VALMISTAUTUMINEN

ENNEN TUNTIA	MATERIAALIT
<ul style="list-style-type: none">• Tulosta/tallenna oppijan kortti.• Valmistele esitysten tekoon tarvittavat välineet.	<ul style="list-style-type: none">• oppijan kortti• tietokoneet tai tabletit ja ohjelmisto esitysten tekoon, esim. PowerPoint

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

KESTO	10 min	TEHTÄVÄMUOTO	määrittely
TYÖMUOTO	parityö	KIELITAITO	kulttuurisanasto

1. Katsokaa yhdessä oppijan kortin määritelmät kulttuurista ja kulttuuriperinnöstä.
2. Kirjaa oppijalähtöisesti keskeiset erot taululle.
3. Pyydä oppijoita kertomaan esimerkkejä kohdemaan kulttuurista ja kulttuuriperinnöstä.
4. Kirjaa myös oppijoiden esimerkit taululle.

KIELITAITOTEHTÄVÄ

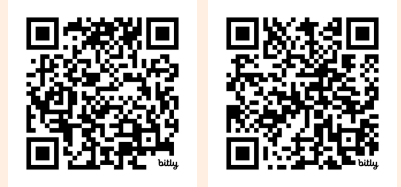
KESTO	10 min	TEHTÄVÄMUOTO	luokittelu
TYÖMUOTO	parityö	KIELITAITO	kulttuurisanasto

1. Ohjeista oppijat ympäröimään oppijan kortin kielitaitotehtävästä kaikki asiat, jotka ovat heidän mielestään kulttuuriperintöä.
2. Keskustele luokan kanssa, oletteko samaa mieltä vastauksista.
 - o Huomaa, että joskus kulttuurin ja kulttuuriperinnön raja on häilyvä.

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

KESTO	50 min	TEHTÄVÄMUOTO	esitelmä
TYÖMUOTO	ryhmätyö	KIELITAITO	suullinen

1. Jaa oppijat pienryhmiin.
2. Neuvo ryhmät etsimään jokin UNESCO:n aineeton tai aineellinen kulttuuriperintökohde kohdekieleltä puhuvasta maasta ja tekemään esitelmä siitä.
3. Auta oppijoita esitelmien teossa.

LISÄTIETOJA

Aineettomia kulttuuriperintökohteita maittain voi selata esimerkiksi osoitteesta: ich.unesco.org

REFLEKTIO TEHTÄVÄ

KESTO	15 min	TEHTÄVÄMUOTO	keskustelu
TYÖMUOTO	ryhmätyö	KIELITAITO	suullinen

1. Käykää yhdessä läpi oppijoiden kortin selitys kulttuuriperinnön ja stereotyyppien yhteydestä.
2. Pyydä oppijoita pohtimaan ryhmissä kohdekielellä:
 - Mitkä kielitaitotehtävän listauksen asioista mielestäsi saattavat vahvistaa stereotyyppistä kuvaa kohdemaan kulttuurista tai ihmisistä?
 - Mitkä oppiminen ja muutostoimijuus -tehtävässä esitellyistä kulttuuriperintökohteista olivat entuudestaan tuttuja oman kokemuksen kautta?

KIELITAITOTEHTÄVÄN RATKAISUT

ENGLANTI

haggis

the Scottish kilt

Irish harping

the Giant's Causeway

Stonehenge

Papahānaumokuāke

hurling

Cèilidh

the Statue of Liberty

falconry

the Great barrier reef

Māori haka

Gàidhlig

playing the didgeridoo

From culture to heritage

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

1. Explore the definitions of culture and cultural heritage using the texts below.
2. Come up with examples of culture and cultural heritage from English-speaking areas.

CULTURE

Culture refers to **the ways of thinking, values, practices, and social behaviours of a group of people or society**. It is manifested in language, customs, art, holidays, and everyday choices.

- **Culture evolves over time**—it is not static but lives and develops.
- **New culture continuously emerges** as people create new ways, forms of expression, and meanings.
- Culture can be **individual, communal, or global**, and it can unite or divide people.

CULTURAL HERITAGE

Cultural heritage refers to **the elements of culture that have been passed down from the past to the present** and are intended to be **preserved for future generations**. It can be tangible (such as buildings and artifacts) or intangible (like language traditions, festivals, and stories).

- Cultural heritage **is generally not altered**, its value lies in preservation and continuity.
- It **does not emerge anew** but is inherited and nurtures the meanings of the past.
- It helps us understand our roots, identity, and history.

KIELITAITOTEHTÄVÄ

I. Circle the things that are part of cultural heritage in English-speaking areas.

haggis

banter

The Scottish kilt

Irish harping

Peppa Pig

fox hunting

the Giant's Causeway

the royal family

Papahānaumokuāke

Stranger Things

Stonehenge

the rainbow serpent

Cèilidh

the Statue of Liberty

hurling

falconry

Coca-Cola

cornflakes

Burns night

hip-hop

the Commonwealth Games

the Great barrier reef

Lord of the Rings

Māori haka

American football

Gàidhlig

Marmite

MTV

playing the didgeridoo

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

Intangible cultural heritage refers to living heritage.

- 1. In your groups, select an intangible or tangible UNESCO cultural heritage site in an English-speaking country.**
- 2. Prepare a presentation in English about your chosen cultural heritage site.**
- 3. Give a presentation in front of the class about your chosen heritage.**

Tangible cultural heritage refers to physical objects, buildings, and places.

QR codes: lists of UNESCO heritage sites.

REFLEKTIO TEHTÄVÄ

I. In groups, consider:

- **Which items from the list of potential cultural heritage items in English-speaking areas do you think might reinforce stereotypical images?**
- **Which cultural heritage sites presented to you by your peers were already familiar to you through your own experiences?**

Culture and cultural heritage can be associated with stereotypes because people often simplify complex phenomena and make generalizations. For example, a country's food culture, festivals, or dressing style can become its trademarks, even though there is considerable variation within the culture. When we learn to see cultures as diverse, we reduce stereotypical thinking.

Tunteet kuuluviksi

KESTO	20 + 20 + 20 + 15	KIELET
TAITOTASO	A2-B1	englanti, espanja, ranska, ruotsi, saksa, suomi
ULOTTUVUUS	sosiaalinen	
TAUOITTEET		
KESTÄVYYSKASVATUS	KIELITAITO	
<ul style="list-style-type: none">• edistää empatiaa, myötätuntoa ja rakentavaa vuorovaikutusta• tukea ryhmässä toimimista ja toisten kokemusten kunnioittamista• harjoitella tunteiden säätelyä• vahvistaa itseohjautuvuutta ja stressinhallintaa	<ul style="list-style-type: none">• oppia tunnesanastoa• tuottaa lyhyitä lauseita tunnetilasta• kirjoittaa lyhyt henkilökohtainen teksti• harjoitella turvallista itsensä ilmaisua• kertoa tunteistaan kohdekielellä	
VALMISTAUTUMINEN		
ENNEN TUNTIA	MATERIAALIT	
<ul style="list-style-type: none">• Tulosta/tallenna oppijan kortti.	<ul style="list-style-type: none">• oppijan kortti• paperilappuja	

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

KESTO	20 min	TEHTÄVÄMUOTO	tunnekuva
TYÖMUOTO	yksilö- ja parityö	KIELITAITO	tunnesanasto

1. Pyydä oppijoita pohtimaan, miltä heistä tuntuu tällä hetkellä.
2. Pyydä heitä valitsemaan emoji, joka kuvaa kyseistä tunnetilaa ja piirtämään se oppijan kortin lämmittelytehtävän kehykseen.
3. Pyydä oppijoita vaihtamaan piirroksia parin kanssa.
4. Ohjeista heidät piirtämään parin tunnetila emojin perusteella kehyksen alla olevaan laatikkoon.
5. Pyydä heitä lukemaan parin tunnetila ääneen.
 - o Pari voi korjata tarvittaessa.

KIELITAITOTEHTÄVÄ

KESTO	20 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	tunnetilat
TYÖMUOTO	yksilötyö	KIELITAITO	tunnesanasto

1. Ohjeista oppijoita pohtimaan ja kirjoittamaan oppijan kortin kielitaitotehtävän emojiin alle, miten he voisivat kohdekielellä ilmaista kyseisen tunnetilan.
 - o *Minä olen iloinen. Minua ällöttää.*

LISÄTIETOJA

Vaikka kyseessä on kielitaitotehtävä, tehtävään ei ole vain yhtä ainoaa oikeaa vastausta, vaan tavoitteena on oppia ilmaisemaan kohdekielellä erilaisia tunnetiloja.

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

KESTO	20 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	tunnesuunnitelma
TYÖMUOTO	ryhmätyö	KIELITAITO	kirjallinen

1. Ohjeista oppijat pohtimaan ryhmissä, miten he toimisivat erilaisissa tunnetiloissa.
2. Pyydä jokaista ryhmää valitsemaan oppijan kortin tehtävälaatikosta kolme tunnetilaa.
3. Kehota oppijat laatimaan tunnesuunnitelmat tunnetilojen käsittelyyn hyödyntämällä viimeisen sivun monistetta:
 - o tunne → vastuu → toiminta
 - o Oppijat voivat tehdä yhden tunnesuunnitelman jokaista oppijan korttia kohti. Siksi ryhmissä tulisi olla vähintään kolme oppijaa.

REFLEKTIOTEHTÄVÄ

KESTO	15 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	tunnelappu
TYÖMUOTO	yksilötyö	KIELITAITO	ilmaisu

1. Jaa oppijoille paperilaput.
2. Pyydä oppijoita purkamaan mieltään kirjoittamalla kohdekielellä paperilapulle jokin negatiivinen tunne, jota he kantavat tällä hetkellä mukanaan.
3. Pyydä heitä myös kirjoittamaan lyhyt tunnesuunnitelma tunteen alapuolelle kohdekielellä:
 - o Miten voin helpottaa negatiivista tunnetilaa?
4. Ohjeista oppijat lopuksi repimään paperilaput pieniksi palasiksi, viemään palaset roskiin ja päästämään irti negatiivisesta tunteesta.

KIELITAITOTEHTÄVÄN ESIMERKIT

1. *I feel disgusted.*
2. *I have a crush. / I feel infatuated.*
3. *I am dissatisfied.*
4. *I am angry.*
5. *I am worried.*
6. *I am sad.*
7. *I feel melancholic. / I feel low.*
8. *I am feeling flirty.*
9. *I am confused.*
10. *I am surprised.*
11. *I am exhausted.*
12. *I feel miserable.*

Feelings Made Visible

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

1. Think about how you feel right now.
2. Choose an emoji that shows your feeling and draw it in the frame.
3. Exchange drawings with your partner.
4. Describe your partner's feeling in the box below based on the emoji.
5. Read your partner's feeling aloud.
 - o Your partner can correct it if needed.

- Happy 😊
- Joyful 😄
- Calm 😌
- Relaxed 😎
- Excited 🤩
- Relieved 😌
- Uncertain 😟
- Confused 😵
- Exhausted 🥱
- Sleepy 😴
- Focused 🧠
- Sad 😞
- Disappointed 😞
- Worried 😟
- Anxious 😟
- Angry 😡
- Furious 😡
- Ashamed 😞

.....

.....

.....

.....

KIELITAITOTEHTÄVÄ

I. How can you express the following feelings in English?

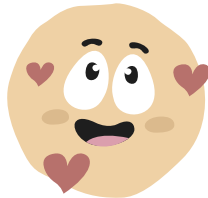
◦ Write a full sentence under the emoji, for example:

- *I am happy. I am disgusted.*

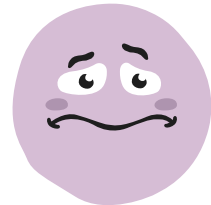
disgust

infatuation

dissatisfaction

anger

worry

sadness

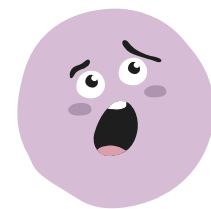
melancholy

flirt

confusion

surprise

exhaustion

misery

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

- 1. Reflect in your group: how do you act when you experience the feelings listed below.**
- 2. Choose three feelings from the list.**
- 3. Create a feeling plan using the worksheet on the last page.**

anger – rage – frustration – irritation – dissatisfaction – fed up – apathy – unwillingness – jealousy – distrust – fear – anxiety – nervousness – shame – disappointment – melancholy – sorrow – hopelessness – loneliness – exhaustion – tiredness – boredom – indifference – curiosity – interest – gratitude – love – affection – contentment – pride – good mood

REFLEKTIO TEHTÄVÄ

- 1. Write down a negative feeling you are carrying with you right now in English on a small piece of paper.**
- 2. Under the feeling, write a feeling plan in English:**
 - **How can I ease this negative emotional state?**
- 3. Tear the paper into small pieces and let go of the negative feeling.**

FEELING PLAN

Feeling

What do I usually do or want to do when I feel this way?

What is my responsibility?

(You cannot choose your feelings, but you can choose your actions.)

New action plan: How can I act in this situation?

Boikotin jäljillä

KESTO	15 + 30 + 30 + 15	KIELET
TAITOTASO	A2-B1	englanti, espanja, ranska, ruotsi, saksa, suomi
ULOTTUVUUS	taloudellinen	
TAVOITTEET		
KESTÄVYYSKASUATUS	KIELITAITO	
<ul style="list-style-type: none"> tunnistaa kestäväen kuluttamisen periaatteita ja soveltaa niitä yritysesimerkkeihin ymmärtää, miten yksilön ja ryhmän valinnat vaikuttavat yritysten toimintaan 	<ul style="list-style-type: none"> tutustua yrityssanastoon oppia selittämään tapahtumaketju tehdä yksinkertaisia perusteluja tuottaa lyhyt multimodaalinen video 	
VALMISTAUTUMINEN		
ENNEN TUNTIA	MATERIAALIT	
<ul style="list-style-type: none"> Tulosta/tallenna oppijan kortti. Jaa luokka kolmeen osaan ja nimeä alueet. Varaa oppijoille tabletit ja videonkäsittelyohjelma. 	<ul style="list-style-type: none"> oppijan kortti tabletit ja videonkäsittelyohjelma 	

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

KESTO	15 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	mielipidekolmio
TYÖMUOTO	luokkakeskustelu	KIELITAITO	yrityssanasto

- Jaa luokan pöydät tai tuolit kolmeen osaan ja nimeä jokainen alue omalla lapulla käyttäen kohdekieltä. Alueiden nimet:**
 - En tiedä yritystä.
 - Tiedän yrityksen.
 - Boikotoin tai olen boikotoinut yritystä.
- Lue luokalle ääneen kohdekielisten maiden yritysten nimiä yksi kerrallaan.**
 - Luettelot yrityksistä ovat viimeisellä sivulla.
- Ohjeista oppijat asettumaan heille sopivaan pöytäryhmään jokaisen yrityksen kohdalla.**

KIELITAITOTEHTÄVÄ

KESTO	30 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	yritystietolomake
TYÖMUOTO	ryhmätyö	KIELITAITO	kirjallinen

- Muodosta oppijoista 3–4 hengen ryhmät.**
- Ohjeista oppijat etsimään internetin avulla kohdekielisen maan yritys, jota ihmiset ovat viime vuosina boikotoineet.**
- Pyydä heitä täyttämään oppijan kortin yritystietolomake kohdekielellä.**
- Kiertele ja auta oppijoita sanaston ja rakenteiden kanssa.**

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

KESTO	30 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	somevideo
TYÖMUOTO	ryhmätyö	KIELITAITO	suullinen

1. Jaa jokaiselle ryhmälle yksi tabletti.
2. Ohjeista oppijat tekemään ryhmissä lyhyt sosiaalisen median video (esimerkiksi reels), jonka pituus on 1–2 minuuttia.
 - Videon käsittelee heidän valitsemaansa yritystä.
3. Ohjeista oppijat lukemaan ohjelaatikat: 1) Videon rakenne ja 2) Ohjeita

REFLEKTIO TEHTÄVÄ

KESTO	15 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	videoiden katselu
TYÖMUOTO	luokkakeskustelu	KIELITAITO	mielipidesanasto

1. Pyydä ryhmiä esittelemään videot yksi kerrallaan luokalle.
2. Ohjeista jokaisen esityksen jälkeen ryhmiä pohtimaan videon lopussa esitettyä kysymystä ja kertomaan heidän vastauksensa omalle ryhmälleen kohdekielellä.
3. Pyydä keskustelun päätteeksi oppijoita reagoimaan videoon:
 - Peukku ylöspäin, jos yritystä kuuluisi boikotoida.
 - Peukku alaspäin, jos yritystä ei kuuluisi boikotoida.

LÄMMITTELYTEHTÄVÄN YRITYSLISTA

Apple

Microsoft

Google

Amazon

McDonald's

Coca-Cola

Starbucks

Disney

Nike

Meta

Shell

Ben & Jerry's

Tim Hortons

Primark

Body Shop

On the Trail of a Boycott

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

- The teacher reads out the names of companies from English-speaking countries.
- Choose a table group that matches your opinion. The groups:
 - I don't know this company.
 - I know this company.
 - I boycott / have boycotted this company.

KIELITAITOTEHTÄVÄ

- With your group, use the internet to find a company from an English-speaking country that people have boycotted in recent years.
- Fill in the form below in English.

Company name		Country	
Product category		Famous brand	
Reason for the boycott			
What events led to the boycott?			
Has the boycott had any effect?			

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

- 1. Make a short social media reel (1–2 minutes) with your group.**
 - The reel should be about the company you chose.
- 2. Use the “video structure” box to help you.**

Video Structure

- 1. Which company is the video about?**
- 2. Why is the company being boycotted?**
- 3. How has the boycott affected the company?**
- 4. What is your opinion about the boycott?**
- 5. Ask the viewer for their opinion at the end**

Instructions for the Video

- Length: 1–2 minutes
- Use 3–5 pictures or short clips
- Add text on the screen (for example, the company name)
- Use voice-over or text boxes
- You may use emojis, stickers, simple music

REFLEKTIO TEHTÄVÄ

- 1. Each group shows their video to the class.**
- 2. After every video, discuss the question asked at the end of the video. Answer the question in English.**
- 3. When the teacher tells you to, react to the video:**
 - Thumbs up = you think the company should be boycotted
 - Thumbs down = you think the company should not be boycotted

Globaalista paikalliseen

KESTO	15 + 15 + 30 + 15	KIELET
TAITOTASO	A2-B1	englanti, espanja, ranska, ruotsi, saksa, suomi
ULOITTUVUUS	holistinen	
TAVOITTEET		
KESTÄVYYSKASUATUS	KIELITAITO	
<ul style="list-style-type: none">• kehittää kriittistä ajattelua• tutustua Agenda 2030 -tavoitteisiin• pohtia omaa roolia kestävän kehityksen edistämässä: mitä yksilö voi tehdä paikallisesti ja mitä globaali yhteistyö vaatii	<ul style="list-style-type: none">• oppia kestävyys-sanastoa• kehittää vuorovaikutustaitoja• oppia kertomaan omista arvoista ja valinnoista	
VALMISTAUTUMINEN		
ENNEN TUNTIA	MATERIAALIT	
<ul style="list-style-type: none">• Tulosta/tallenna oppijan kortti.• Voit tulostaa myös Agenda 2030 -tavoitteiden kuvakkeita.	<ul style="list-style-type: none">• oppijan kortti• tarroja	

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

KESTO	15 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	keskustelu
TYÖMUOTO	parityö	KIELITAITO	suullinen

1. Jaa oppijat pareihin.
2. Ohjeista pareja tutustumaan oppijan kortin kuvapareihin ja merkitsemään, kumpi kuvista edistää paikallis- ja kumpi globaalitason kestävyyttä.
 - o Kannusta oppijoita käyttämään kohdekieltä.

KIELITAITOTEHTÄVÄ

KESTO	15 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	päätely
TYÖMUOTO	parityö	KIELITAITO	kestävyyssanasto

1. Ohjeista pareja jatkamaan työskentelyä yhdessä ja tutustumaan Agenda 2030 -tavoitteisiin oppijan kortissa.
2. Pyydä oppijoita merkitsemään lämmittelytehtävän kuvien laatikkoihin numeroilla, mikä kestävä kehityksen tavoite liittyy kuvaan.

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

KESTO	30 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	juliste
TYÖMUOTO	ryhmätyö	KIELITAITO	kestävyysnasto

1. Yhdistä parit ryhmiksi.
2. Pyydä ryhmiä valitsemaan kuusi Agenda 2030 -tavoitetta ja merkitsemään tai liimaamaan tavoitteet suomeksi oppijan kortin julisteen keskimmäisiin laatikoihin.
3. Pyydä oppijoita kirjoittamaan tavoitteiden viereisiin laatikkoihin:
 - o yksi kestävyystavoitetta edistävä paikallinen teko Suomessa
 - o yksi kestävyystavoitetta edistävä globaali toiminta.
4. Ohjaa oppijat kiinnittämään valmiit julisteet luokan seinälle.

REFLEKTIO TEHTÄVÄ

KESTO	15 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	julistenäyttely
TYÖMUOTO	ryhmätyö	KIELITAITO	kirjallinen/suullinen

1. Jaa jokaiselle oppijalle yksi tarra.
2. Ohjaa oppijat tutustumaan julisteisiin ja katsomaan, mitä paikallisia ja globaaleja kestävä kehityksen tavoitteita muut ryhmät ovat käsitelleet.
3. Pyydä oppijoita valitsemaan yksi toiminta tai teko, joka tuntuu heistä henkilökohtaisesti tärkeältä, ja merkitsemään se tarralla.
 - o Teko tai toiminta voi olla paikallinen tai globaali.
4. Ohjeista oppijat takaisin ryhmiin ja pyydä jokaista kertomaan ryhmässä kohdekielellä:
 - o Minkä teon tai toiminnan hän valitsi ja miksi?
 - o Miten se liittyy hänen elämäänsä tai arvoihinsa?

LISÄTIETOJA

Julisteet voi jättää luokan seinälle näyttelyksi.

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ: RATKAISUT

2

ruoka-apu

3

rokotuskampanja

—PAIKALLINEN
—GLOBAALI—

8

reilun kaupan kahvi

12

kirpputori

—PAIKALLINEN
—GLOBAALI—

14

korallien suojelu

15

paikallisen eläinlajin suojelu

—PAIKALLINEN
—GLOBAALI—

10

**paikallisen kulttuurin
vaaliminen**

11

**UNESCO:n
maailmanperintökohde**

—PAIKALLINEN
—GLOBAALI—

From global to local

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

1. Work with a partner and look at the pictures below.
2. Mark which picture promotes sustainability locally and which one promotes it globally.

food aid

LOCAL
GLOBAL

vaccination campaign

Fair Trade coffee

LOCAL
GLOBAL

flea market

coral reef conservation

LOCAL
GLOBAL

koala conservation

supporting indigenous
cultures

LOCAL
GLOBAL

UNESCO
World Heritage Site

KIELITAITOTEHTÄVÄ

1. Work with a partner and look at the Agenda 2030 goals.
2. Write the number of the correct Sustainable Development Goal in the boxes next to the pictures in the warm-up task.

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

1. In groups, choose six Agenda 2030 goals.
2. Cut out and glue the pictures of these goals in the middle boxes of the poster on the last page.
3. In the boxes next to the goals, write:
 - one local action in Australia that supports the goal
 - one global action that supports the goal
4. Put the poster up on the classroom wall.

REFLEKTIO TEHTÄVÄ

1. Look at the posters made by your classmates.
2. Check which local and global sustainability goals the other groups have chosen.
3. Choose one local or global action that feels important to you and mark it with a sticker.
4. Go back to your group and explain in English:
 - Which action you chose and why.
 - How it is connected to your life or your values.

Sustainability Goals

Local

Global

--	--	--

--	--	--

--	--	--

--	--	--

--	--	--

--	--	--

Kestävyysspäiväkirja

KESTO	1 viikko	KIELET
TAITOTASO	A2-B2	englanti, espanja, ranska, ruotsi, saksa, suomi
ULOITTUVUUS	holistinen	
TAVOITTEET		
KESTÄVYYSKASUATUS	KIELITAITO	
<ul style="list-style-type: none"> • pohtia päivittäistä käyttäytymistä ja selvittää, miten voi elää kestävästi • havainnoida kestävä kehityksen tavoitteiden toteutumista omassa arjessa ja elinympäristössä 	<ul style="list-style-type: none"> • oppia kestävään kehitykseen liittyvää sanastoa • kerrata menneen ajan muodot • oppia keskustelemaan ja kirjoittamaan kestävä kehityksen teemoista 	
VALMISTAUTUMINEN		
ENNEN TUNTIA	MATERIAALIT	
<ul style="list-style-type: none"> • Tulosta/tallenna oppijan kortti. 	<ul style="list-style-type: none"> • oppijan kortti • noppia • vihko tai muut muistiinpanovälineet • A2-julistepohja tai valkotaulu 	

OPPITUNTI I

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

KESTO	30 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	lautapeli
TYÖMUOTO	ryhmätyö	KIELITAITO	kestävyys-sanasto

1. Pyydä oppijoita tutustumaan lämmittelytehtävän sanastoon.
2. Jaa oppijat ryhmiin ja anna jokaiselle ryhmälle noppa.
3. Ohjeista ryhmiä pelaamaan Tavoitteiden taival -lautapeliä: pelissä yhdistetään Agenda 2030 -tavoitteet konkreettisiin esimerkkeihin.
 - o Peliohjeet löytyvät oppijan kortista.
 - o Auta tarvittaessa oikeiden vastausten ratkomisessa.
 - o Vastaukset ovat opettajan kortin lopussa.

KIELITAITOTEHTÄVÄ

KESTO	15 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	luokittelu
TYÖMUOTO	parityö	KIELITAITO	kestävyys-sanasto

1. Jaa oppijat pareiksi.
2. Pyydä oppijoita tarkastelemaan oppijan kortin sanalistoja ja pohtimaan, mitkä kohdat eivät kuulu joukkoon kussakin laatikossa.
3. Tarkistakaa lopuksi oikeat vastaukset yhdessä.

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

KESTO	viikko	TEHTÄVÄMUOTO	kirjallinen
TYÖMUOTO	yksilötyö	KIELITAITO	aikamuodot

1. Kerratkaa menneen ajan muodot ja niiden käytösäännöt.
2. Käykää läpi, miten menneitä aikamuotoja käytetään päiväkirjassa.
3. Ohjeista oppijat pitämään viikon ajan päiväkirjaa kestävästä kehityksestä omassa arjessa.
 - o Mieti, kirjoitetaanko päiväkirja vihkoon vai tietokoneella.
4. Katsokaa yhdessä oppijan kortin vinkkejä päiväkirjassa pohdittavista teemoista.
5. Kerro oppijoille, milloin ja miten kestävyyspäiväkirjat pitää palauttaa opettajalle.

OPPITUNTI 2

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

KESTO	10 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	luokittelu
TYÖMUOTO	yksilötyö	KIELITAITO	kestävyys-sanasto

- Ohjeista oppijat poimimaan valmiista päiväkirjasta viikon aikana tehtyjä kestäviä valintoja ja sijoittamaan ne oppijan kortin kestävyyspalapeliin.
 - Minkä kestävyysulottuvuuden alle kukin valinta sopii?
 - Ohjeista kirjaamaan vähintään kolme valintaa jokaisen ulottuvuuden alle.

REFLEKTIO TEHTÄVÄ

KESTO	20 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	kriittinen luokittelu
TYÖMUOTO	luokkakeskustelu	KIELITAITO	kestävyys-sanasto

- Jaa jokaiselle oppijalle neljä muistilapputarraa.
- Pyydä oppijoita kirjoittamaan jokaiselle tarralapulle yksi hänen kestävästä valinnoistaan.
- Jaa valkotaulu tai A2-juliste neljään osaan (esimerkki ratkaisuihin).
- Pyydä oppijoita sijoittamaan tarralapput valkotaululle tai julisteelle valitsemaansa ulottuvuuteen.
- Käykää tarralappujen sisältö läpi yhdessä luokan kanssa ja miettikää seuraavia asioita:
 - Oletteko samaa mieltä kaikkien lappujen sijainneista?
 - Onko joku ulottuvuus suositumpi kuin toinen? Miksi?
 - Toistuvatko samat teemat tai korostuvatko tietyt valinnat?
- Miettikää lopuksi yhdessä, miten aiotte jatkaa kestävä elämäntavan harjoittelua?

OPPITUNTI I: LÄMMITTELYTEHTÄVÄN RATKAISUT

1. Ei köyhyyttä
 - o suojapaikat kodittomille
 - o ruokapankit köyhille perheille
 - o ilmaiset vaatteet köyhille
2. Ei nälkää
 - o yhteisöpuutarhat
 - o siemenet viljelijöille
 - o ilmainen kouluruoka
3. Terveyttä ja hyvinvointia
 - o ilmaiset rokotuskampanjat
 - o mielenterveyspalvelut
 - o terveellisten elämäntapojen edistäminen
4. Hyvä koulutus
 - o ilmaiset koulutarvikkeet
 - o ilmaiset kielikurssit maahanmuuttajille
 - o ilmaiset tietokoneet opiskelijoille
5. Sukupuolten tasa-arvo
 - o pride-ihmisoikeustapahtuma
 - o turvakodit perheväkivallan uhreille
 - o ilmaiset kuukautisuojaajat
6. Puhdas vesi ja sanitaatio
 - o vedenkäytön säännöstely
 - o jäteveden käsittely
 - o ilmainen saippua ja käsidesi
7. Edullista ja puhdasta energiaa
 - o aurinkopaneelit sairaaloihin
 - o energiamerkinnot kodinkoneissa
 - o tuuli- ja vesivoimalat
8. Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua
 - o työharjoitteluohjelmat nuorille
 - o modernin orjuuden torjuminen
 - o mahdollisuus kuulua ammattiliittoon
9. Kestävää teollisuutta, innovaatioita ja infrastruktuuria
 - o teollisuusjätteen kierrättäminen
 - o digitaaliset palvelut
 - o sähköautojen kehittäminen
10. Eriarvoisuuden vähentäminen
 - o ilmaiset oikeusapupalvelut
 - o vammaisten työllistyminen
 - o tuloerojen vähentäminen
11. Kestävät kaupungit ja yhteisöt
 - o pyörätieverkostot
 - o ilmainen julkinen liikenne
 - o yhteisölliset saunat
12. Vastuullista kuluttamista ja tuotantoa
 - o reilun kaupan tuotteet
 - o kasvispohjainen ruokavalio
 - o kierrätysmuovituotteet
13. Ilmastotekoja
 - o puiden istutus
 - o ilmanlaadun parantaminen
 - o ilmastonmuutokseen sopeutuminen
14. Vedenalainen elämä
 - o koralliriuttojen suojelu
 - o merten muovirokkan ehkäisy
 - o valaiden suojelu
15. Maanpäällinen elämä
 - o metsien suojelu
 - o jääkarhujen suojelu
 - o kestävä viljelyn tukeminen
16. Rauha, oikeudenmukaisuus ja hyvä hallinto
 - o demokratian vahvistaminen
 - o rikollisuuden ehkäiseminen
 - o kansalaisaloitteet
17. Yhteistyö ja kumppanuus
 - o kehitysyhteistyö
 - o teknologian ja tiedon jakaminen
 - o globaalien ongelmien ratkaiseminen yhdessä

OPPITUNTI I: KIELITAITOTEHTÄVÄN RATKAISUT

- **Lihavoidut eivät kuulu joukkoon.**
- **Sulkeissa olevista vaihtoehtoista voitte keskustella luokan kanssa.**

Kestävät teot

- säästää vettä
- sammuttaa valot
- ostaa käytettynä
- korjata rikkiäiset tuotteet
- vähentää jätettä
- **syрjiä muita**
- suosia kasvisruokaa
- tukea paikallisia tuotteita
- **vetää vessa**
- pyöräillä kouluun
- kierrättää
- matkustaa junalla

Kestävä liikenne

- joukkoliikenne
- kävely
- **auto**
- sähköauto
- kimppakyyti
- **lentokone**
- juna
- bussi
- polkupyörä
- sähköpotkulauta
- metro
- raitiovaunu

Luonto

- koivu
- metsä
- järvi
- meri
- ilma
- vesi
- **maantie**
- multa
- eläinlaji
- kasvi
- tuli
- **linnunpönttö**

Kestävä energia

- **hiilijalanjälki**
- **kivihiili**
- sähkö
- uusiutuva energia
- aurinkoenergia
- tuulivoima
- vesivoima
- **säästäväinen**
- aaltovoima
- maalämpö
- biokaasu
- geoterminen energia

Kierrätys

- **(jäte)**
- lajittelu
- biojäte
- **muovipakkaus**
- **kertakäyttövaippa**
- **(roska)**
- kompostointi
- lasi
- kartonki
- metalli
- lääkkeet
- paristo

Kestävä kulutus

- ympäristöystävällinen
- **kertakäyttötuote**
- uudelleenkäytettävä
- **ruokahävikki**
- reilun kaupan tuote
- luomutuote
- paikallinen tuote
- kasvissyöjä
- vegaani
- **muovipussi**
- kirpputori
- käsityö

OPPITUNTI 2: OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS RATKAISUT

Kestävyyden neljä ulottuvuutta

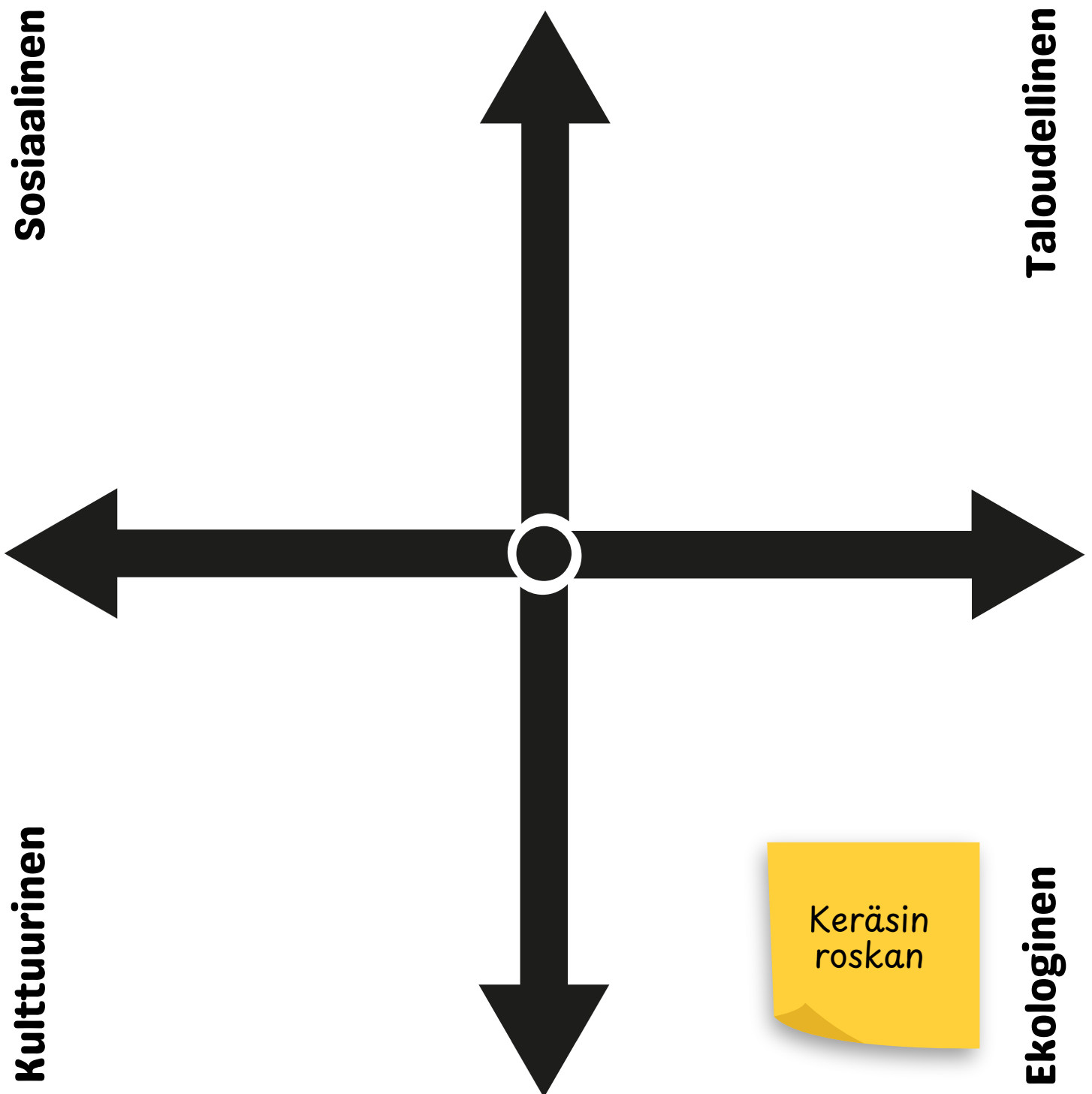
- **Ekologinen kestävyys:** esimerkiksi ilmastonmuutoksen torjunta ja elämää ylläpitävien ekosysteemien suojelu
- **Kulttuurinen kestävyys:** esimerkiksi kulttuurisen monimuotoisuuden ja kulttuuriperinnön vaaliminen
- **Sosiaalinen kestävyys:** esimerkiksi terveyden ja hyvinvoinnin edellytyksen turvaaminen sukupolvelta toiselle
- **Taloudellinen kestävyys:** esimerkiksi kiertotalous sekä päästökauppa

Esimerkkejä

EKOLOGINEN	TALOUDELLINEN	SOSIAALINEN	KULTTUURINEN
kierrätys	valojen sammuttaminen	äänestäminen	kulttuuriperintöön tutustuminen
luonnonsuojelu	vessan vetämättä jättäminen	protestointi	vieraisiin kulttuureihin tutustuminen
ruokajätteen vähentäminen	yksityisautoilun vähentäminen	kiusaamiseen puuttuminen	kielten opiskelu
roskien kerääminen	kasvissyönti	muiden kunnioittaminen	taiteen tukeminen
eläinten oikeuksien puolustaminen	vaatteiden korjaus	terveelliset valinnat	kestävä matkailu
pölyttäjien suojelu	reilun kaupan tuotteiden ostaminen	työharjoittelu	kulttuuritapahtumiin osallistuminen
muovituotteiden välttely	älä osta mitään -päivä	kunnioittava kielen käyttö	käsityöt
kemikaalien käytön vähentäminen	kirjaston käyttäminen	yhteiskuntaopin opiskelu	juhlaperinteiden arvostaminen
tekoälyn käyttämättä jättäminen	hyväntekeväisyyteen lahjoittaminen	yhteiskunnallisista asioista keskusteleminen	omasta kulttuurista kertominen

OPPITUNTI 2: REFLEKTIOITEHTÄVÄN VASTAUKSET

Piirrä ohjeiden mukainen jaottelu valkotaululle tai heijasta kuva. Tarralaput voidaan asettaa piirroksen päälle joko yhteen ulottuvuuteen tai ulottuvuuksien väliin, jos kestävä teko sopii useampaan ulottuvuuteen, kuten "lahjoitin panttipullot asunnottomalle", joka sopisi sekä sosiaaliseen että ekologiseen ulottuvuuteen.

Sustainability diary

OPPITUNTI I

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

1. Roll the dice and move forward the number of spaces shown on the dice.
2. Tell the game group which topics on the next page fit the sustainability goal of the space you landed on.
 - o If your answer is incorrect, you lose your next turn.
 - o Each answer can only be used once.
 - o You can check with the teacher to confirm the correct answer.

<p>START</p> <p>GOAL</p>	<p>1 NO POVERTY</p>	<p>2 ZERO HUNGER</p>	<p>3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING</p>	<p>4 QUALITY EDUCATION</p>	<p>5 GENDER EQUALITY</p>
<p>17 PARTNERSHIPS FOR THE GOALS</p>	<p>PATHWAY OF GOALS</p>				<p>6 CLEAN WATER AND SANITATION</p>
<p>16 PEACE, JUSTICE AND STRONG INSTITUTIONS</p>					<p>7 AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY</p>
<p>15 LIFE ON LAND</p>					<p>8 DECENT WORK AND ECONOMIC GROWTH</p>
<p>14 LIFE BELOW WATER</p>	<p>13 CLIMATE ACTION</p>	<p>12 RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION</p>	<p>11 SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES</p>	<p>10 REDUCED INEQUALITIES</p>	<p>9 INDUSTRY, INNOVATION AND INFRASTRUCTURE</p>

1. Solar panels for hospitals
2. Strengthening democracy
3. Digital services
4. Energy labels on household appliances
5. Free public transport
6. Free school meals
7. Free soap and hand sanitizer
8. Free language courses for immigrants
9. Free school supplies
10. Free menstrual products
11. Free legal aid services
12. Free vaccination campaigns
13. Free computers for students
14. Free clothes for the poor
15. Improving air quality
16. Adapting to climate change
17. Wastewater treatment
18. Protection of polar bears
19. International climate agreements
20. Citizens' initiatives
21. Plant-based diet
22. Development cooperation
23. Supporting sustainable farming
24. Recycled plastic products
25. Protection of coral reefs
26. Right to join a trade union
27. Preventing ocean plastic pollution
28. Forest conservation
29. Mental health services
30. Combating modern slavery
31. Pride parades
32. Tree planting
33. Bicycle path networks
34. Fair trade products
35. Crime prevention
36. Food banks for poor families
37. Seeds for farmers
38. Shelters for the homeless
39. Development of electric cars
40. Sharing technology and knowledge
41. Recycling industrial waste
42. Promoting healthy lifestyles
43. Reducing income inequality
44. Shelters for victims of domestic violence
45. Wind and hydro power
46. Youth internship programs
47. Whale protection
48. Employment for people with disabilities
49. Water usage regulation
50. Community saunas
51. Community gardens

aurinkopaneelit sairaaloihin
demokratian vahvistaminen
digitaaliset palvelut
energiamerkinnot kodinkoneissa
ilmainen julkinen liikenne
ilmainen kouluruoka
ilmainen saippua ja käsidesi
ilmaiset kielikurssit maahanmuuttajille
ilmaiset koulutarvikkeet
ilmaiset kuukautisuojat
ilmaiset oikeusapupalvelut
ilmaiset rokotuskampanjat
ilmaiset tietokoneet opiskelijoille
ilmaiset vaatteet köyhille
ilmanlaadun parantaminen
ilmastonmuutokseen sopeutuminen
jäteveden käsittely
jäätösuojien suojeleminen
kansainväliset ilmastopöytäkirjat
kansalaisaloitteet
kasvispohjainen ruokavalio
kehitysyhteistyö
kestävän viljelyn tukeminen
kierrätysmuovituotteet
koralliriuttojen suojeleminen
mahdollisuus kuulua ammattiliittoon
merten muovirokun ehkäisy
metsien suojeleminen
mielenterveyspalvelut
modernin orjuuden torjuminen
pride-ihmisoikeustapahtuma
puiden istutus
pyörätieverkostot
reilun kaupan tuotteet
rikollisuuden ehkäisy
ruokapankit köyhille perheille
siemenet viljelijöille
suojapaikat kodittomille
sähköautojen kehittäminen
teknologian ja tiedon jakaminen
teollisuusjätteen kierrättäminen
terveellisten elämäntapojen edistäminen
tuloerojen vähentäminen
turvakodit perheväkivallan uhreille
tuuli- ja vesivoimalat
työharjoitteluhjelmat nuorille
valaisten suojeleminen
vamman työllistyminen
vedenkäytön sääntely
yhteisölliset saunat
yhteisöpuutarhat

KIELITAITOTEHTÄVÄ

I. Think about which items do not belong in each box.

- There may be one or more items that do not belong.

Sustainable action

- Save water
- Turn off the lights
- Buy second-hand
- Repair broken items
- Reduce waste
- Discriminate against others
- Prefer plant-based food
- Support local products
- Flush the toilet
- Cycle to school
- Recycle
- Travel by train

Sustainable traffic

- Public transport
- Walking
- Car
- Electric car
- Carpooling
- Airplane
- Train
- Bus
- Bicycle
- Electric scooter
- Metro
- Tram

Nature

- Birch
- Forest
- Lake
- Sea
- Air
- Water
- Road
- Soil
- Animal species
- Plant
- Fire
- Birdhouse

Sustainable energy

- Carbon footprint
- Coal
- Electricity
- Renewable energy
- Solar energy
- Wind power
- Hydropower
- Economical / Thrifty
- Wave power
- Ground source heat pump
- Biogas
- Geothermal energy

Recycling

- Waste
- Sorting
- Biowaste
- Plastic packaging
- Disposable diaper
- Trash
- Composting
- Glass
- Cardboard
- Metal
- Medicines
- Battery

Sustainable use

- Environmentally friendly
- Disposable product
- Reusable
- Food waste
- Fair trade product
- Organic product
- Local product
- Vegetarian
- Vegan
- Plastic bag
- Flea market
- Handicraft

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

1. Review the past tense forms and their usage rules from the box below.
2. Think about which past tense forms are used in a diary text.
3. Keep a diary for one week about how sustainable development is reflected in your everyday life. Consider questions such as:
 - How did I treat other people and animals?
 - How did I travel to places?
 - Did I make good choices?
 - Did I recycle?
 - Did I save energy?
 - What kind of purchasing decisions did I make?
 - Did I avoid unnecessary consumption?
 - Did I promote local culture?
 - Did I consider cultural diversity?
 - Did I promote community or social well-being?
 - Did I consider equality and justice?
 - Did I take care of my own or others' well-being?

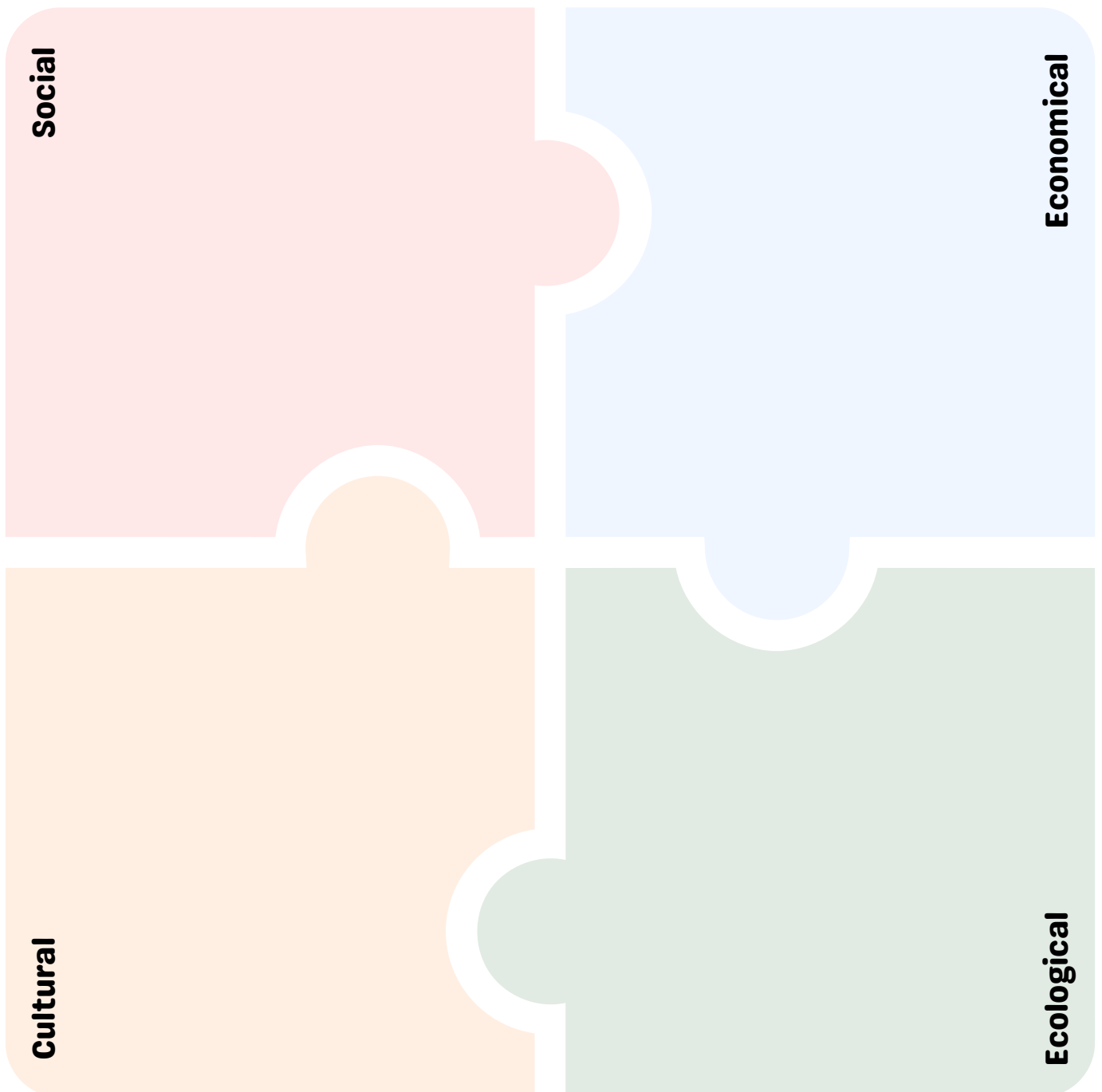
PAST TENSES

TENSE	USE	FORM	EXAMPLE
PAST SIMPLE	Verb + -ed / 2nd form	Completed actions in the past	<i>I walked to school.</i>
PAST CONTINUOUS	was/were + verb-ing	Ongoing action at a specific time in the past	<i>I was reading when the lights went out.</i>
PAST PRESENT	had + past participle	Action completed before another past action	<i>I had finished dinner before they arrived.</i>
USED TO/WOULD	used to + base verb / would + base verb	Repeated past habits or states (no longer true)	<i>I used to play outside every day. We would visit grandma every Sunday.</i>

OPPITUNTI 2

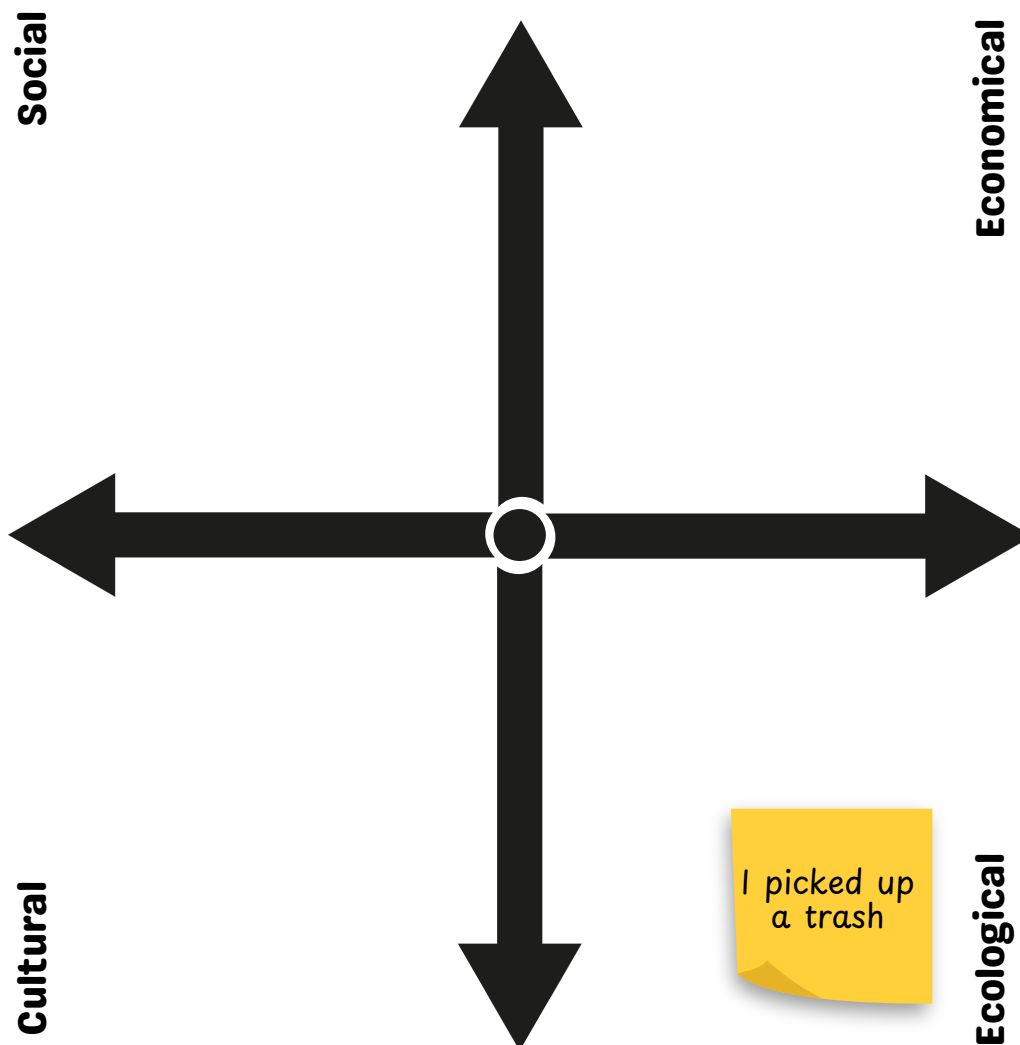
OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

- I. Pick out the sustainable choices you made during the week from your diary and place them into the appropriate dimension of the sustainability puzzle.**
- **Try to place at least three sustainable choices in each dimension.**

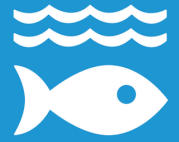
REFLEKTIO TEHTÄVÄ

1. Write one of the sustainable choices you made on each sticky note provided by the teacher.
2. Place the sticky notes on the poster or whiteboard in the correct sustainability dimension.
3. Discuss with the class:
4. Do you all agree on the placement of each note?
5. Is one dimension more popular than the others? Why?
6. Are there recurring themes or certain choices that stand out?
7. Finally, think together about how you plan to continue practicing sustainable lifestyles.

TAITOTASO

B1–B2

Merten muoviroska

KESTO	15 + 15 + 20 + 40	KIELET englanti, espanja, ranska, ruotsi, saksa, suomi, venäjä
TAITOTASO	BI-B2	
ULOITTUVUUS	ekologinen	

TAVOITTEET

KESTÄVYYSKASUATUS	KIELITAITO
<ul style="list-style-type: none"> havainnoida merten tämänhetkistä tilannetta ymmärtää muoviroskan aiheuttamat vaarat ympäristölle, ihmisille ja eläimille kehittää muutostoimijuutta 	<ul style="list-style-type: none"> oppia ja aktivoida ympäristöön liittyvää sanastoa kerrata sanojen perusmuotoja oppia ilmaisemaan opittua omin sanoin

VALMISTAUTUMINEN

ENNEN TUNTIA	MATERIAALIT
<ul style="list-style-type: none"> Tulosta/tallenna oppijan kortti. Valmistelemme julisteiden tekoon tarvittavat välineet. 	<ul style="list-style-type: none"> oppijan kortti isoja paperiarkkeja TAI sähköinen työkalu julisteen tekemiseen (esim. Canva) ja opettajalle tunnukset

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

KESTO	15 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	yhdistelytehtävä
TYÖMUOTO	ryhmätyö	KIELITAITO	ympäristösanasto

1. Järjestä oppijat ryhmiin.
2. Pyydä ryhmiä ratkaisemaan yhdessä oppijan kortin lämmittelytehtävät 1 ja 2.
3. Auta tarvittaessa, jos oppijat eivät ymmärrä sanoja tai etsivät sopivia ilmauksia.

KIELITAITOTEHTÄVÄ

KESTO	15 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	aukkotehtävä
TYÖMUOTO	parityö	KIELITAITO	ympäristösanasto

1. Järjestä oppijat pareiksi.
2. Pyydä pareja ratkaisemaan oppijan kortin kielitaitotehtävä.
3. Auta tarvittaessa, jos oppijat eivät ymmärrä sanoja tai etsivät sopivia ilmauksia.

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

KESTO	20 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	aivoriihi
TYÖMUOTO	luokkakeskustelu	KIELITAITO	suullinen

1. Pyydä oppijoita kuvittelemaan, että olette menossa viikonlopuksi telttaretkelle saaristoon.
2. Tee oppijoiden kanssa pakkauslista. Pyydä oppijoita luettelemaan kaikki, mitä voisitte tarvita mukaan retkelle. Kirjoita lista kaikkien näkyville kohdekielellä.
3. Kun pakkauslista on valmis, kerro oppijoille, että viranomaiset ovat kieltäneet muoviroskan tuomisen leirintäalueelle.
4. Pyydä oppijoita pohtimaan pareittain oppijan kortin kysymyksiä:
 - Mitkä tuotteet voitte jättää pakkauslistaan, jos muovi kiellettäisiin.
 - Pärjäisittekö telttaretkellä jäljellä jäävillä tuotteilla?
 - Miksi muovituotteet kiellettäisiin leirintäalueella?
 - Mihin muoviroskat päätyvät, jos ne jätetään luontoon?
 - Kuuluuko kaikki pakkauslistalta poistamanne muovia sisältävät asiat lajitella muovinkeräykseen?
5. Ohjaa lopuksi yhteenvetokeskustelu pohdintakysymyksistä.

REFLEKTIO TEHTÄVÄ

KESTO	40 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	keskustelu
TYÖMUOTO	ryhmätyö	KIELITAITO	suullinen

1. Jaa oppijat pienryhmiin ja pyydä heitä pohtimaan seuraavia oppijan kortin kysymyksiä:
 - Miten muovipakkausten määrää voi vähentää?
 - Miten sinä voit vaikuttaa asiaan?
2. Kerro oppijoille, että teette vastausten perusteella julisteet. Ohjeista oppijat suunnittelemaan juliste heidän aiempien vastaustensa pohjalta ja päättämään roolit ryhmän kesken (mitä jokainen esittelee).
 - Sopikaa yhdessä, miten esittelette julisteet. Teettekö näyttelyn koulun seinille tai digitaaliselle alustalle vai teettekö niistä esitelmät?
3. Ohjaa lopuksi yhteenvetokeskustelu reflektiokysymysten pohjalta:
 - Miten merten muoviroskat vaikuttavat sinuun ja elämäsi?
 - Miksi meidän pitäisi miettiä näitä asioita?
 - Miltä sinusta tuntuu, kun ajattelet näitä asioita?
 - Kenen vastuulla on maailman tulevaisuus?

LISÄTIETOJA

Tehtävässä luoduista esityksistä voi tehdä kouluun näyttelyn.

LÄMMITTELYTEHTÄVÄN RATKAISUT

1.

- Muovikassi – 20 vuotta**
- Kahvikuppi – 30 vuotta**
- Muovipullo – 450 vuotta**
- Muovipilli – 200 vuotta**
- Kasvomaski – 500 vuotta**
- Muovimuki – 450 vuotta**
- Muovihammasharja – 500 vuotta**
- Kertakäyttövaippa – 500 vuotta**

2.

- G. Maailmassa tuotetaan joka vuosi 430 miljoonaa tonnia muovijätettä.**
- A. Muoviroskaa päätyy mereen.**
- F. Saimaannorppa takertuu kalastajien verkkoihin.**
- E. Linnut syövät muoviroskaa.**
- B. Kilpikonnat luulevat muovipusseja meduusoiksi ja syövät niitä.**
- D. Kalat syövät muoviroskaa, koska ne luulevat sitä planktoniksi.**
- C. Kun ihmiset syövät kalaa, he syövät myös mikromuovia.**

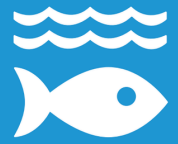
KIELITAITOTEHTÄVÄN RATKAISUT

Englanti: aukkotehtävä

aquatic ecosystems
large pieces of plastic
fish
Microplastics
eggs
the environment
harm
avoided
plastic waste
landfills
wastewater
fishing
waste management
single-use products

Englanti: perusmuodot

fish
to avoid
to harm
a fish
the microplastics
the plastic waste
the waste management
a single-use product
the environment
an egg
the wastewater
a large piece of plastic
an aquatic ecosystem
a landfill

Ocean Plastic Pollution

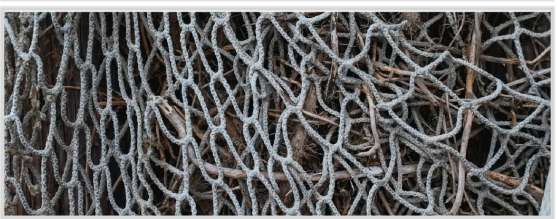

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

I. Discuss: How long does it take for the following plastic trash to break down in the ocean? Pair the numbers to the pictures.

<p>a plastic bag</p> 	<p>a coffee cup</p> 	<p>a plastic bottle</p>
<p>a plastic straw</p> 	<p>a face mask</p> 	<p>a plastic cup</p>
<p>a plastic toothbrush</p> 	<p>a disposable diaper</p> 	

200 years	500 years
450 years	450 years
500 years	30 years
500 years	20 years

2. Pair the texts and pictures to match.

	<p>Every year, 430 million tons of plastic waste is produced in the world.</p>	A	
	<p>Plastic waste ends up in the sea.</p>	B	
	<p>The Saimaa ringed seal gets caught in fishermen's nets.</p>	C	
	<p>Birds eat plastic waste.</p>	D	
	<p>Turtles mistake plastic bags for jellyfish and eat them.</p>	E	
	<p>Fish eat plastic waste because they mistake it for plankton.</p>	F	
	<p>When people eat fish, they are also eating microplastics.</p>	G	

KIELITAITOTEHTÄVÄ

Fill in the blanks using the words in the box.

fishing – avoided – harm – fish – microplastics – plastic waste – waste management – single-use products – the environment – eggs – wastewater – large pieces of plastic – aquatic ecosystems – landfills

Plastic waste has become a grave threat to _____ worldwide. Sea animals can get stuck and suffocate on _____. Birds and _____ might mistake smaller pieces of plastic as food and eat them. _____ have been found in seabed organisms and bird _____.

The effects of microplastics on _____ and both human and animal bodies remain unknown, but due to the _____ caused by littering, the entry of slowly degradable plastics into nature must be _____.

The majority of _____ in the ocean comes from land. The biggest causes are _____ near seas and rivers, runoff water from the city streets, _____, and littering. At sea, the biggest sources of plastic waste are merchant ships, _____, and yachting.

Plastic waste creates large-scale problems in the world, which are worsened by poor _____, over-consumption and insufficient recycling. The world produces far more new plastic than is necessary: more than 430 million tons annually. Around 60 percent of the plastic produced goes into _____ such as food packaging, plastic bottles, and plastic bags.

Modified from: <https://wwf.fi/uhat/merten-muoviroska/>

Write down the base form of each word in the box.

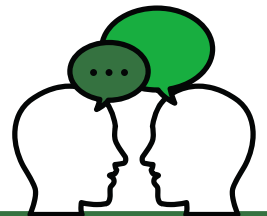
--

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

1. Imagine that you are going on a camping trip to the archipelago. With your teacher's guidance, make a packing list for the trip.

2. Discuss in pairs:

- Which products could you keep on the list if plastics were banned?
- Could you go on a camping trip with the remaining products?
- Why would plastic products be banned at a campsite?
- Where will plastic waste end up if left in nature?
- Would all the plastic items from your packing list be sorted as plastic waste?

REFLEKTIO TEHTÄVÄ

1. Discuss in pairs:

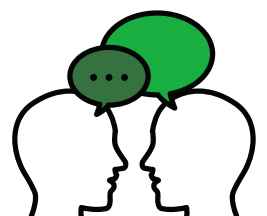
- How can the amount of plastic be reduced?
- How can you influence this?

2. Design a poster based on the answers. Decide the roles for the presentation of the poster.

3. After the presentations, discuss in pairs:

- How does plastic waste in the oceans affect your life?
- Why should we think about these things?
- How do you feel when you think about these things?
- Whose responsibility is the future of the world?

Download license free pictures:

Metsän monet äännet

KESTO	15 + 10 + 15 + 20	KIELET
TAITOTASO	BI-B2	englanti, espanja, ranska, ruotsi, saksa, suomi
ULOTTUVUUS	ekologinen	

TAVOITTEET

KESTÄVYYSKASVATUS	KIELITAITO
<ul style="list-style-type: none">herättää keskustelua metsien käytön eri näkökulmistanähdä metsäkeskustelun osapuolet ja heidän tavoitteensa (kehykset)kehittää systeemistä ajattelua eli oppia näkemään asioiden välisiä yhteyksiä	<ul style="list-style-type: none">harjoitella mielipiteen ilmaisemistakehittää tekstintulkintaa ja ymmärtää erilaisia kielellisen vaikuttamisen keinojaopetella perustelemaan, esittelemään ja refleктоimaan suullisesti

VALMISTAUTUMINEN

ENNEN TUNTIA	MATERIAALIT
<ul style="list-style-type: none">Tulosta/tallenna ja oppijan kortti.Mieti, miten toteutat jaon pienryhmiin.	<ul style="list-style-type: none">oppijan korttimuistiinpanovälineet

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

KESTO	15 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	esittely
TYÖMUOTO	ryhmätyö	KIELITAITO	suullinen

1. Järjestä oppijat kuuteen ryhmään.
2. Kerro, että metsistä ja niiden käytöstä on monia eri mielipiteitä ja keskusteluun osallistuu monta eri osapuolta.
3. Esittele metsäkeskustelun kuusi osapuolta oppijan kortin taulukon avulla.
4. Arvo jokaiselle ryhmälle yksi metsäkeskustelun osapuolista edustettavaksi.
 - o Muistuta, että kyseessä voi olla omien ajatusten vastaisesti toimiva ryhmä, jonka toimintaa pitäisi kuitenkin yrittää ymmärtää.
5. Anna oppijoille hetki aikaa valmistautua oman osapuolensa esittelemiseen.
 - o Kiertele ja auta oppijoita tarvittaessa. Apuna voi käyttää myös oppijan kortin viimeisen sivun sanastoa.
6. Pyydä kaikki ryhmät esittelemään omat osapuolensa muille ryhmille.

KIELITAITOTEHTÄVÄ

KESTO	10 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	pohdinta
TYÖMUOTO	yksilötyö	KIELITAITO	argumentointi

1. Pyydä oppijoita pohtimaan itsekseen:
 - o Mihin kaikkiin esitellyistä metsäkeskustelua käyvästä ryhmistä itse kuuluu tai haluaisi kuulua?
 - o Onko jokin ryhmä sellainen, johon oppija ei haluaisi kuulua? Miksi?
2. Anna oppijoille viisi minuuttia aikaa kirjoittaa perustelut kohdekielellä.
3. Pyydä oppijoita jakamaan perustelut ryhmälleen.

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

KESTO	20 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	tiedonhaku
TYÖMUOTO	ryhmätyö	KIELITAITO	argumentointi

1. Pyydä oppijoita etsimään heidän edustaman osapuolen edustajien sivustoja.
2. Käy apukysymykset läpi oppijoiden kanssa.
3. Pyydä oppijoita etsimään vastaukset kysymyksiin ja tekemään muistiinpanoja.
4. Käykää läpi ryhmien löytämät vastaukset kysymyksiin yhteisesti.

REFLEKTIOTEHTÄVÄ

KESTO	20 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	kehystehtävä
TYÖMUOTO	ryhmätyö	KIELITAITO	metsäsanasto

1. Pohjusta reflektioehtävää alla olevan tekstin avulla.

- *Me kaikki katsomme maailmaa ja siinä esiintyviä ilmiöitä erilaisesti riippuen siitä, mistä olemme kotoisin, millainen oma ympäristömme ja kasvatuksemme on ja millaiset uskomukset meitä ohjaavat. Tässä tehtävässä näitä asioita kutsutaan kehyksiksi, joita voi olla yhtä monta kuin ihmisiä maailmassa. Usein ihmisillä on kuitenkin taipumus valita omia kehyksiään sen mukaan, mihin ryhmään he kokevat kuuluvansa, ja erilaisilla ryhmillä on usein samankaltaisia ajatusmalleja ja tavoitteita, jotka yhdistävät heitä.*

2. Käykää taulukon avulla yhdessä läpi sen sisältämät kohdat.

- **Tehtävänä on hahmottaa taulukon avulla kunkin osapuolen kehys ja pohtia kokonaiskuva.**

3. Äänestäkää yhdessä taulukkoon vastaukset viittaamalla.

4. Merkitse tulokset ylös.

- **Taulukon avulla voidaan reflektoida koko tehtävän aikana heränneitä tunteita, ongelmakohtia ja kysymyksiä.**

REFLEKTIOTEHTÄVÄN TAULUKKO

	Metsä- teollisuus	Maan- omistaja	Luonnon- suojelija	Metsän- käyttäjä	Valtio	Metsä- luonto
Millä ryhmällä on paljon vaikutusvaltaa?						
Millä ryhmällä on paljon rahallisia resursseja?						
Minkä ryhmien tavoitteet hyödyttävät ihmistä?						
Minkä ryhmien tavoitteet hyödyttävät valtiota?						
Minkä ryhmien tavoitteet hyödyttävät metsäluontoa?						
Minkä kahden ryhmän tavoitteet poikkeavat eniten toisistaan?						
Mitkä ryhmät hyötyvät luonnonsuojelusta eniten?						
Mitkä ryhmät hyötyvät luonnonsuojelusta vähiten?						

The Forest's Many Voices

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

1. Explore the different voices in the forest debate.
2. The teacher will assign each group one participant in the forest debate to represent.
 - This may be a group whose opinions are different from your own, but you should still try to understand their point of view.
3. Prepare to present the group you represent.
 - You can use the vocabulary on the last page to help you.
4. Present your group to the other groups.

Forest Industry

Private and government-owned companies and their stakeholders.

Landowner

Can sell wood to industry, private buyers, or companies, protect their forest, and carry out forest management activities.

Conservationist

Wants to protect forest biodiversity and promote continuous cover forestry in commercial forests.

Forest User

People who enjoy forests for recreation or food, like berry pickers, hunters, and hikers. In Canada, this usually happens on public land, and private land requires permission.

Government

Canada's government officials, politicians, and decision-makers who create laws, manage public forests, and balance economic, environmental, and social interests.

Forest Nature

Plants, animals, all living and non-living things, the environment, different habitats, and biodiversity.

KIELITAITOTEHTÄVÄ

1. Think to yourself:

- Which of the groups would you belong to or would you like to belong to?
- Is there a group you would not want to join? Why?

2. Write down your reasons.

3. Share your reasons with your group in English.

NOTES

.....

.....

.....

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

1. In groups, search for websites of representatives of your assigned group.

2. Answer the questions below and write down your answers.

What words does this group use to describe the forest?

.....

.....

.....

How does this group benefit from the forest?

.....

.....

.....

What goals does this group have regarding the forest?

.....

.....

.....

What could threaten the achievement of these goals?

.....

.....

.....

How can this group try to achieve its goals? What methods can it use?

.....

.....

.....

REFLEKTIO TEHTÄVÄ

I. Fill in the table below with the teacher's guidance.

	Forest Industry	Land-owner	Conservationist	Forest user	Government	Forest Nature
Which groups have a lot of influence?						
Which groups have a lot of financial resources?						
Which groups' goals benefit people?						
Which groups' goals benefit the government?						
Which groups' goals benefit forest nature?						
Which two groups have the most different goals?						
Which groups benefit the most from nature conservation?						
Which groups benefit the least from nature conservation?						

VOCABULARY

arboreal = puussa elävä
bark = puunkuori
biodiversity = luonnon monimuotoisuus, biodiversiteetti
canopy = latvus
carbon sink = hiilinielu
clear cutting = avohakkuu
coniferous = havu-, havupuu-
conservation = suojelu
conservationist = luonnonsuojelija
continuous cover forestry = jatkuvapeitteinen tai jatkuvakasvuinen metsänhoito
deciduous = lehtipuu, lehtensä pudottava, kesävihanta
deforestation = metsäkatoecosystem = ekosysteemi
foliage = lehvistö
forestry = metsätalous
forest industry = metsäteollisuus
forest floor = metsänpohja
freedom to roam = jokaisenoikeudet
grove = lehto
habitat = elinympäristö
hiker = retkeilijä
leaf litter = lehtikarike
logging = metsänhakkuu
old growth forest = vanha metsä
silviculture = metsänhoito
photosynthesis = yhteyttäminen
private land owner = yksityinen maanomistaja
pulp = sellu
recreational use = virkistyskäyttö
reforestation = metsittäminen, metsän istutus
sapling, seedling = taimi
stump = kanto
thinning = harvennus
timber = tukkipuu
trunk = puunrunko
understory = kenttäkerros
utilisation = hyötykäyttö
woodlands = metsämaa

Vetoomus luonnon puolesta

KESTO	10 + 20 + 40 + 20	KIELET
TAITOTASO	BI-B2	englanti, espanja, ranska, ruotsi, saksa, suomi
ULOITTUVUUS	ekologinen	
TAVOITTEET		
KESTÄVYYSKASVATUS	KIELITAITO	
<ul style="list-style-type: none">• pohtia arjen valintoja ja niiden vaikutuksia luontoon• kehittää kriittistä ajattelua ja vastuullisuutta• harjoitella aktiivista vaikuttamista	<ul style="list-style-type: none">• oppia käyttämään imperatiivia• laajentaa luontoon ja ympäristöön liittyvää sanastovarastoa• harjoitella suullista ilmaisua	
VALMISTAUTUMINEN		
ENNEN TUNTIA	MATERIAALIT	
<ul style="list-style-type: none">• Tulosta/tallenna oppijan kortti.• Tutustu verkossa WWF:n vetoomuksiin luonnon puolesta.	<ul style="list-style-type: none">• oppijan kortti• sähköinen työkalu vetoomuksen tekemiseen (esim. Canva)	

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

KESTO	10 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	keskustelu
TYÖMUOTO	luokkakeskustelu	KIELITAITO	ympäristösanasto

1. Miettikää oppijoiden kanssa, mitä he tekevät arjessaan luonnon puolesta.
2. Lue kohdekielellä alla olevat virkkeet ja pyydä oppijoita nousemaan ylös, jos he ovat arjessaan tehneet asian (ks. käännökset viimeiseltä sivulta).
 - Lajittelen jätteet, esimerkiksi biojätteen ja muovin.
 - Säästän vettä esimerkiksi sulkemalla hanan hiuksia pestessä.
 - Sammutan valot ja sähkölaitteet, kun en käytä niitä.
 - Käytän julkista liikennettä, pyöräilen tai kävelen.
 - Kierrätän vaatteita tai ostan käytettynä.
 - Vältän turhaa ostamista enkä osta tavaroita vain huvin vuoksi.
 - Vältän muovipussien ostamista.
 - Syön kasvisruokaa ainakin välillä.
 - Vältän ruokahävikkiä.
 - Osallistun luonnonsuojeluun sosiaalisessa mediassa esimerkiksi jakamalla tietoa ja seuraamalla aihetta.
 - Kerään roskia ulkona, jos näen niitä.
 - Puhun kavereille ympäristöasioista.

KIELITAITOTEHTÄVÄ

KESTO	20 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	kielioppikertaus
TYÖMUOTO	ryhmätyö	KIELITAITO	imperatiivi

1. Kertaa oppijoiden kanssa imperatiivin muodostaminen.
2. Jaa oppijat ryhmiin.
3. Pyydä ryhmiä keksimään vinkkejä luonnonsuojeluun oppijan kortin kuvien avulla käyttäen imperatiivia.
 - Tehkää tehtävä suullisesti.

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

KESTO	40 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	vetoamus
TYÖMUOTO	ryhmätyö	KIELITAITO	ympäristösanasto

1. Ohjeista ryhmiä tekemään kohdekielellä vetoamus luonnon puolesta.

- **Voitte käyttää esim. PowerPointia, Canvaa tai muuta graafisen suunnittelun verkkotyökalua.**
- **Vetoomuksien tulisi olla visuaalisia ja vaikuttavia.**

LISÄTIETOJA

Voitte esimerkkinä tutustua verkossa WWF:n vetoomuksiin luonnon puolesta.

REFLEKTIO TEHTÄVÄ

KESTO	20 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	esitelmä
TYÖMUOTO	ryhmätyö	KIELITAITO	suullinen

- 1. Tutustukaa oppijan kortin puhekuplan ohjeisiin palautteen antamisesta.**
- 2. Pyydä ryhmiä esittelemään vetoomukset luokalle ryhmä kerrallaan.**
- 3. Pyydä muilta ryhmiltä rakentavaa palautetta esityksistä.**
 - **Mitkä olivat vetoomuksen vahvuudet?**
 - **Mitä vetoomuksessa voisi vielä parantaa?**

LÄMMITTELYTEHTÄVÄN VIRKKEET

1. I sort waste, for example, biowaste and plastic.
2. I save water, for example, by turning off the tap when washing my hair.
3. I turn off the lights and electrical appliances when I don't use them.
4. I use public transport, ride a bike or walk.
5. I recycle clothes or buy second-hand.
6. I avoid unnecessary shopping and don't buy things just for fun.
7. I avoid buying plastic bags.
8. I eat vegetarian food at least sometimes.
9. I avoid food waste.
10. I take part in nature protection on social media, for example by sharing information and following the topic.
11. I pick up litter outside if I see it.
12. I talk to my friends about environmental issues.

1. Lajittelen jätteet, esimerkiksi biojätteen ja muovin.
2. Säästän vettä esimerkiksi sulkemalla hanan hiuksia pestessä.
3. Sammutan valot ja sähkölaitteet, kun en käytä niitä.
4. Käytän julkista liikennettä, pyöräilen tai kävelen.
5. Kierrätän vaatteita tai ostan käytettynä.
6. Vältän turhaa ostamista enkä osta tavaroita vain huvin vuoksi.
7. Vältän muovipussien ostamista.
8. Syön kasvisruokaa ainakin välillä.
9. Vältän ruokahävikkiä.
10. Osallistun luonnonsuojeluun sosiaalisessa mediassa esimerkiksi jakamalla tietoa ja seuraamalla aihetta.
11. Kerään roskaa ulkona, jos näen niitä.
12. Puhun kavereille ympäristöasioista.

Appeal for Nature

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

I. Listen to the teacher's statements and stand up if you do these things in your daily life.

organic waste

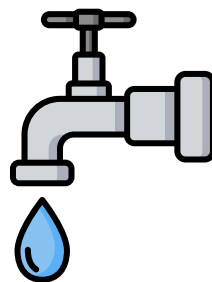
social media

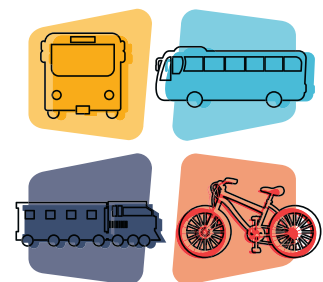
plastic waste

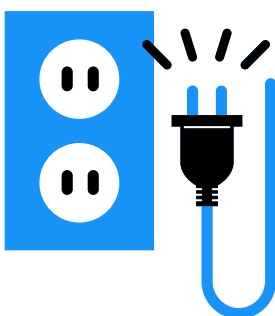
sorting

a water tap

public transport

an electrical appliance

clothes recycling

vegetarian food

KIELITAITOTEHTÄVÄ

1. Revise how to form the imperative.
2. In groups, think of tips for protecting nature using the pictures below.
 - Do the task orally and make sure to use the imperative form.

THE IMPERATIVE

- The imperative is used to give commands, instructions, requests, or prohibitions.
- The imperative is usually formed with the base form of the verb (without 'to') and is used to address one or more people.

form	explanation	example
positive	the base form of the verb	Plant more trees! Save energy!
negative	don't + base verb	Don't waste water! Don't use plastic bags!
polite form	add please	Please protect our forests. Please turn off the lights.
with object	add object after the verb	Turn off the tap. Use public transport.
with adverb	add an adverb for detail	Shop responsibly. Think globally!

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

- 1. In groups, make an appeal for nature in English.**
- 2. Make your appeal visual and persuasive.**

REFLEKTIO TEHTÄVÄ

- 1. Present your appeal to the class.**
- 2. Give constructive feedback on other groups' presentations.**
 - **What were the strengths of the appeal?**
 - **What could be improved?**

Speak in English.

Give and receive feedback respectfully.

Respect other people's opinions and ideas.

Do not make fun of or comment on anyone's pronunciation.

Remember that mistakes are part of the learning process.

Salakielen murtaminen

KESTO	15 + 30 + 25 + 5	KIELET
TAITOTASO	BI-B2	englanti, espanja, ranska, ruotsi, saksa, suomi
ULOITTUVUUS	kulttuurinen	
TAVOITTEET		
KESTÄVYYSKASVATUS	KIELITAITO	
<ul style="list-style-type: none"> • ymmärtää, että kielet ovat kulttuurisia ilmiöitä • vahvistaa kielitietoisuutta • arvostaa kielten moninaisuutta • vahvistaa dialogi- ja vuorovaikutustaitoja 	<ul style="list-style-type: none"> • soveltaa ja muokata kielen rakenteita • esitellä kieltä loogisesti ja ymmärrettävästi • tulkita tuntematonta kieltä • ymmärtää, että kieliä voidaan tarkastella, muuttaa ja rakentaa systemaattisesti. 	
VALMISTAUTUMINEN		
ENNEN TUNTIA	MATERIAALIT	
<ul style="list-style-type: none"> • Tulosta/tallenna oppijan kortti. 	<ul style="list-style-type: none"> • oppijan kortti 	

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

KESTO	15 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	tietovisa
TYÖMUOTO	ryhmätö	KIELITAITO	kielen historia

1. Jaa oppijat ryhmiin.
2. Ohjeista oppijat päättelemään, mikä oppijan kortin viidestä väittämästä on väärin.
3. Laita ajastin päälle ja anna ryhmille 5 minuuttia aikaa.
 - Voit etsiä ajastimen esimerkiksi YouTubesta (5 minute timer).
4. Kun aika on päättynyt, pyydä jokaisesta ryhmästä yhtä oppijaa kirjoittamaan ryhmän mielestä väärä väittämä taululle ja alleviivaamaan siitä kohta, joka on väärin.
5. Kerro oppijoille oikea vastaus.
 - Oikea vastaus on opettajan kortin viimeisellä sivulla.
6. Kysy oppijoilta, miten väittämä voitaisiin korjata oikeaksi.

KIELITAITOTEHTÄVÄ

KESTO	30 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	salakieli
TYÖMUOTO	parityö	KIELITAITO	kielitietoisuus

1. Ohjeista oppijat luomaan oma kohdekieleen pohjautuva minikieli.
2. Jaa oppijat pareiksi ja pyydä pareja pohtimaan, mihin kielen osa-alueeseen minikieli pohjautuu:
 - ääntäminen
 - kielioppi
 - sanasto.
3. Pyydä pareja täyttämään minikielen tiedot, säännöt ja esimerkit oppijan kortin taulukkoon.
 - Viimeisellä sivulla on minikieliesimerkki.

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

KESTO	25 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	salakielen purku
TYÖMUOTO	parityö	KIELITAITO	kielitietoisuus

1. Jaa oppijat pareihin.
2. Pyydä pareja esittelemään vuorotellen minikieliensä esimerkkitekstit luokalle.
 - Esimerkkiteksti kirjoitetaan näkyviin esimerkiksi valkotaululle.
3. Pyydä muita oppijoita arvaamaan, mitä esittelyvuorossa olevan parin tekstissä lukee.
4. Ohjeista minikielen kehittäjiä lisäämään pikku hiljaa vihjeitä esittelemällä sääntöjä tai sanastoa yksi kerrallaan, kunnes muut arvaavat merkityksen.

REFLEKTIO TEHTÄVÄ

KESTO	5 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	parikeskustelu
TYÖMUOTO	parityö	KIELITAITO	kielitietoisuus

1. Pyydä oppijoita jatkamaan työskentelyä saman parin kanssa.
2. Ohjeista parit vastaamaan oppijan kortin kysymyksiin kohdekielellä:
 - Mitä uutta opin kohdekielestä?
 - Mikä minikielistä oli suosikkini?
 - Miten muuttaisin kohdekieltä, jos saisin päättää?

LÄMMITTELYTEHTÄVÄN RATKAISUT

- **Englannin kielen väärä väittäjä: You can freely change word order in English without changing the meaning.**
 - Englannissa sanajärjestys on hyvin tärkeä, koska se kertoo, kuka tekee mitään. Jos sanajärjestystä muuttaa, lauseen merkitys voi muuttua kokonaan tai lause voi muuttua epägrammaattiseksi.
- **Espanjan kielen väärä väittäjä: El español es lengua oficial solamente en Europa y en América Latina.**
 - Väite on väärin, koska espanja on virallinen kieli myös Afrikassa, nimittäin Päiväntasaajan Guineassa, joka kuuluu 20 virallisen espanjankielisen maan joukkoon.
- **Ruotsin väärä väittäjä: Det svenska språket förändras så långsamt att nya ord nästan aldrig godkänns i ordböckerna.**
 - Väite on väärin, koska ruotsin kieli muuttuu jatkuvasti, ja uusia sanoja otetaan käyttöön ja lisätään sanakirjoihin säännöllisesti.
- **Ranskan kielen väärä väittäjä: En français, l'imparfait se forme en prenant l'infinitif du verbe et en ajoutant les terminaisons -ais, -ais, -ait, -ions, -iez, -aient.**
 - Väite on väärin, koska imperfektimuodot muodostetaan indikatiivin preesensin nous-persoonamuodon verbin vartalosta, ei infinitiivistä, esim. nous parl/ons → nous parlions.
- **Suomen kielen väärä väittäjä: Suomi on täysin kirjain-äännevastaava kieli.**
 - Suomi on melko foneettinen kieli muttei täysin, koska tietyt äänneyhdistelmät, esimerkiksi ng, eivät vastaa kirjoitustasua.
- **Saksan kielen väärä väittäjä: Deutsch gehört zur romanischen Sprachfamilie, wie Französisch und Spanisch.**
 - Saksa kuuluu germaanisen kieliryhmään.

MINIKIELEN ESIMERKKI

Kielen nimi	taaperosuomi	Maa, jossa kieltä puhutaan	taaperolandia
--------------------	--------------	-----------------------------------	---------------

Uudet kielioppisäännöt

- 1. Vaikeat konsonantit korvataan näin:
 - s → t
 - r → l
 - y → u
- Ei sijamuotoja
 - Kaikki sanat ovat perusmuodossa (nominatiivi).
 - Esim. ystävän → ystävä, taloon → talo
 - Verbit ovat aina sinä-käskymuodossa
 - mennä → mene
 - tulla → tule
- Monikko muodostetaan tuplaamalla sana
 - pallo → pallopallo
- Kieli on jatkuvasti muuttuva: suloisuus voittaa — jos taapero sanoisi sen niin, se on uusi muoto.
 - Kieli sallii pienen epäsäännöllisyyden.
 - Lapset saavat keksiä uudet sanat kieleen — ei uusia lainasanoja.

Sanasto

- perhe → pelhe
- kansa → kantta
- kesä → ketä
- siellä → tiellä
- hyttynen → huttunen
- kyykäärme → kuukäälme

Esimerkkiteksti

Ole pelhe kantta ketä mökki. Näe tiellä huttunenhuttunen ja kuukäälme.
Olimme perheen kanssa kesällä mökillä. Näin siellä hyttysiä ja kyykäärmeen.

Selitys

Halusimme tehdä kielestä lapsenomaisen ja helposti ääntyvän, joten yksinkertaistimme sanoja ja muutimme vaikeita äänneitä pehmeämmiksi. Käskymuoto tekee verbeistä helppoja ja suorita, ja monikko muodostuu toistamalla sana, koska toisto on tyypillinen piirre taaperon puheessa.

Decoding a Secret Language

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

1. The teacher divides you into groups, and you have five minutes to solve which of the statements in the table below is false.
2. When the teacher gives permission, go and write the false statement on the board and underline the part that is wrong.

The English alphabet has 26 letters.	
English stress can change the meaning of a word	
You can freely change word order in English without changing the meaning.	
Many English words have silent letters.	
English has many idioms that are not literal.	

KIELITAITOTEHTÄVÄ

1. Create your own mini-language based on English.
2. Think with your partner which aspect of the English language your mini-language is based on:
 - pronunciation
 - grammar
 - vocabulary
3. Fill in the language information, rules, and example in the table below.

Name of the language		Target country	
New rules			
Vocabulary			
Example text			
Explanation			

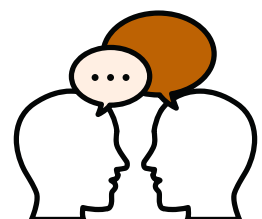
OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

- 1. Present your mini-language example text to the class together with your partner.**
 - Write the example text where others can see it, following the teacher's instructions.
- 2. The class tries to guess what the text means.**
- 3. Gradually add clues by presenting the rules or vocabulary one at a time until the class guesses the meaning of the example text.**

REFLEKTIO TEHTÄVÄ

- 1. Answer the following questions in English with your partner:**
 - What new things did I learn about the English language?
 - Which mini-language was my favourite?
 - How would I change the English language if I could decide?

Arjen esteet

KESTO	15 + 30 + 20 + 10	KIELET
TAITOTASO	BI-B2	englanti, espanja, ranska, ruotsi, saksa, suomi
ULOTTUVUUS	sosiaalinen	
TAVOITTEET		
KESTÄVYYSKASUATUS	KIELITAITO	
<ul style="list-style-type: none">• oppia asettumaan toisen asemaan• pohtia, miten erilaiset rajoitteet vaikuttavat arkeen ja osallisuuteen• ymmärtää, että jokaisella on oikeus osallistua yhteiskuntaan ja arjen toimintoihin yhdenvertaisesti riippumatta toimintakyvystä	<ul style="list-style-type: none">• oppia uutta sanastoa ja keskustelemaan saavutettavuudesta ja arjen esteistä kohdekielellä• oppia antamaan ohjeita ja neuvoja kohdekielellä	
VALMISTAUTUMINEN		
ENNEN TUNTIA	MATERIAALIT	
<ul style="list-style-type: none">• Etsi oppijoiden ikätasolle ja kielitaitotasolle sopiva n. 10–15 minuutin video (ks. kielitaitotehtävä).• Tutustu kuvailutulkkaukseen.• Tutustu <u>turvallisemman tilan periaatteisiin kielten opetuksessa</u>.• Päätä ryhmällesi sopivat oppiminen ja muutostoimijuus -tehtävän rajoitteet ja tehtävät.	<ul style="list-style-type: none">• oppijan kortti• kirjoitusvälineet• valkotaulu tai sähköinen alusta (esim. Padlet)• tehtävärekvisiitat (ks. oppiminen ja muutostoimijuus -tehtävä)	

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

KESTO	15 min	TEHTÄVÄMUOTO	pohdinta
TYÖMUOTO	ryhmätyö	KIELITAITO	suullinen

1. Jaa oppijat pienryhmiin.
2. Ohjeista oppijat keskustelemaan ryhmissä kohdekielellä seuraavista teemoista:
 - Onko elämässäsi ollut hetkiä, joissa sinulla on ollut jonkinlainen este tai rajoite etkä ole pystynyt tekemään asioita samalla tavalla kuin yleensä (esim. käsi kipsissä, ääni poissa)?
 - Tiedätkö yhtään elokuvaa tai tv-sarjaa, jossa jollain hahmoista on toimintarajoite tai vamma?
 - Onko näyttelijällä oikeasti tämä rajoite tai vamma?
 - Mitä mieltä olette siitä, että näyttelijät näyttelevät rooleissa, joissa hahmoilla on rajoitteita tai vammoja?
3. Auta tarvittaessa, jos oppijat tarvitsevat apua esimerkiksi sanastossa.

KIELITAITOTEHTÄVÄ

KESTO	30 min	TEHTÄVÄMUOTO	video
TYÖMUOTO	luokkakeskustelu	KIELITAITO	kirjallinen

1. Valitse noin 10–15 minuutin video esitettäväksi oppijoille.
2. Esitä video ilman ääntä ja niin, että päällä on kuvailutulkkaus kohdekielellä.
3. Keskustelkaa videon katsomisen jälkeen, miltä videon katsominen kuvailutulkkauksella tuntui. Voit pyytää oppijoita vastaamaan esimerkiksi seuraaviin kysymyksiin:
 - Oliko helppo seurata, kuka puhuu?
 - Välittyikö kaikki yhtä hyvin kuin äänien kanssa, esimerkiksi musiikki?
 - Oletko aiemmin katsonut kuvailutulkattuja ohjelmia tai elokuvia?

LISÄTIETOJA

Voit etsiä kotimaisia ja ulkomaisia ohjelmia Yle Areenasta, Elävästä arkistosta ja maksuttomasta MTV Katsomosta sekä maksuttomasta Ruutu-suoratoistopalvelusta tai koulukino.fi-sivustolta (Kopiosto 2025).

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

KESTO	20 min	TEHTÄVÄMUOTO	simulaatio
TYÖMUOTO	paritehtävä	KIELITAITO	suullinen

1. Jaa oppijat pareihin ja ilmoita pareille heidän rajoitteensa.

- Rajoite koskee ensin toista oppijoista ja toinen toimii opastajana.
- Vaihtakaa roolit puolivälissä tehtävää.
- Lista rajoitteista löytyy opettajan kortin viimeiseltä sivulta.
- Voit jakaa kaikille pareille saman rajoitteen tai antaa jokaiselle parille eri rajoitteen.

2. Jaa oppijoille suoritettavaksi 1–3 tehtävää.

- Lista tehtävistä löytyy opettajan kortin viimeiseltä sivulta.
- Avustaja saa auttaa toista oppijaa vain kohdekieltä hyödyntämällä.

3. Pyydä oppijoita keskustelemaan jokaisen tehtävän jälkeen keskenään tehtävän haasteista.

REFLEKTIO TEHTÄVÄ

KESTO	10 min	TEHTÄVÄMUOTO	keskustelu
TYÖMUOTO	parityö	KIELITAITO	suullinen

1. Jaa oppijat samoihin pienryhmiin kuin tunnin alussa.

2. Ohjeista oppijoita miettimään, miten kouluympäristön voisi tehdä saavutettavammaksi.

3. Pyydä ryhmiä kirjaamaan vähintään kaksi ehdotusta kohdekielellä koko luokan nähtäväksi valintasi mukaan joko luokan taululle tai sähköiselle alustalle (esim. Padlet).

ROOLIT JA TEHTÄVÄT

ROOLIT

- **Näkörajoite:** silmät sidotaan huivilla
- **Käyttörajoite käsissä:** toinen käsi sidotaan selän taakse
- **Liikkumisrajoite:** liikkuminen tuolilla istuen
- **Kuulorajoite:** korvatulpat tai vastamelukuulokkeet
- **Hienomotoriikan rajoite:** paksut hanskat kädessä
- **Kielirajoite:** ei saa puhua, vaan pitää viestiä elein tai kirjoittamalla

TEHTÄVÄT

- Kengännauhojen solmiminen
- Kirjoittaminen kynällä
- Veden kaataminen lasiin
- Tavaroiden nostaminen lattialta
- Tavaroiden järjestäminen penaaaliin tai reppuun
- Pienen palapelin kokoaminen
- Pienien esineiden (esim. nappien) poimiminen pöydältä
- Kävely luokassa esteiden yli/ali
- Ulkovaatteiden pukeminen

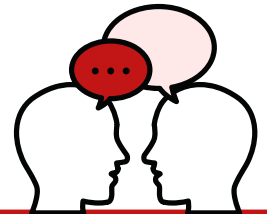

Everyday obstacles

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

1. In groups, discuss the following questions in English:

- Have there been moments in your life when you faced some kind of obstacle or limitation and couldn't do things the way you usually do (for example, having a hand in a cast, losing your voice)?
- Do you know of any movies or TV series where a character has a functional limitation or disability?
- Does the actor have this limitation or disability in real life?
- What are your thoughts on actors playing roles where characters have limitations or disabilities?

KIELITAITOTEHTÄVÄ

1. Watch the teacher's video with descriptive audio.

2. Focus on following the video and consider:

- How does it feel to watch a video without sound?
- What is different or similar?

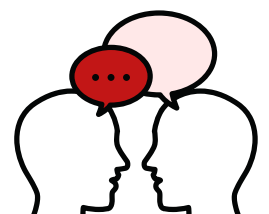
OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

1. Form pairs according to the teacher's instructions.
2. The teacher will assign you a disability and tasks that you must complete despite this limitation.
3. First, one partner performs the tasks while the other assists verbally in English as needed.
4. Carry out the tasks carefully and to the best of your abilities.
5. Remember, the purpose of this exercise is to enhance understanding and empathy. Act respectfully towards yourself and others. Do not laugh at, belittle, or mimic others' performances. Each experience is unique, and everyone's feelings should be respected.
6. Switch roles and perform the same tasks.
7. Discuss the tasks openly but respectfully.

REFLEKTIO TEHTÄVÄ

1. In groups, reflect on how to make the school environment more accessible.
2. Following the teacher's instructions, write down at least two suggestions in English for the whole class to see.

Demokraattinen talous

KESTO	20 + 30 + 30 + 10	KIELET
TAITOTASO	BI-B2	englanti, espanja, ranska, ruotsi, saksa, suomi
ULOITTUVUUS	taloudellinen	

TAVOITTEET

KESTÄVYYSKASUATUS	KIELITAITO
<ul style="list-style-type: none">• ymmärtää talousjärjestelmän vaikutuksia ihmisten hyvinvointiin ja ympäristöön• harjoitella kriittistä ajattelua ja eettistä pohdintaa• ymmärtää globaalien ilmiöiden ja paikallisten ratkaisujen yhteyksiä	<ul style="list-style-type: none">• laajentaa talouteen liittyvää sanastoa• harjoittaa argumentointia ja mielipiteen ilmaisua• kokeilla visuaalista tuottamista• kehittää suullista kielitaitoa pitämällä esitelmä

VALMISTAUTUMINEN

ENNEN TUNTIA	MATERIAALIT
<ul style="list-style-type: none">• Tulosta/tallenna oppijan kortti.• Päätä yksi kohdekielinen maa, jonka talousjärjestelmää tarkastelette.	<ul style="list-style-type: none">• oppijan kortti• äänestysliput• julistepohja

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

KESTO	20 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	infograafi
TYÖMUOTO	parityö	KIELITAITO	taloussanasto

1. Valitse helppokäyttöinen ohjelma, jolla oppijat voivat tehdä infograafin kohdemaan talousjärjestelmästä.
2. Päätä yksi kohdekielinen maa, jonka talousjärjestelmää tarkastelette.
3. Jaa oppijat pareiksi ja ohjeista pareja etsimään tietoa kohdemaan talousjärjestelmästä hyödyntäen hakukoneita ja tekoälyä.
4. Pyydä pareja tekemään tiedoista infograafi käyttäen sopimaanne ohjelmaa.
5. Kohdemaan talousjärjestelmästä olisi hyvä etsiä vastaukset seuraaviin kysymyksiin:
 - Kuka omistaa tehtaat, maat, yritykset?
 - Miten tuloja ja varallisuutta jaetaan?
 - Miten verotus toimii?
 - Tarjoaako järjestelmä sosiaaliturvaa (terveydenhuolto, koulutus)?
 - Miten työpaikat jaetaan/päätetään?
 - Miten talousjärjestelmä huomioi ympäristön?
 - Miten suhtaudutaan kansainväliseen kauppaan?
 - Kuka tekee taloudelliset päätökset?

LISÄTIETOJA

Infograafin tekemiseen voi käyttää esimerkiksi seuraavia ohjelmia: Canva, Piktochart, Google Slides tai Google Drawings

KIELITAITOTEHTÄVÄ

KESTO	30 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	pohdinta
TYÖMUOTO	ryhmätyö	KIELITAITO	suullinen

1. Ohjeista oppijat muodostamaan pienryhmä toisen parin kanssa.
2. Kehota pareja esittelemään infograafinsa ryhmissä kohdekielellä ja sen jälkeen pohtimaan, miten maan talousjärjestelmää voisi parantaa.
 - Miten muuttaisin maan talousjärjestelmää?
3. Pohdinnan jälkeen, pyydä oppijoita kehittämään uusi talousjärjestelmä kohdemaalle täyttämällä oppijan kortin viimeisen sivun äänestyslapuille heidän mielestään parhaat talousjärjestelmän vaihtoehdot.
 - Ideoinnissa voidaan hyödyntää tekoälyä.

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

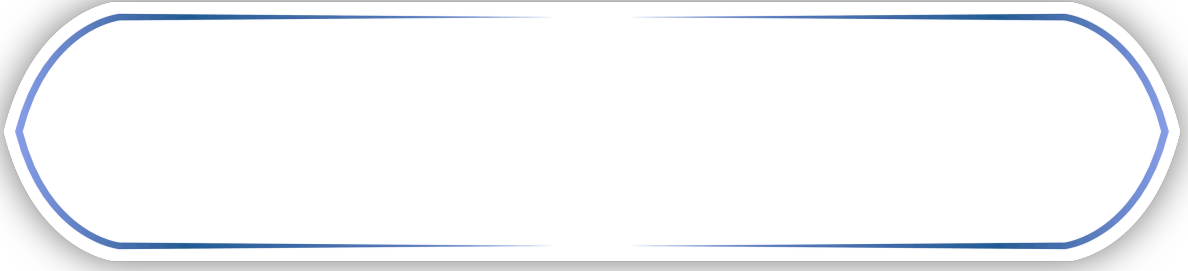
KESTO	30 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	kansalaiskokous
TYÖMUOTO	luokkakeskustelu	KIELITAITO	suullinen

- Järjestä luokan kanssa äänestys uudesta talousjärjestelmästä.
- Jaa kaikille oppijoille äänestyslaput.
 - Voit tulostaa viimeisen sivun lappuja tai leikata paperista äänestyslippuja.
- Pyydä ryhmiä ehdottamaan äänestettävät vaihtoehdot seuraaviin kohtiin:
 - Omistajuus ja tuotantovälineet
 - Tulojen ja varallisuuden jakautuminen
 - Verotus
 - Sosiaaliturva ja hyvinvointipalvelut
 - Työn organisointi
 - Ympäristö ja kestävyys
 - Kansainvälinen kauppa
 - Demokratia ja päätöksenteko taloudessa
- Kirjaa äänestysvaihtoehdot kaikkien oppijoiden näkyville.
- Pyydä jokaista oppijaa äänestämään jokaista kohtaa lapuilleen.
- Kerää laput ja laskekaa äänet.
 - Voit pyytää oppijoita auttamaan äänten laskussa määräämällä vaalivirkailijoita.
- Täytä julistepohjaan äänestyksen tulokset. Nimetkää talousjärjestelmä lopuksi yhdessä luokan kanssa.

REFLEKTIO TEHTÄVÄ

KESTO	10 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	pohdinta
TYÖMUOTO	ryhmätyö	KIELITAITO	argumentointi

- Pyydä oppijoita tarkastelemaan luokan yhteistä demokraattisesti äänestettyä talousjärjestelmää ja pohtimaan alkuperäisissä ryhmissä kohdekielellä:
 - Onko työn organisointi reilua?
 - Luoko uusi järjestelmä varallisuuseroja?
 - Miten järjestelmä huomioi ympäristön?
 - Tuntuuko järjestelmä sinusta oikeudenmukaiselta ja tasa-arvoiselta?
 - Voisitko kuvitella eläväsi tällaisessa talousjärjestelmässä?

1.

5.

2.

6.

3.

7.

4.

8.

1

2

1

2

3

4

3

4

5

6

5

6

7

8

7

8

1

2

1

2

3

4

3

4

5

6

5

6

7

8

7

8

1

2

1

2

3

4

3

4

5

6

5

6

7

8

7

8

Democratic economy

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

1. In pairs, use the internet or AI to gather information about the economic system of a country presented by the teacher.
2. Create an infographic with your partner about the country's economic system.
3. Seek answers to at least the following questions:
 - Who owns factories, land, and businesses?
 - How are income and wealth distributed?
 - How does taxation work?
 - Does the system provide social security (healthcare, education)?
 - How are jobs allocated?
 - How does the economic system consider the environment?
 - What is the attitude towards international trade?
 - Who makes economic decisions?

KIELITAITOTEHTÄVÄ

1. Form a group with another pair.
2. Present your infographic to the other pair in English.
3. After the presentations, discuss:
 - How could the country's economic system be improved?
 - How would you change the country's economic system?
4. After the discussion, develop a new economic system for the country.
 - Consider the answers to the eight questions on the last page of the learner's card.
 - You can retain parts of the original economy or develop a completely new economic system. Ensure that the solutions are reasonable for the country.
 - Fill out the voting slips with your decisions regarding the new economic system.

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

- 1. Under the teacher's guidance, present to the class the proposals for the new economic system's points 1–8:**
 - **1. ownership and means of production**
 - **2. distribution of income and wealth**
 - **3. taxation**
 - **4. social security and welfare services**
 - **5. organization of work**
 - **6. environment and sustainability**
 - **7. international trade**
 - **8. democracy and decision-making in the economy**
- 2. Next, the class will vote on a common economic system.**
- 3. Vote for what you consider the best option for each point.**
 - **The teacher will record all the options to be voted on, based on the groups' proposals.**

REFLEKTIO TEHTÄVÄ

- 1. Examine the economic system that was democratically voted on by the class and discuss in groups:**
 - **Is the organization of work fair?**
 - **Does the new system create wealth disparities?**
 - **How does the system consider the environment?**
 - **Does the system feel just and equal to you?**
 - **Could you imagine living in such an economic system?**

1. Who owns factories, land, and businesses?

- **Options: State, private individuals, communities, mixed model, other?**

2. How are income and wealth distributed?

- **Options: Equal distribution, based on labour input, basic income, other?**

3. How does taxation work?

- **Options: Progressive tax, flat tax, no taxes, consumption tax, other?**

4. Does the system provide social security (healthcare, education)?

- **Options: Public, private, mixed model, no social security, other?**

5. How are jobs allocated?

- **Options: Personal choice, state or AI decides, lottery, other?**

6. How does the economic system consider the environment?

- **Options: Strict regulations, voluntary actions, no restrictions, other?**

7. What is the attitude towards international trade?

- **Options: Open trade, protectionism, regional agreements, no trade, other?**

8. Who makes economic decisions?

- **Options: Representative democracy, direct democracy, technocrats, businesses, other?**

1

2

3

4

5

6

7

8

Kestävää matkailua

KESTO	30 + 20 + 30 + 10	KIELET
TAITOTASO	BI-B2	englanti, espanja, ranska, ruotsi, saksa, suomi
ULOTTUVUUS	taloudellinen	
TAVOITTEET		
KESTÄVYYSKASVATUS	KIELITAITO	
<ul style="list-style-type: none"> • pohtia massaturismin taloudellisia ja yhteiskunnallisia vaikutuksia • harjoitella kriittistä ajattelua • ymmärtää, miten massaturismi kasvattaa taloutta mutta vaikuttaa samalla paikallisten ihmisten arkeen 	<ul style="list-style-type: none"> • oppia ja aktivoida talouteen ja turismiin liittyvää sanastoa • kehittää suullista ja kirjallista kielitaitoa • harjoitella mielipiteen ilmaisemista kohdekielellä 	
VALMISTAUTUMINEN		
ENNEN TUNTIA	MATERIAALIT	
<ul style="list-style-type: none"> • Tulosta/tallenna oppijan kortti. 	<ul style="list-style-type: none"> • oppijan kortti • virtuaalinen seinä (esim. Padlet) • kirjoitusvälineet • kartonkilappuja 	

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

KESTO	30 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	tiedonhaku
TYÖMUOTO	yksilötyö	KIELITAITO	sanasto

1. Pyydä oppijoita etsimään kohdekielinen uutisteksti tai -video, joka käsittelee turismin haittoja ja hyötyjä.
2. Pyydä oppijoita lukemaan teksti tai katsomaan video ja tekemään oppijan korttiin muistiinpanoja uutisessa esiin nostetuista haitoista ja hyödyistä.
3. Luo virtuaalinen seinä (esim. Padlet), jossa on kaksi pääkategoriaa: turismin haitat ja turismin hyödyt.
4. Pyydä oppijoita lisäämään alustalle turismin haittoja ja hyötyjä ja (jos mahdollista) raahaamaan lisätty laatikko oikean pääkategorian ympärille.
5. Kun oppijat ovat lisänneet alustalle haitat ja hyödyt, lisää vielä yksi pääkategoria "talous".
6. Miettikää yhdessä, mitkä hyödyistä ja haitoista siirretään tämän otsikon ympärille.

LISÄTIETOJA

Tehtävän voi tehdä myös posterina isolle paperiarkille.

KIELITAITOTEHTÄVÄ

KESTO	20 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	argumentointi
TYÖMUOTO	parityö	KIELITAITO	mielipiteen ilmaisu

1. Jaa oppijat pareiksi.
2. Pyydä pareja pohtimaan turismin taloudellisia vaikutuksia oppijan laatikon aiheiden avulla tai keksimällä aiheet itse.
 - Pyydä pareja valitsemaan vähintään viisi aihetta.
 - Ohjeista pareja tekemään muistiinpanoja.
3. Pyydä pareja keksimään jokaiseen aiheeseen puoltavia ja vastustavia argumentteja käyttämällä apuna oppijan kortin mielipiteen ilmaisukeinoja.

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

KESTO	30 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	väittely
TYÖMUOTO	ryhmätö	KIELITAITO	mielipiteen ilmaisu

- Käykää yhdessä läpi oppijan kortin turvallisemman tilan periaatteet ja sopikaa väittelyn säännöt.
- Valitkaa yhdessä kaupunki tai alue, jossa puhutaan kohdekieltä (esim. Barcelona tai Pariisi).
 - Voitte hyödyntää lämmittelytehtävän kaupungeja tai alueita.
- Jaa luokka kahteen ryhmään:
 - Toinen ryhmä on turismia vastustavat kaupunkilaiset.
 - Toinen ryhmä on esimerkiksi kaupunginvaltuusto, joka kannattaa turismia.
 - Väittelyn tulisi keskittyä taloudellisiin näkökulmiin.
- Anna oppijoille 10 minuuttia aikaa valmistautua väittelyyn kielitaitotehtävän muistiinpanojen avulla.
- Aloita ryhmäväittely ja varmista turvallinen tila kaikille osallistujille.

LISÄTIETOJA

Luokan voi jakaa tarvittaessa kolmeen ryhmään, jolloin kolmas ryhmä toimii väittelyn moderaattorina.

REFLEKTIO TEHTÄVÄ

KESTO	10 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	kestävä valinta
TYÖMUOTO	yksilötö	KIELITAITO	mielipiteen ilmaisu

- Jaa kaikille oppijoille kartonkilaput ja pyydä heitä kirjoittamaan kohdekielellä, miten he voisivat turisteina vaikuttaa positiivisesti kohdemaan talouteen.
- Kerää laput ja aseta ne ympäri luokan pöytiä.
- Pyydä oppijoita kiertämään, lukemaan laput ja seisomaan lähelle sitä lappua, jonka he ovat omassa elämässään jo toteuttaneet matkustellessaan Suomessa tai kohdekielisessä maassa.
 - Jos oppijalla on vaikeuksia valita vain yksi lappu, hän voi valita itselleen tärkeimmän.

LISÄTIETOJA

Oppija voi myös valita lapun, jonka hän haluaisi tai pystyisi toteuttamaan parhaiten.

Sustainable travel

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

1. Find an English news article or video that discusses the disadvantages and advantages of tourism.
2. Read the article or watch the video.
3. Take notes on the disadvantages and advantages mentioned in the source.
4. Open the collaborative whiteboard created by the teacher, e.g., Padlet.
5. Add the disadvantages and advantages around the appropriate heading.
6. Together with the class, consider which of the disadvantages and advantages are related to the economy.

--	--

KIELITAITOTEHTÄVÄ

**public transport and traffic congestion – shops –
local purchasing power – housing availability – crime – infrastructure –
jobs – state economy – environmental protection –
recycling and natural resources – cultural awareness**

- 1. Discuss the economic impacts of tourism in pairs.**
- 2. Choose topics from the box above or come up with your own topics.**
 - **Choose at least 5 topics.**
 - **Take notes and write them down on the lined paper on the last page.**
- 3. Come up with supporting and opposing arguments for each topic.**
- 4. Use the opinion expression clauses in the box below for help.**

Opinion I think/feel/believe that... In my opinion,... It seems to me that...	
Agreement I agree. That's a good point. I think so too. You are absolutely right.	Disagreement I disagree. I don't think I completely agree. I don't think that's the case. That is highly unlikely.
Partial agreement Yes, perhaps, however... You have a point there, but... That's worth thinking about, but..	Countering Yes, but please remember that... But who can say that... That might be, but...

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

1. Review the principles of a safer space, explained in the box below, and agree on the rules of the debate.
2. Together with the class, choose an English-speaking city or an area, e.g., London.
 - You can use the city or area from the warm-up exercise.
3. Divide into two sides:
 - One group consists of citizens who oppose tourism.
 - The other group is for example the city council that supports tourism.
4. Construct well-founded arguments that address mass tourism from an economic perspective and address the arguments of the other group.
 - Utilize the notes you made in the previous assignment.
5. Start the debate.

PRINCIPLES OF A SAFER SPACE FOR DEBATE

- Respect others. Do not criticize, mock, or demean anyone's appearance or perpetuate stereotypes.
- Make space. Ensure that everyone has the opportunity to participate in the debate.
- Listen and learn. Embrace new topics and perspectives.
- Encourage others to speak. Others may have different pronunciations or make mistakes. Ensure that everyone can express themselves without fear of ridicule or criticism.
- Encourage others to speak English confidently, and remember that mistakes are part of the learning process.

REFLEKTIO TEHTÄVÄ

1. On the craft paper sheet provided by the teacher, write your answer to the following question:
 - While traveling in the UK, how can you positively impact its economy?
2. Walk around the classroom and read everyone's answers.
3. Stand close to the answer sheet that you have personally implemented while travelling in the UK or in other countries.

Väittely tulevaisuudesta

KESTO	15 + 20 + 40 + (15)	KIELET
TAITOTASO	BI-B2	englanti, espanja, ranska, ruotsi, saksa, suomi
ULOITTUVUUS	holistinen	
TAVOITTEET		
KESTÄVYYSKASUATUS	KIELITAITO	
<ul style="list-style-type: none">• ymmärtää kestäväan kehityksen tavoitteiden toteuttamiseen liittyviä esteitä ja mahdollisuuksia• harjoitella kriittistä ajattelua ja eettistä pohdintaa• ymmärtää globaalien ilmiöiden ja yksilöiden ratkaisujen välisiä yhteyksiä	<ul style="list-style-type: none">• laajentaa kestäväan kehitykseen liittyvää sanastoa• harjoittaa argumentointia, mielipiteen ilmaisua ja perustelua• kehittää suullista kielitaitoa pitämällä puhe	
VALMISTAUTUMINEN		
ENNEN TUNTIA	MATERIAALIT	
<ul style="list-style-type: none">• Tulosta/tallenna oppijan kortti.	<ul style="list-style-type: none">• oppijan kortti	

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

KESTO	15 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	mielipidejana
TYÖMUOTO	luokkakeskustelu	KIELITAITO	suullinen

1. Pyydä oppijoita tutustumaan ryhmissä kestävän kehityksen tavoitteisiin lukemalla tavoitteet ääneen kohdekielellä.
2. Kun ryhmät ovat valmiit, pyydä oppijoita nousemaan seisomaan ja asettumaan luokan keskelle.
3. Ohjeista oppijat liikkumaan luokkahuoneessa ohjeiden mukaisesti:
 - Jos he uskovat, että väittämä on totta, he menevät oikealle puolelle luokkaa.
 - Jos he uskovat, että väittämä on tarua, he menevät vasemmalle puolelle.
4. Lue ääneen viimeisen sivun väittämät, jotka liittyvät kestävään kehitykseen.

KIELITAITOTEHTÄVÄ

KESTO	20 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	mielipiteen ilmaisu
TYÖMUOTO	ryhmätyö	KIELITAITO	argumentointi

1. Ohjeista oppijat harjoittelemaan ryhmissä mielipiteen ilmaisua kohdekielellä.
2. Pyydä oppijoita lukemaan esimerkkilauseet ääneen ja pohtimaan, mitä ne tarkoittavat.
3. Ohjeista oppijat vielä käymään läpi ryhmissä mielipiteen ilmaisu -laatikko.
 - Voitte tarkastella laatikkoa myös opettajajohtoisesti.

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

KESTO	40 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	vaikuttamispuhe
TYÖMUOTO	ryhmätyö	KIELITAITO	argumentointi

1. Jaa oppijat kolmeen ryhmään: vastustajat, kannattajat ja arvioijat.
2. Pyydä oppijoita tutustumaan oman ryhmänsä tehtävään ja tekemään se.
3. Pyydä ryhmät pitämään puheensa järjestyksessä.

Ryhmä 1: vastustajat	Ryhmän tehtävänä on pohtia, miksi kestävyystavoitteet ovat vaikeita toteuttaa. Kirjoittakaa pohdinnan perusteella lyhyt puhe (max. 5 minuuttia), jossa selitätte, miksi tavoitteet eivät ehkä toimi tai miksi ihmiset eivät halua noudattaa niitä.
Ryhmä 2: kannattajat	Ryhmän tehtävänä on pohtia, miksi kestävyystavoitteet ovat tärkeitä ja mahdollisia toteuttaa. Kirjoittakaa pohdinnan perusteella lyhyt puhe (max. 5 minuuttia), jossa selitätte, miksi tavoitteet kannattaa saavuttaa ja mitä hyötyä niistä on.
Ryhmä 3: arvioijat	Ryhmän tehtävänä on ottaa selvää, miten hyvin kestävyystavoitteet ovat toteutuneet eri maissa. Sen jälkeen ryhmä kuuntelee ryhmien 1 ja 2 puheet tarkasti. Kirjatkaa ylös, mitkä perustelut olivat vakuuttavia. Lopuksi kertokaa, kumpi ryhmä vakuutti teidät ja miksi.

REFLEKTIO TEHTÄVÄ

KESTO	15 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	pohdinta
TYÖMUOTO	yksilötyö	KIELITAITO	mielipiteen ilmaisu

1. Pyydä oppijoita kirjoittamaan vastaukset oppijan kortin kysymyksiin.
2. Pyydä oppijoita valitsemaan yksi heille tärkeä kestävyystavoite ja kirjoittamaan lyhyt perustelu, miksi tavoite on hänelle tärkeä.
3. Pyydä oppijoita kirjoittamaan oppijan kortin laatikoihin kuusi uutta sanaa tai fraasia, jotka liittyvät kestävään kehitykseen tai väittelyyn.

LISÄTIETOJA

Tämän tehtävän voi antaa myös kotitehtäväksi.

LÄMMITTELYTEHTÄVÄN VÄITTÄMÄT

- 1. All plastics can be recycled.**
- 2. There are 17 Sustainable Development Goals (SDGs).**
- 3. Climate change does not affect animals.**
- 4. Sustainable development only means protecting the environment.**
- 5. Reducing poverty is part of sustainable development.**
- 6. Only rich countries can achieve the SDG goals.**
- 7. Everyone can influence sustainable development with their own choices.**
- 8. The SDG goals only concern governments, not individuals.**
- 9. Education is one of the sustainable development goals.**
- 10. Sustainable development means that future generations can live well.**

- 1. Kaikki muovit voidaan kierrättää.**
- 2. Kestävän kehityksen tavoitteita (SDG) on 17.**
- 3. Ilmastonmuutos ei vaikuta eläimiin.**
- 4. Kestävä kehitys tarkoittaa vain ympäristön suojelua.**
- 5. Köyhyyden vähentäminen on osa kestävästä kehityksestä.**
- 6. Vain rikkaat maat voivat toteuttaa SDG-tavoitteita.**
- 7. Jokainen voi vaikuttaa kestävässä kehityksessä omilla valinnoillaan.**
- 8. SDG-tavoitteet koskevat vain hallituksia, eivät yksittäisiä ihmisiä.**
- 9. Koulutus on yksi kestävässä kehityksessä tavoitteista.**
- 10. Kestävä kehitys tarkoittaa, että tulevat sukupolvet voivat elää hyvin.**

Debate About the Future

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

1. Familiarize yourself with the Sustainable Development Goals in your group by reading them aloud.
2. After learning about the goals, participate in the opinion line activity.
3. Move around the classroom based on the statements:
 - If you believe the statement is true, go to the right side of the classroom.
 - If you believe the statement is false, go to the left side of the classroom.

KIELITAITOTEHTÄVÄ

1. Practice expressing opinions in English in groups.
2. Read the sentences below aloud in English and make sure you understand their meaning.

- *We think the sustainability goals are important because they protect the environment.*
- *We believe the goals can be achieved because many countries are already working towards them.*
- *We think people need more information so they can act more sustainably.*
- *Our group thinks Sustainable Development Goal number 13 is the most important because climate change affects everyone.*

3. Study the opinion expression box below.

Opinion I think/feel/believe that... In my opinion,... It seems to me that...	
Agreement I agree. That's a good point. I think so too. You are absolutely right.	Disagreement I disagree. I don't think I completely agree. I don't think that's the case. I don't think that's likely.
Partial agreement Yes, perhaps, however... You have a point there, but... That's worth thinking about, but..	Countering Yes, but please remember that... But who can say that... That might be, but...

REFLEKTIO TEHTÄVÄ

I. Write a short answer to the following questions in English.

What new things did I learn about the sustainability goals?

.....
.....
.....

Was it easier to defend or oppose the goals? Why?

.....
.....
.....

Which group's speech convinced me the most? Why?

.....
.....
.....

2. Choose one sustainability goal that is important to you. Write a short explanation of why this goal is important to you.

GOAL

.....
.....
.....
.....
.....

3. Write six words or phrases you have learned that relate to sustainable development or debating in the boxes.

EKKO

TURUN
YLIOPISTO

KONEEN SÄÄTIÖ